

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena niniejszego numeru 120 mk. (z przesyłką pocztową zwyczajną 128 mk. poleconą 158 mk.). Prenumerata kwartalna 600 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitami 300 mk. Materiał redakcyjny ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 16-37, tel. admin. № 276-29.

- TREŚĆ:**
- Postanowienia ogólne:** 322. Komunikat Ministerstwa Skarbu o godzinach przyjęć u p. Ministra Skarbu. 323. Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie wydania drukiem broszury „Tabele kwot podatku dochodowego przypadającego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę”.
- Podatki bezpośrednie:** 324. Ustawa z d. 14 lipca 1922 r. w przedmiocie uzupełnienia postanowienia art. 2 lit. d ustawy z d. 31 marca 1922 r. o podatku od wzbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych. 325. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 28 lipca 1922 r. w przedmiocie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy z d. 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym. 326. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 17 lipca 1922 r. w przedmiocie poboru na rzecz Skarbu Państwa dodatku do podatku budynkowego na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego. 327. Ogłoszenia Urzędów Skarbowych w sprawie podatku przemysłowego.
- Opłaty stempłowe:** 328. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 14 lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw stempłowych pruskiej i niemieckiej.
- Podatki konsumcyjne:** 329. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 24 lipca 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozp. z d. 28/X 1921 r. o wykonaniu rozp. Rady Ministrów z d. 14/X 1921 r. dotyczącego opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych. 330. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 1 lipca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską ustaw sanitarnych oraz dotyczących ograniczeń sprzedaży i użycia napojów alkoholowych.
- Monopol tytoniowy:** 331. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 19 lipca 1922 r. w przedmiocie wykonania ustawy z d. 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym w pierwszym okresie przejściowym. 332. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 21 lipca 1922 r. w przedmiocie ustanowienia cennika detalicznej sprzedaży papierosów, tytoniu krajanego i machorki wyprodukowanych przez fabryki prywatne na obszarze b. Król. Pols. i Ziemi Wschodnich, tudzież w przedmiocie ściągnięcia dodatkowej opłaty monopolowej od zapasów tychże wyrobów. 333. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 24 lipca 1922 r. w przedmiocie ustanowienia cen detalicznej sprzedaży, wyrobionych przez fabryki prywatne cygar, cygaretek, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia.
- Przepisy celne:** 334. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 18 lipca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z d. 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą na Ziemię Wileńską. 335. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z d. 22 lipca 1922 r. w przedmiocie przedłużenia terminu ulg celnych stosowanych do towarów nadanych do górnośląskiej części Wojew. Śląskiego. 336. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z d. 14 czerwca 1922 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do części V tytułu I (sprawy celne) polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej z d. 15 maja 1922 r. 337. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 11 lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany § 12 rozp. z d. 13/XII 1920 r. o postępowaniu celnym. 338. Okólnik w sprawie odpraw farb. 339. Okólnik w sprawie odprawy tłuszczów zwierzęcych. 340. Okólnik w sprawie odprawy surówek manganu-krzemowych i krzemio-kalcio-aluminiowych. 341. Komunikat Ministerstwa Skarbu o uruchomieniu urzędu celnego kolejowego w Wilnie.
- Przepisy o instytucjach bankowych:** 342. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 29 maja 1922 r. w przedmiocie statutu Polskiego Banku Krajowego.
- Kontrola skarbowa:** 343. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 13 czerwca 1922 r. w sprawie podwyższenia nagród za wykrycie tajnych gorzelń.
- Przepisy o służbie państwowej:** 344. Ustawa z d. 28 lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z d. 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym.
- Przepisy emerytalne:** 345. Nowela z d. 28 lipca 1922 zmieniająca niektóre postanowienia ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z d. 28 lipca 1921 r.

Postanowienia ogólne.

322.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU

Ministerstwo Skarbu podaje niniejszem do wiadomości, że Pan Minister Skarbu przyjmuje strony prywatne tylko i wyłącznie we wtorki i piątki od godziny 11-ej do 2-ej po uprzednim zgłoszeniu się w Sekretarjacie.

Warszawa, dnia 10 sierpnia 1922 roku.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Wyszatycki.*

Dyrektor Departamentu Prezydjalnego.

323.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Nakładem Min. Skarbu została wydana broszura „Tabele kwot podatku dochodowego, przypadającego od uposażeń służbowych i t. d.”

Cena poszczególnego egzemplarza 400 mk.

Nabywać można w Bibliotece Min. Skarbu, Leszno 5 pokój Nr. 14 — 1 piętro.

Podatki bezpośrednie.

324.

U S T A W A

z dnia 14 lipca 1922 roku

w przedmiocie uzupełnienia postanowienia art. 2 lit. d ustawy z dnia 31 marca 1922 roku o podatku od wzbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 238).

§ 1. W art. 2 lit. d ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 238) dodaje się po słowach: „województwa białostockiego” wyrazy: „i powiatów: włodawskiego, chełmskiego, hrubieszowskiego i tomaszowskiego województwa lubelskiego”.

§ 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *Artur Śliwiński.*

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 31 lipca 1922 r. Nr. 58, poz. 520).

325.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 lipca 1922 roku

w przedmiocie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 550) o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym

Na podstawie części 2 art. 112 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 500) o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym zarządza się, co następuje:

§ 1. Termin do składania przez osoby prawne zeznań o dochodzie, wyznaczony art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 550) o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym, a odroczony rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 7 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 112) do dnia 1 sierpnia, na rok podatkowy 1922 przesuwa się do dnia 1 września 1922 r. dla tych towarzystw sprawozdawczych, których rok operacyjny nie zbiega się z rokiem kalendarzowym.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 18/VIII. 1922 r. Nr. 66, poz. 599).

326.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 lipca 1922 roku

w przedmiocie poboru na rzecz Skarbu Państwa dodatku do podatku budynkowego na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Na zasadzie art. 5 i 7 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 372) o poborze na rzecz Skarbu Państwa dodatków do podatków: gruntowego, podymnego, domowo-klasowego i budynkowego, oraz unormowania poboru podatku gruntowego na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleckiego i wołyńskiego jakoteż powiatów białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego, białowieskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego oraz art. 2 ustawy w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. r. 1922, Nr. 30, poz. 247).

§ 1. Podatkiem budynkowym, obowiązującym w myśl ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego jest podatek budynkowy, służący za podstawę do opodatkowania komunalnego na mocy ustaw: 1) z dnia 21 maja 1861 r. (Zb. Ustaw prusk. str. 317) dotyczącej podatków gruntowego i budynkowego wraz z odnoszącymi się do niej zmianami i uzupełnieniami; 2) z dnia 14 lipca 1893 r. o przekazaniu samorządowi bezpośrednich podatków państwowych (Zb. Ustaw pruskich str. 119); 3) z dnia 14 lipca 1893 r. o do-

ninach komunalnych (Zb. Ustaw pruskich str. 152) i 4) z dnia 23 kwietnia 1906 r. o daninach powiatowych i prowincjonalnych (Zb. Ustaw pruskich str. 159).

Dodatek państwowy do podatku budynkowego pobiera się od znajdujących się w obrębie gmin wiejskich budynków, podlegających opłacie komunalnego podatku budynkowego, z wyjątkiem budynków mieszkalnych przeznaczonych na stałe wynajmowanie w nich mieszkań i innych lokali.

§ 2. Dodatek państwowy do podatku budynkowego oblicza się jednocześnie z dodatkiem komunalnym.

§ 3. Obliczenia dodatku państwowego dokonają dla gmin wiejskich — gminy, dla obszarów dworskich — powiaty.

Wysokość dodatku ustala się przez pomnożenie kwoty podatku budynkowego wyrażonej w księgach katastralnych przez 175, t. j. licząc za każdą markę podatku obowiązującego 175 marek polskich.

§ 4. Pobór dodatku państwowego do podatku budynkowego następuje równocześnie z poborem dodatku komunalnego z zachowaniem przyjętego dla zawiadomienia płatników tegoż podatku sposobu poboru, a w szczególności sposobu zawiadamiania płatników w terminach, ustanowionych w poszczególnych gminach dla poboru bezpośrednich podatków gminnych na mocy ustawy o daninach komunalnych, a z obszarów óworskich dla bezpośrednich podatków powiatowych na mocy ustawy o daninach powiatowych i prowincjonalnych.

§ 5. Tytułem odszkodowania za pobór dodatku państwowego do podatku budynkowego przyznaje się gminom i powiatom udział w dodatku państwowym w wysokości 3%.

Udział ten otrzymuje każda gmina od pobranego przez nią dodatku państwowego, a każdy powiat od dodatku państwowego, pobranego z obszarów dworskich w powiecie.

§ 6. Gminy winny zestawić dla wszystkich budynków podlegających opłacie dodatku państwowego do podatku budynkowego listy podatkowe, które mogą służyć równocześnie jako listy poborowe, o ile nie zostaną sporządzone osobne listy poborowe.

Dla obszarów dworskich zestawiają także listy powiaty.

Do list podatkowych, wymienionych w częściach poprzednich niniejszego paragrafu, należy dołączyć oddzielne zestawienie budynków zwolnionych od dodatku państwowego do podatku budynkowego.

§ 7. Urzędy państwowe, powołane do wymiaru podatku gruntowego i budynkowego (urzędy katastralne) są obowiązane przesłać właściwej izbie skarbowej z końcem pierwszego kwartału każdego roku podatkowego, według stanu na dzień 1 kwietnia, wykazy sum podatku budynkowego, przypadających na poszczególne gminy i obszary dworskie z osobna oraz na poszczególne powiaty w ogólności; wykazy służyć będą za podstawę do obliczenia dodatku państwowego do podatku budynkowego. Również urzędy te obowiązane są zawiadamiać właściwą izbę skarbową o zachodzących w ciągu roku podatkowego zmianach o stanie wymiaru podatku budynkowego.

§ 8. Dodatek państwowy do podatku budynkowego pobrany przez gminy winien być wpłacony

do właściwych kas skarbowych w ratach kwartalnych najpóźniej do końca każdego kwartału. W tychże terminach mają wpłacać dodatek ten i obszary dworskie.

Kwoty należne za rok 1921 i pierwsze półrocze roku 1922 mają być wpłacone do 1 października 1922 roku.

Minister Skarbu:

(—) Jastrzębski.

(Dz. U. R. P. z dn. 2 sierpnia 1922 r. Nr. 59, poz. 531).

327.

OGŁOSZENIA URZĘDÓW SKARBOWYCH

w sprawie podatku przemysłowego.

1.

OGŁOSZENIE.

Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych na powiat Sokólski — województwo Białostockie podaje do wiadomości instytucji i osób zainteresowanych, że nakazy płatnicze na procentowy podatek od zysku na rok podatkowy 1921 i 1922 zostały rozesłane płatnikom przez Urząd Skarbowy dnia 31 lipca 1922 r.

Zaznacza się przytem, że termin do wnoszenia reklamacji jak również do wpłaty wymierzonych kwot procentowego podatku od zysku za rok podatkowy 1921 upływa z dniem 1 września 1922 r., zaś kwoty podatku za rok podatkowy 1922 mają być wpłacone do dnia 1 października 1922 r.

Sokółka, dnia 31/VII 1922 r.

2.

OGŁOSZENIE.

W myśl art. 111 ustawy o podatku przemysłowym z dn. 24/III 1922 r. podaje się do powszechnej wiadomości, że nakazy płatnicze na podatek procentowy od zysku za rok 1921 rozesłane zostały płatnikom należącym do okręgu Urzędu Skarbowego podatków i opłat skarbowych w Węgrowie dnia 11 sierpnia 1922 r. za pośrednictwem Urzędów gminnych i że reklamacje przeciw ustalonym sumom zysków względnie zarobków, jak również i przeciw wymierzonym kwotom podatku można wnieść najpóźniej do 15 września 1922 r. do miejscowej komisji do spraw podatku przemysłowego.

Przewodniczący komisji:

Naczelnik Urzędu Szyszkowski.

Oplaty stemplowe.

328.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 lipca 1922 roku

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw stemplowych pruskiej i niemieckiej.

Na podstawie art. 6 i 7 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należnościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315) zarządza się:

§ 1. Stawki procentowe przewidziane w pozycjach: 1, 10 d, 11 a2, 13 b, 26, 27 (1) taryfy stem-

plowej, wydanej rozporządzeniem b. gen. gubernatora warszawskiego z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz. rozp. Nr. 40, poz. 127) względnie w art. 6 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 498) — o ile powołany art. 6 dotyczy wyżej wymienionych pozycji taryfowych, rozciąga się niniejszem na obszar b. dzielnicy pruskiej. Rozciągnięcie stawki przewidzianej w pozycji 10 d. nie dotyczy spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Również rozciąga się na obszar b. dzielnicy pruskiej ustęp 4 pozycji 27 powołanej wyżej taryfy stempłowej, w brzmieniu ustalonym w ustępie drugim artykułu 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315).

§ 2. Na skutek postanowień, zawartych w § 1, podwyższają się następujące stawki, przewidziane w pruskiej taryfie stempłowej:

a) stawki w wysokości $\frac{1}{2}\%$, wymienione w pozycji 2 („przelew praw“) (w ustępach 1 i 4), podwyższa się na 1%,

b) stawki w wysokości $\frac{1}{3}\%$, wymienione w pozycji 9 („przetargi“) oraz w pozycji 32 ustęp 1 lit. c („umowy kupna i zamiany“), podwyższa się na 1%,

c) stawkę w wysokości $\frac{1}{10}\%$, wymienioną w dziale III pozycji 48 („kontrakty dzierżawy i najmu“), podwyższa się na $\frac{1}{2}\%$,

d) stawkę w wysokości 3 mk., wymienioną w dziale 2 pozycji 71 („umowy“) (podwyższoną na mocy art. 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 roku Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315, na 20 mk.), podwyższa się na $\frac{1}{2}\%$ od wartości przedmiotu umowy.

Jeśli w przypadkach, określonych wyżej w ustępie d), przedmiot umowy nie da się ocenić, to opłata wynosi 20 marek.

§ 3. W ustępie 1 pozycji 2 pruskiej taryfy stempłowej („przelew praw“) wyrazy: „zachodzi uwolnienie od opłaty stempłowej w myśl § 4, ustępu drugiego, ustawy stempłowej dla Rzeszy lub“ ulegają skreśleniu.

§ 4. W pozycji 32 pruskiej taryfy stempłowej („umowy kupna — sprzedaży“) ulega skreśleniu punkt 2 ustępu 10.

§ 5. W pozycji 48 pruskiej taryfy stempłowej („umowy dzierżawy i najmu“) ulegają skreśleniu:

a) w ustępie 1 działy I — wyrazy: „o ile nie mają zastosowania postanowienia ustępu 6 liczba 3 w dziale I niniejszej pozycji taryfowej“,

b) ustępy 2, 3 i 6 działy I.

§ 6. Na skutek postanowień zawartych w § 1, podwyższają się następujące stawki, przewidziane w pozycji 1A niemieckiej taryfy stempłowej:

1) stawki w wysokości $\frac{1}{10}\%$, wymienione w ustępie c) i w punkcie 2 „dodatków do ustępu c)“, podwyższa się na 2%,

2) stawkę w wysokości $\frac{2}{3}\%$, wymienioną w ustępie e) pod liczbą 2, o ile dotyczy przypadków, w których chodzi o prawa, określone w ustępie d) pod liczbą 2 — podwyższa się na 1%,

3) stawki w wysokości 5 od tysiąca, $\frac{1}{2}\%$ i $\frac{1}{3}\%$, wymienione w ustępie e), podwyższa się na 1%.

W przypadkach określonych w ustępach 2 i 3 niniejszego paragrafu, nie będzie pobierana opłata, przewidziana w ustępie a) §-u 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Uchyla się ustępy pierwszy i drugi § 13 ustawy stempłowej niemieckiej oraz uwolnienie od opłaty, przewidziane — co do umów między wstęp-

nymi a zstępnymi — w pozycji 11 taryfy stempłowej niemieckiej (ustęp a, punkt 2).

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dwa tygodnie po ogłoszeniu.

Minister Skarbu:

(—) Jastrzębski.

(Dz. Ust. R. P. z dn. 9/VIII. 1922 r. Nr. 62, poz. 557).

Podatki konsumcyjne.

329.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 lipca 1922 roku

w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 28 października 1921 roku o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. dotyczącego opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych.

Na mocy § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 628) zarządza się, co następuje:

§ 1. § 4 rozporządzenia wykonawczego z dnia 28 października 1921 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 roku w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 705) otrzymuje następujące brzmienie:

Kredytowanie podatku.

Podatek od spirytusu może być w wyjątkowych wypadkach pokredytowany najwyżej na 3 miesiące. W ciągu kampanji gorzelniczej 1922/1923 r. może być kredyt udzielony tylko za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu.

Od otrzymania pozwolenia na kredyt są wyłączeni:

a) ci, którzy uznani zostali winnymi zbrodni pochodzącej z chciwości, występku lub przekroczenia tego rodzaju, albo przemyślnictwa lub ukrócenia dochodów Skarbu Państwa;

b) ci, do których majątku otwarto konkurs.

Termin kredytu liczy się od dnia, w którym skorzystano z kredytu.

Od pokredytowanych kwot podatku mają być opłacone odsetki w stosunku 12 od sta rocznie, obliczane za okres czasu od dnia, w którym skorzystano z kredytu, aż włącznie do dnia, w którym następuje zapłata.

Kto pokredytowanych kwot nie zapłaci w terminie, do którego je pokredytowano, traci prawo do kredytu na pozostałą część kampanji i można mu odmówić kredytu na następną kampanję.

§ 2. Dalsze postanowienia § 4 rozporządzenia wykonawczego z dnia 28 października 1921 r., zawarte w ustępach 1 do 4, pozostają w mocy, ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra

Skarbu z dnia 11 kwietnia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 290).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 9 sierpnia 1922 r., № 62, poz. 559).

330.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lipca 1922 roku

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską ustaw sanitarnych oraz dotyczących ograniczeń sprzedaży i użycia napojów alkoholowych.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 roku o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na obszar Ziemi Wileńskiej określony art. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 roku o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) rozciąga się moc obowiązująca:

1) dekretu z dnia 7 lutego 1919 roku o nadzorze nad wyrobem i sprzedażą artykułów zastępczych surrogatów produktów spożywczych i przedmiotów użytku publicznego (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 161).

2) zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 roku (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371).

3) ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciwko ospie (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 372).

4) ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402).

5) ustawy o ograniczeniu sprzedaży napojów alkoholowych z dnia 23 kwietnia 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 210), oraz ustawy z dnia 27 stycznia 1922 roku w przedmiocie częściowej zmiany tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 104).

6) ustawy z dnia 1 lipca 1921 r. o uprawnieniach do wykonywania czynności felczerskich (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 396).

7) ustawy z dnia 2 grudnia 1921 roku w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskim (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762).

8) ustawy z dnia 2 grudnia 1921 roku o ustroju i zakresie działania Izby Lekarskich (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 763).

§ 2. W tych miejscowościach Ziemi Wileńskiej, w których władze samorządowe nie są jeszcze zorganizowane, Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, może w myśl dekretu i ustaw wymienionych w § 1, ustanowić specjalnych lekarzy rejonowych, powierzając im do czasu zorganizowania władz samorządowych sprawy leczenia i nadzoru sanitarnego w zakresie jaki do tych władz należy. Lekarze rejonowi w razie ich ustanowienia, służbowo podlegać będą właściwym starostom.

§ 3. Uchyła się wszystkie dotychczas obowiązujące na obszarze Ziemi Wileńskiej ustawy, dekrety i rozporządzenia, normujące przedmioty, objęte dekretem i ustawami wymienionymi w § 1.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Zdrowia Publicznego w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:

(—) *Artur Śliwiński.*

Minister Zdrowia Publicznego:

(—) *Chodźko.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *A. Kamiński.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Zaczek.*

(Dz. U. R. P. z dn. 11 VIII 1922 r. Nr. 64, poz. 569).

Monopol tytoniowy.

331.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 lipca 1922 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 1 czerwca 1922 roku o monopolu tytoniowym w pierwszym okresie przejściowym.

Na podstawie art. 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409), zarządza się, co następuje:

§ 1. Osoby, które w myśl art. 50 do 53 powołanej wyżej ustawy obowiązującej są przedłożyć władzy skarbowej zgłoszenia, w tychże artykułach szczegółowo omówione, winny to uczynić najpóźniej do 29 lipca 1922 r. włącznie.

Należycie i we wszystkich szczegółach wypełnione doniesienia składać należy w przynależnym urzędzie skarbowym akcyz i monopolów państwowych w dwóch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden po potwierdzeniu daty doręczenia przez urząd akcyz i monopolów zostanie przez tenże ostatni zwrócony zgłaszającemu się i służyć mu ma jako dowód złożenia doniesienia.

Prócz powyżej wymienionego zgłoszenia winien jest każdy producent i każdy sprzedawca wyrobów tytoniowych przedłożyć równocześnie również w dwóch egzemplarzach deklarację tej treści, czy ubiega się o zezwolenie na dalszą produkcję, względnie sprzedaż wyrobów tytoniowych. Urząd akcyz i monopolów podda przedłożone sobie zgłoszenia szczegółowemu zbadaniu na miejscu, uwidoczni wyniki sprawdzenia na oryginale doniesienia i prześle je drogą służbową w ciągu 14 dni odnośnej izbie skarbowej.

Z osobami, które obowiązkowi, wyrażonemu w art. 50 do 53 w terminie zadość nie uczynią, spieszę urząd

akcyz i monopolów odpowiednie protokoły i wraz ze sprawozdaniem służbowym przedłoży je przełożonej izbie skarbowej.

Ta ostatnia po uczynieniu odpowiednich adnotacji prześle w najrychlejszym terminie wszystkie zgłoszenia swojego okręgu wraz z ewentualnymi protokołami Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego.

§ 2. Fabrykanci i sprzedawcy wyrobów tytoniowych, posiadający w swym ręku potwierdzone przez władzę skarbową egzemplarze doniesienia są uprawnieni do dalszej produkcji, względnie sprzedaży, na warunkach poniżej określonych, aż do czasu decyzji Ministra Skarbu w sprawie ewentualnego zatwierdzenia koncesji.

Fabrykantom, którym koncesja na dalszą produkcję nie zostanie udzielona, wyznaczony będzie w każdym wypadku osobno termin przymusowej likwidacji przedsiębiorstwa przy uwzględnieniu stosunków lokalnych.

Sprzedawcy wyrobów tytoniowych, niezatwierdzeni na przyszłość, będą mogli po myśli art 59 ustawy, sprzedawać posiadane zapasy, aż do wyczerpania, nie dłużej jednak, niż do 29 grudnia 1922 r.

§ 3. Okres czasu, potrzebny do rozpatrzenia i zatwierdzenia doniesień, wymienionych w § 1 do 3 niniejszego rozporządzenia, stanowić będzie pierwszy etap czasu przejściowego, przewidzianego w art. 50 do 59 ustawy o monopolu tytoniowym. Długość tego etapu przewiduje się do 31 października 1922 r. Okres ten przeznaczony będzie w pierwszym rzędzie na ujednostajnienie warunków produkcji i sprzedaży wyrobów tytoniowych we wszystkich dzielnicach Państwa Polskiego, ze szczególnem uwzględnieniem b. zaboru pruskiego i ziemi wileńskiej, jako dzielnic, w których obowiązywał dotąd system akcyzowy opodatkowania tytoniu.

§ 4. Wszyscy fabrykanci wyrobów tytoniowych, posiadający w dniu wejścia w życie ustawy monopolowej czynne, przez kompetentne władze zatwierdzone przedsiębiorstwa na obszarze b. Królestwa Polskiego, b. zaboru pruskiego, ziemi wileńskiej i ziem, przyłączonych do Polski na mocy traktatu ryskiego, mogą prowadzić dalszą fabrykację wyrobów tytoniowych na mocy osobnych kontraktów, które każdy poszczególny fabrykant spisie z władzą skarbową na zasadach poniżej wyluszczonej. Schemat kontraktu przesłany zostanie przez Generalną Dyrekcję Monopoli Tytoniowego izdom skarbowym, które, posługując się tym wzorem, spiszą umowy z fabrykantami swojego okręgu.

Pierwsze umowy mają mieć ważność od 1 sierpnia do 31 października 1922 r., z zastrzeżeniem, w osobnej klauzuli zawartem, iż w razie konieczności zmiany cennika, może być ten ostatni zmieniony na podstawie kalkulacji przemysłowej, przedłożonej najpóźniej na 15 dni przed upływem miesiąca kalendarzowego.

§ 5. Zasadniczymi warunkami umowy są następujące postanowienia:

1) zysk monopolowy, przypadający Skarbowi od fabrykantów prywatnych, wynosi we wszystkich wymienionych wyżej dzielnicach Państwa Polskiego:

a) od papierosów wszystkich gatunków, oraz od tytoniu krajanego gatunku średniego 50% detalicznej ceny sprzedaży;

b) od tytoniu krajanego gatunków wyższych 55% powyższej ceny;

c) od cygar i cygaretek 25%, jak powyżej;

d) od tabaki do zażywania i od tytoniu do żucia 25%, jak powyżej.

2) Poszczególne rodzaje wyrobów tytoniowych mają być jednolicie we wszystkich fabrykach podzielone na

gatunki ze stałe wyznaczoną ceną sprzedażną, a mianowicie:

a) papierosy:

gatunek „średni A“,
gatunek „przedni B“,
gatunek „przedni A“,
gatunek „najprzedniejszy B“,
gatunek „najprzedniejszy A“,
gatunek „luksusowy B“,
gatunek „luksusowy A“;

b) tytonie krajane:

gatunek „średni B“,
gatunek „średni A“,
gatunek „przedni“,
gatunek „najprzedniejszy“;

c) machorka — tylko jeden gatunek;

d) cygara:

gatunek „średni A“,
gatunek „przedni B“,
gatunek „przedni A“,
gatunek „najprzedniejszy B“,
gatunek „najprzedniejszy A“,
gatunek „luksusowy B“,
gatunek „luksusowy A“;

e) cygaretki:

gatunek „średni“,
gatunek „przedni“;

f) tabaka do zażywania:

gatunek „średni“,
gatunek „przedni“;

d) tytoń do żucia — jeden gatunek.

Na każdy z powyższych gatunków wyrobów tytoniowych dopuszcza się tylko 2 formaty różne, zaś dla każdego formatu tylko jedną nazwę, z wyjątkiem cygar, dla których dopuszcza się tymczasowo po 3 formaty. Gatunek każdego wyrobu obok jego ceny detalicznej musi być wydrukowany na każdym opakowaniu napisem wyraźnym, w oko wpadającym.

3) Cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych według powyższej klasyfikacji ustanowi Minister Skarbu na wniosek Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego na podstawie kalkulacji, przedłożonych przez prywatnych fabrykantów, a przez Generalną Dyrekcję Monopoli Tytoniowego (władzę skarbową) sprawdzonych.

Na pierwszy okres umów (vide § 4) ustanawia się następujący cenik dla wyrobów fabryk prywatnych:

a) papierosy:

gatunek „średni A“ — mk. 8.50 za sztukę,
gatunek „przedni B“ — mk. 10 za sztukę,
gatunek „przedni A“ — mk. 12 za sztukę,
gatunek „najprzedniejszy B“ — mk. 15 za sztukę,
gatunek „najprzedniejszy A“ — mk. 18 za sztukę,
gatunek „luksusowy B“ — mk. 20 za sztukę,
gatunek „luksusowy A“ — mk. 25 za sztukę;

b) tytonie krajane:

gatunek „średni B“ (tytoń fajkowy) mk. 4.800 za 1 kg.,

gatunek „średni A“ — mk. 7.600 za 1 kg.,
gatunek „przedni“ — mk. 10.000 za 1 kg.,
gatunek „najprzedniejszy“ — mk. 13.000 za 1 kg.;

c) machorka mk. 4.000 za 1 kg.

Cennik cygar, cygaretek, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia ustanowi się osobnem rozporządzeniem.

4) Wyroby tytoniowe mogą być puszczone w obieg handlowy w następujących opakowaniach:

a) papierosy

- po 20, 50 i 100 sztuk;
- b) tytoń krajany
po 50 i 100 gramów;
- c) machorka
po 50 i 100 gramów;
- d) cygara
po 5, 10, 25 i 50 sztuk
- (co do fabryk w b. dzielnicy pruskiej, patrz ustęp 13 tego paragrafu);
- e) cygaretki (jak powyżej);
- f) tabaka do zażywania
po 50, 100 i 500 gram. (jak powyżej);
- g) tytoń do żucia
500 gramów (jak powyżej).
- 5) Tytoń fajkowy, umieszczony w taryfie, jako tytoń krajany gatunku średni B, winien być krajany na szerokość co najmniej 2 milimetrów.

6) Waga tytoniu w papierosach oraz waga cygar ma być dla każdego gatunku podana do umowy. Minimalna waga tytoniu w 1.000 sztuk papierosów wiana wynosić 500 gramów z dopuszczalnym wahaniami 12%.

7) Ustalone jak powyżej do oznaczonych gatunków i cen wyroby tytoniowe wolno fabrykantowi puścić w obieg handlowy dopiero po zatwierdzeniu wnieionych próbek przez Generalną Dyрекcję Monopolu Tytoniowego. W tym celu winien fabrykant przed rozpoczęciem fabrykacji przedłożyć po 4-y egzemplarze każdego gatunku i opakowania papierosów i tytoniów krajanych i po dwa egzemplarze każdego gatunku i opakowania cygar, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia:

- a) na obszarze b. zaboru rosyjskiego Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego,
- b) na obszarze b. zaboru pruskiego izbie skarbowej w Poznaniu.

W wypadkach pod a) zatwierdzi próbki bezpośrednio Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego, zaś w wypadkach pod b) ta ostatnia przez osobnego eksperta wydelegowanego w swoim czasie do izby skarbowej w Poznaniu aż do czasu ustanowienia przy tejże izbie odpowiedniego stałego organu technicznego.

Z próbek zatwierdzonych w izbie skarbowej w Poznaniu winna ta ostatnia zatrzymać dla użytku urzędowego własnego, tudzież użytku izby skarbowej w Gruzdzku połowę, zaś drugą połowę odesłać bezzwłocznie Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego.

Wrazie zamówienia przez Generalną Dyrekcję Monopolu Tytoniowego w fabryce towaru do rządowych magazynów (vide § 8 i 9), winien odnośny fabrykant jeszcze przed wykonaniem zamówienia przesłać bezzwłocznie Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego po 2 egzemplarze próbek zamówionych papierosów i tytoniów i po 1 egzemplarzu cygar i tabaki i to osobno dla każdego magazynu sprzedaży, do których towar został przez Generalną Dyrekcję Monopolu Tytoniowego zadysponowany.

8) W każdej umowie Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego zastrzega sobie prawo poboru całej produkcji fabryki do magazynów sprzedaży celem repartycji w własnym zarządzie.

Za pobrane wyroby płacić będzie Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego fabrykantowi detaliczną cenę sprzedażną po potrąceniu:

- a) zysku monopolowego, określonego w § 5 punkt 1,

b) rabatu sprzedażnego w wysokości 12% od detalicznej ceny sprzedażnej.

Powyższa cena kupna rozumie się razem ze skrzyniami loco ten magazyn sprzedaży, który Generalna Dyrekcja Monopolu tytoniowego wskaże fabrykantowi. Dowóz zatem towaru do Magazynu sprzedaży odbywa się na koszt i ryzyko fabrykanta.

9) Ewentualną decyzję co do korzystania w całości, lub w części z przywileju wymienionego w punkcie 7 obowiązana jest Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego podać do wiadomości fabrykanta w pierwszych dniach, a najpóźniej do 15-go każdego miesiąca, wyszczególniając gatunki i ilości pobranych mających wyrobów, jakoteż miejsce i terminy dostawy.

Wyroby pozostałe fabrykantowi poza tą dyspozycją może tenże rozsprzedać na własną rękę między koncesjonowanych kapeów tytoniowych na następujących zasadach:

Na obszarze dzielnicowym, na którym fabryka wyrobów tytoniowych jest położona, wolno fabrykantowi sprzedawać swoje wyroby tak hurtownikom, jak i detalistom bez ograniczenia.

Na sprzedaż wyrobów tytoniowych do innej dzielnicy należy uzyskać zezwolenie Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego. O zezwolenie takie ubiegać się mogą wszyscy hurtownicy i detaliczni koncesjonowani kupcy tytoniowi, pragnący nabyć towar w fabryce położonej w innej dzielnicy Państwa. Zgłoszenia zaopatrzone adnotacją miejscowej władzy skarbowej, stwierdzającą, iż petent posiada koncesję, względnie patent na sprzedaż wyrobów tytoniowych, winny zawierać dokładnie ilość i gatunek wyrobów tytoniowych, tudzież siedzibę i nazwę fabryki, z której towar ma być sprowadzony. Zgłoszenia mają być wnoszone w pierwszych dniach każdego miesiąca bezpośrednio do fabryk, które w terminie do 20 prześlą Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego sumaryczny spis wszystkich zamówień do ewentualnego zatwierdzenia. Po otrzymaniu od Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego zatwierdzonego spisu wolno fabrykom zamówienie wykonać.

10) Wszystkie wyroby tytoniowe wypuszczane z fabryki prywatnej w obieg handlowy muszą być opatrzone opaską, stwierdzającą, że za odnośne opakowanie zysk monopolowy został osiągnięty. Opaski te mają być z dniem 1 sierpnia 1922 r. jednolite dla całego Państwa. Aż do wydrukowania nowego typu opasek, co nastąpi z końcem grudnia 1922 r., należy, począwszy od 1 sierpnia, zastosować wszędzie opaski używane obecnie w b. Królestwie Polskiem.

W tym celu winny izby skarbowe bezzwłocznie zamówić potrzebne dla ich okręgów zapasy powyższych opasek w Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego, która wyda odpowiednie dyspozycje Wydziałowi Znaków Wartościowych Ministerstwa Skarbu, a następnie rozdzielić je odpowiednio między kasy skarbowe. Na każdej opasce, opatrzonej napisem Państwowym Monopol Tytoniowy, uwidoczniiony jest rodzaj i gatunek wyrobu, oraz ilość sztuk, względnie gramów tegoż wyrobu, natomiast zysk monopolowy (cena opaski) nie jest wydrukowany, albowiem zysk ten jest zmienny i zależny od każdorazowo ustanowionego cennika wyrobów tytoniowych, do którego stoi on w stosunku procentowym, oznaczonym w § 5 ustęp 1.

11) Potrzebne do oklejania wyrobów tytonio-

wych opaski monopolowe winni fabrykanci zakupywać zgóry za gotówkę w kasach skarbowych.

Znajdujące się z dniem 31 lipca 1922 r. zapasy dotychczasowych banderol w fabrykach położonych na obszarze b. zaboru pruskiego i ziemi wileńskiej należy urzędownie zbadać i ściągnąć je z fabryki z zaliczeniem na korzyść tej ostatniej wypadającej za te banderole kwoty, które należy fabrykantowi zwrócić w gotówce lub odliczyć przy kupnie nowych opasek.

Takie samo zbadanie zapasu opasek w fabrykach należy przeprowadzać również przed każdą zmianą cennika wyrobów tytoniowych, ścigając za te zapasy opasek dopłatę w razie podwyżki cennika, względnie bonifikując różnicę ceny w razie niższości cennika.

12) Za dostatecznym zabezpieczeniem, które złożone być może w papierach wartościowych, uznanych przez Departament Kredytowy Ministerstwa Skarbu lub też w postaci gwarancji bankowej, lub hipotecznej, mogą fabrykanci wyrobów tytoniowych na swą prośbę uzyskać od Ministerstwa Skarbu jednomiesięczny kredyt na opaski monopolowe do wysokości kwoty, odpowiadającej miesięcznemu zapotrzebowaniu. Termin płatności tego kredytu należy rozumieć w ten sposób, że sumy pokredytowane w ciągu jednego miesiąca płatne są najpóźniej w ostatnim dniu kalendarzowym następnego miesiąca, a o ile byłby to dzień świąteczny, w dniu poprzedzającym.

Prawo kredytu może być każdorazowo odwołane przez Ministerstwo Skarbu bez podania powodu.

Fabrykom, znajdującym się w siedzibie Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, może być na ich prośbę dozwolony dotychczasowy pobór opasek monopolowych.

Podania o udzielenie kredytu należy wnosić do Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego za pośrednictwem izb skarbowych, które bezzwłocznie mają je przesłać Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego z odpowiednim sprawozdaniem.

Fabrykanci wyrobów tytoniowych, którzy według dotychczasowych przepisów korzystali z kredytu banderol, obowiązani są spłacić wszystkie pokredytowane sumy w terminie ich płatności, najpóźniej jednak do końca października 1922 r. Począwszy od 1 sierpnia 1922 r., wszystkie upoważnienia na powyższe dawne kredyty tracą swoją moc.

13) Ze względu na niemożność techniczną zastosowania w b. dzielnicy pruskiej odrazu przemysłu cygarowego do nowych warunków produkcyjnych dopuszcza się w tejże dzielnicy w pierwszym okresie przejściowym, t. j. w czasie od pierwszego sierpnia do 31 października 1922 r., dotychczasowe opakowanie i sposób sprzedaży cygar, cygaretek, tytoniu fajkowego, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia z pobieraniem i nadal zysku monopolowego nie w postaci opasek monopolowych, lecz wartościowego podatku od surowca (Wertzoll), który z dniem 1-ym sierpnia 1922 r. podwyższa się z 40% na 80% (osiemdziesiąt). Podatek powyższy może być kredytowany na tych samych warunkach, jak i opaski monopolowe, należy przeto co do niego zastosować analogiczne postanowienia ustępu 12.

Wszystkie inne postanowienia § 5 niniejszego rozporządzenia, nie stojące w sprzeczności z omówionym na wstępie wyjątkiem co do opakowania i poboru podatku wartościowego, stosują się od pierwszego sierpnia także i do wielkopolskich i pomorskich-fabryk cygar, tytoniu fajkowego, tabaki i tyto-

niu do żucia, a zatem w szczególności obowiązek spisania umów, klasyfikacji wyrobów na gatunki, ustalenia wagi i ceny i t. p. Przy spisywaniu umów należy odnośnym fabrykantom zwrócić wyraźnie uwagę, że w ciągu okresu przejściowego do 31 października 1922 r. winni przygotować swoją fabrykację i sprzedaż na ścisłe zastosowanie wszystkich postanowień § 5 niniejszego rozporządzenia, w szczególności na pobór zysku monopolowego w postaci opasek z wynikającymi stąd konsekwencjami co do opakowania wyrobów.

14) Z uwagi na postanowienia art. 55 ustawy wolno fabrykantom w okresie umowy oznaczonej w § 4 przerabiać tylko surowiec tytoniowy, zakontraktowany przed 29 czerwca 1922 r.

Podania o pozwolenie na sprowadzenie do fabryki surowca zakontraktowanego należy poprzeć właściwymi i zgodnymi dokumentami, stwierdzającymi w sposób pewny, że towar został zakontraktowany przed dniem 29 czerwca 1922 r. O zaopatrzeniu fabryk w surowiec na dalszy okres przejściowy wydane zostaną osobne zarządzenia. Wrazie gdyby dla celów racjonalnego zużycia posiadanych, lub zakontraktowanych zapasów surowca tytoniowego, potrzeba było uzupełnić je odpowiednimi sortami, potrzebnymi do odnośnych mieszanek tytoniowych, upoważnia się Generalną Dyrekcję Monopoli Tytoniowego do wydawania zezwoleń fabrykom na zakupno powyższych i uzupełnienie zapasów surowca w imieniu Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, lecz na rachunek i ryzyko własne, poczem Generalna Dyrekcja Monopoli Tytoniowego przekaże tenże surowiec fabrykom do przeróbki. Rachunki tego kupna, przedłożone Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, muszą być potwierdzone przez miejscowy konsulat polski, lub w razie braku takiego przez inny konsulat, lub kompetentną władzę publiczną danej miejscowości, albo też wreszcie przez zaprzysiężonego maklera, co do którego złoży się Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego konsularne zaświadczenie, iż odnośna osoba pełni istotnie funkcje zaprzysiężonego maklera.

§ 6. Umowy, ułożone według powyższych zasad, spiszą z fabrykantami izby skarbowe w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostanie w ręku fabrykanta, drugi w ręku izby skarbowej, zaś trzeci egzemplarz, opatrzony przez fabrykanta klauzulą: „Umowę niniejszą akceptujemy, przyjmujemy do wykonania“ należy bezzwłocznie przesłać do Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego.

Odpisy umów przesyła izby skarbowe:

- a) wszystkim izbom skarbowym w wymienionych wyżej dzielnicach,
- b) odnośnemu urzędowi skarbowemu akcyz i monopolów państwowych,
- c) odnośnemu organowi skarbowemu stale fabrykę dozorującemu,
- d) okręgowej Izbie Kontroli Państwa.

§ 7. Od spisanych umów ściągną izby skarbowe przypadającą opłatę stemplową.

§ 8. Z uwagi na to, że w b. Królestwie Polskiem aż do wprowadzenia ustawy monopolowej cygar i tabaka do zażywania stanowiły artykuły podlegające akcyzie po myśli rosyjskiej ustawy akcyzowej, przeto z chwilą objęcia tych wyrobów ustawą monopolową zarządza się:

- 1) Do umów zawartych dnia 1 sierpnia 1922 r. z fabrykami tytoniowymi, wyrabiającymi także i cy-

gara, lub tabakę, należy włączyć również i te ostatnie wyroby.

2) W pierwszym okresie, t. j. do 31 października 1922 r., dopuszcza się dla fabryk w h. Królestwie Polskim tylko 4 gatunki cygar, a mianowicie: gal. średni A, przedni B, przedni A i najprzedniejszy B, i tylko jeden gatunek tabaki do zażywania. Dla każdego gatunku cygar dopuszczone są 3 formaty i 3 nazwy, dla tabaki dwie nazwy.

3) Opakowanie dla cygar pozostawia się jak dotychczas po 10, 25 i 50 sztuk, dla tabaki po 50 gr.

4) Pozostałe dn. 31 lipca 1922 r. u fabrykantów zapasy dotychczasowych banderol cygarowych i tabaczkowych mają być przez izby skarbowe zbadane i ściągnięte, a następnie bezzwłocznie przekazane Głównemu Urzędowi Kasowemu Ministerstwa Skarbu celem przedruku na odpowiednie monopolowe opaski.

5) Za ściągnięte z fabryk banderole należy fabrykom zwrócić uiszczoną za nie należność w gotówce, lub zarachować na ich dobro przy następnym wykupnie opasek (w cenie 25% vide § 5).

6) Jako tymczasowe opaski monopolowe cygarowe służyć będą w pierwszym okresie dotychczasowe banderole cygarowe po przedrukowaniu ich z oznaczeniem gatunku. Dla gatunku najprzedniejszego B użyje się banderol machorkowych, gatunku najprzedniejszego po przedrukowaniu ich napisem **cygara**.

7) Jako tymczasowe opaski monopolowe dla tabaki do zażywania, służyć będą dotychczasowe banderole tabaczkowe, po przedrukowaniu na nich gatunku.

8) Znajdujące się dnia 31 lipca 1922 r. u fabrykantów i sprzedawców zapasy gotowych cygar i tabaki do zażywania, opatrzone dotychczasowymi banderolami, bez różnicy czy są krajowego lub zagranicznego pochodzenia, nie podlegają opłacie dodatkowej, winny być jednak rozsprzedane po dotychczasowej cenie najpóźniej do 31 października 1922 r. Pozostałe jeszcze w sprzedaży po tym terminie powyższe wyroby należy traktować jak nieopodatkowane i dozwolnić na ich sprzedaż jedynie pod warunkiem ponownego oklejenia normalnymi opaskami monopolowymi.

9) Z dniem 1 listopada 1922 r. zastosowane będą co do warunków umowy także i dla fabrykantów cygarowych h. Królestwa Polskiego wszystkie inne postanowienia § 5 niniejszego rozporządzenia (z wyjątkiem ustępu 13).

§ 9. Z uwagi na to, że w dzielnicy pruskiej przechodzi się z systemu akcyzowego do monopolowego, przyczem zysk monopolowy pobiera się w postaci podwyższonego do 80% dotychczasowego podatku wartościowego (Wertzoll) od surowca tytoniowego, przeznaczonego do fabrykacji cygar, tytoniu grubo krajowego, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia, zarządza się, co następuje:

1) Izby skarbowe w Poznaniu i Grudziądzu przeprowadzą zbadanie znajdujących się dnia 31 lipca 1922 r. w fabrykach powyższych wyrobów tytoniowych zapasów surowca, od którego opłacono już celną opłatę wartościową (Wertzoll) tudzież zapasy gotowych wyrobów wyprodukowanych z takiegoż surowca, jako to: cygar, cygaretek, tytoniu grubo krajowego, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia.

Przy badaniu powyższem należy skonstatowane ewentualnie zapasy surogatów tytoniowych urzędowo ubezpieczyć i po myśli artykułu 4 ustawy monopolowej wezwać fabrykę do usunięcia tegoż surogatu z fabryki w terminie określonym, jako niedozwolonego do przeróbki surowca.

2) Od zbadanych, jak powyżej, zapasów surowca tytoniowego, podlegającego opłacie celnej wartościowej, ściągną izby skarbowe dodatkową opłatę wartościową (Wertzoll) w tej samej wysokości, w jakiej ona według zapisków kontrolnych od tegoż surowca już poprzednio została ściągnięta, tak, by łączna kwota podatku już uiszczonego wraz z dopłatą, wynosiła 80% ceny fakturowej. Taką samą dopłatę ściągnąć też należy od gotowych wyrobów, wymienionych w ustępie 1, a znalezionych u fabrykantów. Przy obliczeniu tej dopłaty należy co do jakości użytego surowca przyjąć przeciętną jego cenę.

Przypadająca do ściągnięcia od fabrykanta dodatkowa opłata wartościowa od surowca i od wyrobów gotowych może mu być pokredytowana z terminem płatności do 30 września 1922 r.

3) znajdujące się dnia 31 lipca 1922 r. na zapasie:

a) u sprzedawców i fabrykantów:

papierosy i tytonie cienko krajane, opatrzone dotychczasowymi banderolami,

b) u sprzedawców:

cygara, cygaretki, tytoń grubo krajany, tabaka do zażywania i tytoń do żucia, nieopatrzone żadnymi opaskami monopolowymi, nie podlegają opłacie dodatkowej, winny być jednak rozsprzedane po dotychczasowej cenie w terminie najpóźniej do 31 października 1922 roku. Pozostałe jeszcze w sprzedaży po tym terminie powyższe wyroby należy traktować, jak nieopodatkowane i dozwalać na ich sprzedaż jedynie pod warunkiem ponownego oklejenia normalnymi opaskami monopolowymi, a to bez względu na to, na obszarze jakiej dzielnicy wyroby te znajdować się jeszcze będą w sprzedaży.

4) Postępowanie w sprawie zapasu banderol dotychczasowych, wychodzących z użycia z dn. 1 sierpnia 1922 r., opisano w § 5, ustęp 10 niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Zapasy gotowych wyrobów tytoniowych już obanderolowanych, znajdujące się w dniu 31 lipca 1922 roku na składzie u fabrykantów i sprzedawców na obszarze ziemi wileńskiej, należy traktować identycznie, jak to ustanowiono w § 8, ustęp 3 odnośnie do wyrobów wielkopolskich. Również i co do zapasu starych banderol stosuje się postępowanie, wymienione w § 8, ustęp 4.

§ 11. W wykonaniu § 6 ustawy monopolowej odnośnie do uprawy tytoniu zarządza się:

1) Plantatorzy, którym według dotychczasowych przepisów dozwolono na uprawę tytoniu na obszarze nie więcej, niż 10 metrów kwadratowych, winni uiścić na rzecz Skarbu opłatę monopolową (licencyjną) w kwocie mk. 600, poczem wolno im wyprodukowany tytoń użyć do własnej konsumcji.

2) Plantatorzy, uprawiający za zezwoleniem władzy skarbowej tytoń na obszarze większym, wolni są od opłaty, winni jednak cały wyprodukowany tytoń surowy odsprzedać po cenach taryfowych, przez Ministra Skarbu oznaczonych, Skarbowi, względnie koncesjonowanej fabryce prywatnej, która uzyskała na to zezwolenie Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego.

3) Postanowienia powyższe mają moc wyjątkową tylko odnośnie do zbiorów z roku 1922.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze uzupełniać się będzie w miarę potrzeby dalszemi zarządzeniami wykonawczymi, obliczonymi na dalszy okres przejściowy, aż do wydania kompletnych przepisów wykonawczych do ustawy o monopole tytoniowym.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. Ust. R. P. z d. 9 sierpnia 1922 r., Nr. 63, poz. 566).

332.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 lipca 1922 roku

w przedmiocie ustanowienia cennika detalicznej sprzedaży papierosów, tytoniu krajanego i machorki, wyprodukowanych przez fabryki prywatne na obszarze b. Królestwa Polskiego i Ziemi Wschodnich, tudzież w przedmiocie ściągnięcia dodatkowej opłaty monopolowej od zapasów tychże wyrobów.

Na mocy ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 47, poz. 409) zarządza się:

§ 1. Począwszy od 1 sierpnia 1922 r. ustanawia się z mocą ważności na całe Państwo Polskie z wyjątkiem Województwa Śląskiego następujący cennik detalicznej sprzedaży papierosów, tytoniu krajanego i machorki, wyprodukowanych w prywatnych fabrykach na obszarze b. Królestwa Polskiego, oraz na obszarze województwa nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jakoteż powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego.

I. Papierosy.

- 1) gatunek „średni A“ Mk. 8.50 za sztukę;
- 2) gatunek „przedni B“ Mk. 10 za sztukę;
- 3) gatunek „przedni A“ Mk. 12 za sztukę;
- 4) gatunek „najprzed. B“ Mk. 15 za sztukę;
- 5) gatunek „najprzed. A“ Mk. 18 za sztukę;
- 6) gatunek „luksusowy B“ Mk. 20 za sztukę;
- 7) gatunek „luksusowy A“ Mk. 25 za sztukę.

II. Tytonie krajane.

- 1) gatunek „średni B“ fajkowy mk. 4.800 za 1 kg.
- 2) gatunek „średni A“ fajkowy mk. 7.600 za 1 kg.
- 3) gatunek „przedni“ fajkowy mk. 10.000 za 1 kg.
- 4) gatunek „najprzedn.“ fajkowy mk. 13.000 za 1 kg.

III. Machorka mk. 4.000 za 1 kilogram.

§ 2. Zapasy obanderolowanych papierosów, tytoniu krajanego i machorki, jakie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych tudzież w hurtowych składach tychże fabryk, położonych na terytorjum wymienionem w § 1, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości różnicy między dotychczasową a nową ceną opasek monopolowych.

§ 3. Dodatkowemu opodatkowaniu podlegają również zapasy papierosów, tytoniu krajanego i ma-

chorki, wyrabianych przez wyżej wspomniane fabryki prywatne, jakie to zapasy znajdować się będą w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na obszarach, wymienionych w § 1 we wszystkich miejscach sprzedaży tychże wyrobów (hurtowniach, sklepach detalicznych i t. p.), jakoteż te przesyłki powyższych wyrobów, które według dokumentów przewozowych wysłane zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu, lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorcę.

Wysokość tej dopłaty określa się pełną różnicą między dawną i nową ceną detaliczną wyrobu, z potrąceniem od tejże różnicy 12% tytułem rabatu sprzedanego.

§ 4. Przedsiębiorstwa i osoby, wymienione w §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia, obowiązane są zgłosić w ciągu 3 dni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, na piśmie w dwóch egzemplarzach właściwemu urzędowi akcyz i monopolów państwowych cały zapas tytoniu i wyrobów tytoniowych, jaki znajdować się będzie u nich na składzie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Odbiorcy przesyłek, wysłanych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a nadesłanych po tym terminie, są obowiązani zgłosić je, jak powyżej, w przeciągu 3 dni po odbiorze.

Zgłoszenie zapasów winno zawierać wyszczególnienie każdego gatunku tytoniu i papierosów (np. gatunek przedni B, najprzedniejszy A i t. p.), rodzaju opakowania (np. po 20 sztuk, po 100 gramów i t. p.), wreszcie dotychczasowej ceny detalicznej sprzedaży.

Przyjmujący zgłoszenie zbada ścisłość danego oznajmienia i potwierdzi na obu egzemplarzach tegoż oznajmienia dzień zgłoszenia.

§ 5. Na podstawie otrzymanego zgłoszenia zapasów tytoniu i wyrobów tytoniowych nastąpi urzędowe zbadanie zapasów przez organy skarbowe. Wynik zbadania, oraz wysokość dodatkowej opłaty monopolowej wypisze organ skarbowy w jednakożem brzmieniu na obu egzemplarzach oznajmienia, poczem jeden egzemplarz pozostawi posiadaczowi zapasów, który obowiązany będzie uiścić dodatkową opłatę monopolową w Pocz. Kasie Oszcz. na rachunek Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowej w ciągu 8 dni od zbadania zapasów i donieść o tem bezzwłocznie właściwemu urzędowi akcyz i monopolów państwowych, przedkładając kwit P. K. O. Wymieniony wyżej urząd potwierdzi uiszczenie dodatkowej opłaty na drugim egzemplarzu oznajmienia i prześle go przełożonej izbie skarbowej.

§ 6. Zaniedbanie obowiązku zgłoszenia zapasów papierosów, tytoniu krajanego i machorki, umyślnie ukrycie tychże zapasów, lub zgłoszenie ilości mniejszej od tej, którą stwierdzono następnie urzędownie, pociągnie za sobą w myśl ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym postępowanie karne skarbowe.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1922 roku.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 9/VIII. 1922 r. Nr. 62, poz. 558)

333.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 lipca 1922 r.

w przedmiocie ustanowienia cen detalicznej sprzedaży wyrobionych przez fabryki prywatne cygar, cygaretek, tabaki do zażywania i tytoniu do żucia.

Na podstawie ustawy z dnia 1 czerwca 1922 roku o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409), zarządza się:

§ 1. Ceny detalicznej sprzedaży poniżej wyszczególnionych wyrobów tytoniowych, wytworzonych przez fabryki prywatne na całym obszarze Państwa Polskiego, z wyjątkiem Województwa Śląskiego, ustanawia się, jak następuje:

I. Cygara.

- 1) gatunek „średni A“ mk. 50 za sztukę,
- 2) gatunek „przedni B“ — mk. 75 za sztukę,
- 3) gatunek „przedni A“ — mk. 100 za sztukę,
- 4) gatunek „najprzed. B“ — mk. 125 za sztukę,
- 5) gatunek „najprzed. A“ — mk. 150 za sztukę,
- 6) gatunek „luksusowy B“ — mk. 200 za sztukę,
- 7) gatunek „luksusowy A“ — mk. 250 za sztukę.

II. Cygaretki.

- 1) gatunek „średni“ mk. 30 za sztukę,
- 2) gatunek „przedni“ mk. 40 za sztukę.

III. Tabaka do zażywania.

- 1) gatunek „średni“ mk. 1.200 za 1 kilogr.,
- 2) gatunek „przedni“ mk. 2.000 za 1 kilogr.

IV. Tytoń do żucia.

mk. 8.000 za 1 kilogr.

§ 2. Cennik wyrobów krajanych, ustanowiony w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 19 lipca 1922 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) w pierwszym okresie przejściowym (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 566), § 5, ustęp 3 uzupełnia się przez wstawienie tytoniu krajanego gatunku „średni C“ fajkowy z ceną detalicznej sprzedaży mk. 3.000 za 1 kilogram. Tytoń powyższy musi być krajany na szerokość co najmniej 2 mm.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1922 r.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. Ust. R. P. z d. 9 sierpnia 1922 r., Nr. 63, poz. 567).

Przepisy celne.

334.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 lipca 1922 roku

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą na Ziemię Wileńską.

Na mocy art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską

(Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar powiatów wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego i brasławskiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 15 lipca 1920 roku o obrocie towarowym z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 527)

§ 2. Uchyla się wszelkie przepisy sprzeczne z ustawą, wymienioną w tym paragrafie, obowiązującą dotychczas na wskazanym w § 1 obszarze.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:

(—) *Artur Śliwiński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Stefan Ossowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *W. Makowski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 4 sierpnia 1922 r. Nr. 60, poz. 539).

335.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 22 lipca 1922 roku

w przedmiocie przedłużenia terminu ulg celnych stosowanych do towarów nadanych do górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na mocy upoważnienia Sejmu Ustawodawczego z dnia 1 sierpnia 1919 roku oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 26 maja 1919 roku zarządza się, co następuje:

Termin ulg celnych przyznanych rozporządzeniem z dnia 14 czerwca 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 525) dla towarów nadanych do przywozu bezpośrednio do górnośląskiej części Województwa Śląskiego koleją lub statkiem najpóźniej w dniu objęcia państwowej granicy tego obszaru przez polskie władze celne, przedłuża się do dnia 20 sierpnia 1922 roku włącznie.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Stefan Ossowski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 4 sierpnia 1922 r. Nr. 60, poz. 546)

336.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 14 czerwca 1922 r.

w przedmiocie przepisów wykonawczych do części V tytułu I (Sprawy celne) polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej z dnia 15 maja 1922 r.

Na zasadzie ustawy z dnia 24 maja 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji niemiecko-polskiej, dotyczącej Górnego Śląska, podpisanej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 370) oraz części V tytułu I tej konwencji zarządza się:

§ 1.

(Do art. 217 konwencji).

1. W celu korzystania z ulg celnych przewidzianych w art. 217 konwencji, osoby zainteresowane winne składać każdorazowo podania do dyrekcji ceł w Mysłowicach z dołączeniem dokumentów przewidzianych w art. 223 konwencji, a stwierdzających w sposób niewątpliwy:

a) że dany towar już w chwili nadania go do transportu w kraju zagranicznym (poza Niemcami) był przeznaczony dla odbiorcy w polskiej części Górnego Śląska,

b) identyczność towaru omawianego w podaniu z towarem objętym odnośnymi dokumentami,

c) dowód uiszczenia cła przywozowego niemieckiego przed dniem 1 listopada 1921 r.

2. Towary, które opłaciły cło przywozowe niemieckie w dniu 1 listopada 1921 r. lub później, a które przybyły na polską część Górnego Śląska po przejęciu władzy przez Polskę, uważane będą jako towary, idące tranzytem przez Niemcy i podlegać będą ocenie podług polskiej taryfy celnej.

§ 2.

(Do art. 218 i art. 226 § 3 konwencji).

1. Artykuły wymienione w § 2 art. 218, względnie § 3 art. 226 konwencji, o ile są obłożone polskiem cłem przywozowym albo wywozowym, względnie o ile podlegają opłatom przywozowym lub wywozowym, odprawiane będą przez urzędy celne bez cła przywozowego albo wywozowego, względnie bez opłaty przywozowej lub wywozowej na podstawie zaświadczeń przeznaczenia, względnie pochodzenia tych artykułów.

2. Zaświadczenia przeznaczenia względnie pochodzenia przewidziane w poprzednim ustępie wystawiane będą podług załączonych formularzy przez Wydział Przemysłu i Handlu Województwa Śląskiego.

3. Artykuły, wyszczególnione w art. 218 § 2 względnie art. 226 § 3 konwencji, które w taryfie celnej polskiej lub specjalnych rozporządzeniach wymienione są wyraźnie jako wolne od ceł przywozowych albo wywozowych, względnie od opłat przywozowych albo wywozowych, odprawiane będą przez urzędy celne na zwykłych zasadach bez żądania zaświadczeń pochodzenia i przeznaczenia.

4. Artykuły, wymienione w art. 226 § 3 konwencji, o ile są objęte zakazem przywozu względnie wy-

wozu, wypuszczane będą przez urzędy celne po przedstawieniu zaświadczeń przeznaczenia względnie pochodzenia wymienionych w ust. 2 niniejszego §, przy czym zaświadczenia winne być zaopatrzone w adnotację Wydziału Przemysłu i Handlu, zezwalającą na przywóz, względnie na wywóz.

5. Wszystkie przewidziane powyżej zaświadczenia pochodzenia i przeznaczenia odnoszą się do obrotu na drogach zarówno kolejowych, jak i kołowych.

6. Zaświadczenia pochodzenia i przeznaczenia winny być dołączone do oryginalnych dokumentów celnych. Przepisy te nie naruszają ulg przewidzianych w pasie pogranicznym w art. 238 do 258 konwencji.

7. Towary wymienione w § 3 art. 226 konwencji podporządkowane są pod następujące pozycje polskiej taryfy celnej, a mianowicie:

- 1) zboże wszelkiego rodzaju poz. 1,
- 2) buraki wszelkiego rodzaju łącznie poz. 5 § 1 a/b,
- z burakami cukrowymi poz. 5 § 1 a,
- 3) chmiel poz. 26 § 1,
- 4) ziemniaki poz. 5 § 1 a,
- 5) świeże owoce poz. 6 § 1,
- 6) jagody poz. 6 § 1,
- 7) świeże jarzyny poz. 5 § 1 a/b,
- 8) świeże grzyby poz. 14 § 1,
- 9) siano poz. 62 § 1,
- 10) słoma poz. 62 § 1,
- 11) lód naturalny poz. 39 § 1,
- 12) sól poz. 33 § 1,
- 13) kamienie (surowe, surowo z gruba obtłuczone i zresztą nieobrobione) poz. 66 § 1,
- 14) ziemia naturalna poz. 66 § 1,
- 15) piasek poz. 66 § 1,
- 16) żwir poz. 66 § 1,
- 17) glina poz. 65 § 1,
- 18) lupek poz. 66 § 1,
- 19) drzewo (także bez gałęzi, ale dalej nieobrobione) poz. 58 § 1 b/c,
- 20) chróst poz. 58 § 1 a.

§ 3.

(Do art. 219. art. 222, art. 226 § 4 konwencji).

1. Surowce i półfabrykaty, wymienione w art. 219 konwencji, o ile w polskiej taryfie celnej lub w specjalnych rozporządzeniach wymienione są wyraźnie, jako wolne od ceł przywozowych i wywozowych, i o ile podług obowiązujących rozporządzeń polskich nie są zakazane do przywozu lub wywozu, odprawiane będą przez urzędy celne na zwykłych zasadach, bez żądania jakichkolwiek zaświadczeń lub pozwoleń.

2. Surowce i półfabrykaty, które podlegają opłacie cła przywozowego lub wywozowego względnie opłacie przywozowej lub wywozowej, odprawiane będą przez urzędy celne bez cła i opłat po przedstawieniu zaświadczenia przeznaczenia względnie pochodzenia wydziału przemysłu i handlu Województwa Śląskiego.

3. Surowce i półfabrykaty, które podług obowiązujących przepisów zakazane są do przywozu, względnie wywozu, będą przepuszczane przez urzędy celne, o ile zaświadczenia, o których mowa powyżej w ust. 2, zaopatrzone będą w osobną adnotację

wydziału przemysłu i handlu, zezwalającą na przewóz względnie wywóz danego surowca albo półfabrykatu.

§ 4.

(Do art. 220, 221, 222 konwencji).

1. Do udzielania pozwoleń na obrót uszlachetniający, w myśl art. 220 konwencji, upoważniona jest dyrekcja cel w Mysłowicach w porozumieniu z wydziałem przemysłu i handlu Województwa Śląskiego. Dyrekcja cel w Mysłowicach obowiązana jest przedstawić w 2 egzemplarzach Ministerstwu Skarbu (departament cel) oraz Ministerstwu Przemysłu i Handlu (departament przemysłowy) z końcem każdego kwartału, najpóźniej do 15 następnego miesiąca szczegółowe zestawienia udzielonych w ubiegłym okresie pozwoleń na obrót uszlachetniający.

2. Przy udzielaniu pozwoleń na obrót uszlachetniający wyżej wzmiankowanej władze będą stosowały zasady, zawarte w przepisach o obrocie uszlachetniającym, obowiązujących na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z zachowaniem poniższych postanowień:

a) w wypadku, kiedy towar w czynnym obrocie uszlachetniającym, powracający po uszlachetnieniu do kraju, podlega zakazowi wywozu, odnośne pozwolenie na obrót uszlachetniający będzie jednocześnie zwolnieniem od zakazu wywozu. W wypadku kiedy towar wprowadzony celem uszlachetnienia podlega zakazowi przywozu, odnośne pozwolenie na obrót uszlachetniający będzie jednocześnie zwolnieniem z zakazu przywozu, jednakże w tym wypadku przysługuje Śląskiej dyrekcji cel żądanie od petenta osobnej gwarancji, że zakazany do przywozu surowiec lub półfabrykat będzie po uszlachetnieniu rzeczywiście wywiezionym z powrotem za granicę,

b) przy udzielaniu pozwoleń na obrót uszlachetniający bierny obie wymienione władze będą się stosowały do specjalnych instrukcji Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Przemysłu i Handlu w wypadku, kiedy powracający po uszlachetnieniu produkt podlega zakazowi przywozu, odnośne pozwolenie na obrót uszlachetniający bierny będzie jednocześnie zwolnieniem z zakazu przywozu, w wypadku kiedy idący do uszlachetnienia surowiec lub półfabrykat podlega zakazowi wywozu, odnośne pozwolenie na obrót uszlachetniający będzie jednocześnie zwolnieniem zakazu wywozu. Jednak w tym wypadku przysługuje prawo Śląskiej dyrekcji cel żądania od petenta osobnej gwarancji, że zakazany do wywozu surowiec lub półfabrykat będzie po uszlachetnieniu rzeczywiście przywieziony z powrotem.

3. Dyrekcja cel w Mysłowicach jest upoważniona w porozumieniu z wydziałem przemysłu i handlu Województwa Śląskiego zwalniać w wypadkach obrotu uszlachetniającego firmy godne zaufania od zabezpieczenia dla przywozowego w gotówce albo w innych walorach wymaganego w myśl § 43 rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 13-go grudnia 1920 r. o postępowaniu celnym (Dz. Ust. Nr. 11 z r. 1921, patrz poz. 64) pod warunkiem, że firmy te złożą piśmienne zobowiązanie wobec Skarbu Polskiego co do wykonania warunków wymaganych przy obrocie uszlachetniającym.

Forma tego zobowiązania będzie w każdym poszczególnym wypadku osobno ustanowiona.

W ten sam sposób mogą firmy godne zaufania być zwolnione od złożenia specjalnej gwarancji, o której mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu.

§ 5.

(Do art. 227, § 1 konwencji).

Pozwolenia na wywóz produktów niezbędnych dla przemysłu niemieckiej części Górnego Śląska, które są zakazane do wywozu z Polski, będą udzielane przez wydział przemysłu i handlu Województwa Śląskiego po przedstawieniu przez petenta zaświadczenia władzy wyznaczonej do tego celu przez Rząd Niemiecki, stwierdzającego istnienie warunków, przewidzianych art. 227 ust. 1 b. konwencji.

Jeżeli chodzi o uzyskanie prawa wywozu z Niemiec do polskiej części Górnego Śląska, to zaświadczenia, stwierdzające istnienie warunku przewidzianego w art. 227 § 1 ust. 1 b. konwencji wydaje Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie.

§ 6.

(Do art. 227 § 3, § 4 art. 228, 229, 230 konwencji).

1. Władzą właściwą do wydawania zaświadczeń na poczet kontyngentów wywożonych z Niemiec do polskiej części Górnego Śląska, w myśl art. 228 § 3, jest wydział przemysłu i handlu Województwa Śląskiego.

2. Przy udzielaniu wzmiankowanych zaświadczeń miarodajnymi będą dla wydziału przemysłu i handlu każdorazowe wnioski izby handlowej względnie zrzeszeń zawodowych, względnie ogólny plan repartycji danego kontyngentu pomiędzy zainteresowane przedsiębiorstwa, ustalony z góry na pewien okres czasu przez powyższe organizacje. Odnośne zaświadczenia co do mleka wydawane będą przez wydział aprowizacji Województwa Śląskiego.

3. Artykuły niezbędne dla przemysłu polskiej części Górnego Śląska, które są w umowie ograniczone kontyngentami, prowadzone będą do polskiego obszaru celnego przez specjalnie wyznaczone punkty wejściowe. Urzędy celne ustanowione w tych punktach będą prowadziły osobną ewidencję przywozu powyższych artykułów. Sposób prowadzenia tej ewidencji będzie ustalony przez Śląską dyrekcję cel, w porozumieniu z wydziałem przemysłu i handlu Województwa Śląskiego.

4. Pozwolenia na wywóz do niemieckiej części Górnego Śląska towarów wymienionych w art. 229, art. 230 § 2, o ile artykuły te podlegają zakazowi wywozu z Polski, udzielane będą przez wydział przemysłu i handlu Województwa Śląskiego. Wydział ten jest również upoważniony do wydawania pozwoleń na wywóz starego żelastwa wszelkiego rodzaju pochodzącego z polskiej części Górnego Śląska w myśl art. 227 § 3. Pozwolenia na wywóz starego żelastwa nie pochodzącego z polskiej części Górnego Śląska udzielane będą przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

§ 7.

Na pokrycie wydatków wydziału przemysłu i handlu wynikających z kontroli obrotu towarowego odnośnie do konwencji górnośląskiej pobierane będą opłaty manipulacyjne na zasadzie rozporządzenia niemieckiego Ministra dla spraw gospodarczych

o kontroli handlu zagranicznego z dnia 20 grudnia 1919 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 2128).

Wysokość tych opłat ustali Wojewoda Śląski rozporządzeniem wydanym na podstawie ustawy z dnia 30 lipca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 449).

§ 8.

Ulgi powyższe nie zwalniają jednak stron interesowanych od stosowania się do formalności wymaganych w myśl postępowania celnego przy odprawie celnej towarów przewożonych przez granicę celną.

§ 9.

Świadczenia pochodzenia i zaświadczenia tracą swą ważność z dniem upływu terminów ulg ustalonych w konwencji.

§ 10.

Pozwolenia i zaświadczenia, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu oraz tytule I. części 5. konwencji, nie mogą być cedowane.

Wszelkie nadużycia ze świadectwami pochodzenia, jako to: ich podrobienie, fałszowanie, albo też korzystanie z fałszywych lub podrobionych świadectw, będzie karane w myśl obowiązujących ustaw karnych.

Nadto osobom, którym będzie udowodnione nadużycie wymienione w ustępie poprzednim, nie będą wydawane świadectwa pochodzenia.

§ 11.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie wraz z polsko-niemiecką konwencją górnośląską z dnia 15 maja 1922 roku.

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Stefan Ossowski.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 9/VIII. 1922 r., Nr. 62, poz. 556).

337.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 11 lipca 1922 roku

w przedmiocie zmiany § 12 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 roku o postępowaniu celnym.

Na zasadzie art. 21 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) zarządza się, co następuje:

§ 1. § 12 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnym (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 11, poz. 64) wraz z uzupełnieniem tegoż, zawartem w rozporządzeniu z dnia 7 kwietnia 1922 roku (Dz. U. R. P. z 1922 roku Nr. 30, poz. 249) otrzymuje następujące brzmienie:

„Wszystkie towary przywiezione z zagranicy winny być dostawione do najbliższego urzędu celnego i tam zgłoszone (zadeklarowane) w następujących terminach:

a) w granicznych urzędach celnych nie później, jak w ciągu trzech dni od dnia nadejścia;

b) w wewnętrznych urzędach celnych nie później, jak w ciągu sześciu dni od dnia nadejścia.

Na przestrzeni pomiędzy linią celną, a urzędem nie można towarów ani zatrzymywać, ani składać, ani przeladowywać z wyjątkiem wypadków koniecznej potrzeby.

Zgłoszenie celne (deklaracje) powinna złożyć strona, t. j. osoba uprawniona do rozporządzenia towarem.

Za uprawnionego do rozporządzenia towarem uważa się wymienionego w liście przewozowym odbiorcę towaru, lub tego, który swoje uprawnienie do rozporządzenia towarem udowodni wykupionym kolejowym listem przewozowym, morskim listem przewozowym (connessement) lub prawomocną cesją.

Uprawnienia agencji celnych Polskich Kolei Państwowych do deklarowania towarów normują osobne przepisy (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 12, poz. 67)

O ile po upływie oznaczonych wyżej terminów strona nie zgłosi towaru, urząd celny zarządza załatwienie czynności celnych z urzędu za pośrednictwem kolejowej agencji celnej.

Również urząd celny zarządza załatwienie czynności celnych z urzędu w wypadkach, gdy strona zgłosi towar do odprawy w ustalonym terminie, lecz nie zrzekłszy się w deklaracji prawa asystowania przy rewizji celnej (§ 19) nie zjawi się do wspomnianej rewizji w ciągu trzech dni od daty zgłoszenia towaru“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w siedm dni po ogłoszeniu.

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 11/VIII 1922 r. Nr. 64, poz. 578)

338.

OKÓLNİK T. 20. L. DC 7348 III/22.

Do Izby Skarbowej we Lwowie,

2) Izby Skarbowej w Krakowie,

3) Dyrekcji Skarbu w Cieszynie,

4) Dyrekcji Cel w Poznaniu,

5) Oddziału Celnego Naczelnej Rady Ludowej w Mysłowicach,

6) Dyrekcji Cel w Gdańsku,

7) Izby Skarbowej w Grudziądzu,

8) wszystkich urzędów celnych.

Wobec wypadków odpraw farb z domieszką pigmentu organicznego ponad 3%, według poz. 137, Departament Cel zwraca uwagę Urzędów na taką nieprawidłową odprawę i poleca w wypadkach, kiedy Urząd niema dostatecznych danych do stwierdzenia jakości odprawionej farby, wydzielać próbki.

celem przedłożenia Departamentowi Cel dla należytego zbadania.

Warszawa, dnia 13 lipca 1922 roku.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dzierzgowski.*

Dyrektor Departamentu Cel.

339.

OKÓLNIK T. 21. L. DC/7624/III/22.

- Do
- 1) Izby Skarbowej we Lwowie,
 - 2) Izby Skarbowej w Krakowie,
 - 3) Dyrekcji Cel w Poznaniu,
 - 4) Dyrekcji Cel w Mysłowicach,
 - 5) Dyrekcji Cel w Gdańsku,
 - 6) Inspektoratu Cel w Gdańsku,
 - 7) Wszystkich Urzędów Celnych na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

W celach jednolitej odprawy tłuszczów zwierzęcych przetopionych poleca się wszelkie tłuszcze zwierzęce dla celów technicznych, zawierające do 30% wolnych kwasów tłuszczowych odprawiać według poz. 51 p. 2, lit. b. z zastosowaniem ulgowego agio.

Warszawa, dnia 31 lipca 1922 roku.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dzierzgowski.*

Dyrektor Departamentu Cel.

340.

OKÓLNIK T. 19. L. DC/6655/III/22.

- Do
- 1) wszystkich Urzędów Celnych na obszarze b. zaboru rosyjskiego,
 - 2) Dyrekcji Cel w Poznaniu,
 - 3) Dyrekcji Cel w Gdańsku,
 - 4) Dyrekcji Cel w Mysłowicach,
 - 5) Dyrekcji Skarbu w Cieszynie,
 - 6) Izby Skarbowej w Krakowie,
 - 7) Izby Skarbowej we Lwowie,

8) Naczelnego Inspektoratu Cel w Gdańsku.

Departament Cel poleca surówki manganokrzemowe i krzemio = kalcio = aluminjowe w gesiach, kawalkach i proszku, przedstawiające surówki specjalne, odprawiać według poz. 139, p. 2, taryfy celnej bez cła.

Warszawa, dnia 23 czerwca 1922 roku.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dzierzgowski.*

Dyrektor Departamentu Cel.

341.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU

W m. Wilnie został uruchomiony z dn. 3 lipca b. r. urząd celny kolejowy.

Warszawa, dnia 26 lipca 1922 roku.

(—) *Dzierzgowski.*

Dyrektor Departamentu Cel.

Przepisy o instytucjach bankowych.

342.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 maja 1922 roku

w przedmiocie statutu Polskiego Banku Krajowego.

Na mocy art. 12 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. o Polskim Banku Krajowym (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220) wydaje następujący statut Polskiego Banku Krajowego.

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

S T A T U T

Polskiego Banku Krajowego.

I. Cel, firma i zakres działania.

§ 1. Polski Bank Krajowy jest instytucją państwową, stanowi jednak odrębną osobę prawną.

Powołany do życia uchwałą Sejmu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim z dnia 21 października 1881 r. w celu podniesienia dobrobytu w kraju, a w szczególności dla popierania rozwoju rolnictwa, przemysłu i handlu, pod nazwą „Bank Krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim“, otrzymał tenże Bank tytułem kapitału zakładowego sumę jeden milion zł. r. waluty austriackiej. Podwyższony następnie kilkakrotnie wynosi obecnie kapitał zakładowy Polskiego Banku Krajowego (w myśl art. 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220) 1.023.519.980.— mkp. i może być podwyższony lub zmniejszony tylko w drodze ustawodawczej.

§ 2. Działalność Banku rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Siedziba główną Banku jest miasto stołeczne Warszawa. W nieczeci swojej Polski Bank Krajowy używa godła państwowego.

Firma Polskiego Banku Krajowego opiewa: „Polski Bank Krajowy“ i podpisywana będzie przez dwóch dyrektorów, względnie zastępców dyrektorów, albo przez jednego dyrektora, względnie zastępcę dyrektora i jednego prokurzystę.

§ 3. Polski Bank Krajowy składa się z czterech oddziałów, t. j. działu hipotecznego, działu komunalnego, dalej z działu dla pożyczek kolejowych i działu bankowego.

A) Oddział hipoteczny obejmuje udzielanie pożyczek hipotecznych, spłacanych ratami. Pożyczki te udzielane będą w listach zastawnych, wydawanych do wysokości sumy udzielonych pożyczek hipotecznych.

Skarb Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje do spełnienia zobowiązań, wypływających z emisji listów zastawnych.

B) Oddział komunalny obejmuje udzielanie pożyczek spłacalnych ratami:

- 1) państwu, powiatom, gminom i innym związkom samorządowym,
- 2) spółdzielniom i kasom oszczędności powiatowym lub gminnym, wszystkim tym instytucjom za poręką Państwa lub związków samorządowych, przyjętą zgodnie z ustawą,
- 3) spółkom wodnym na cele w ich zakres statutowy wchodzące (§ 36),
- 4) wszelkim innym prawno-publicznym korporacjom wyposażonym w prawo nakładania danin dla pokrycia swoich potrzeb.

Wszystkie te pożyczki udzielane będą w obligacjach komunalnych wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek.

Oprócz tych pożyczek, udzielanych bezpośrednio wymienionym wyżej osobom prawnym, wolno Polskiemu Bankowi Krajowemu nabywać w drodze cesji pretensje osób trzecich, przysługujące im do państwa i innych prawno-publicznych korporacji i na podstawie tak nabytych pretensji emitować obligacje komunalne. Wszystkie obligacje komunalne wszelkich emisji, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać sumy 5.000.000.000. — (pięciu miliardów) mkp. imiennej wartości.

Zmiana wysokości gwarancji państwowej dla obligacji komunalnych powyżej sumy pięć miliardów mkp., wymaga osobnej ustawy.

Skarb Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje do spełnienia zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych pierwszej i następnych emisji, aż do łącznej wysokości 5 miliardów mkp. imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacji komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacji komunalnych następnie Polski Bank Krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero, o ileby wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań, wynikłych z wydania obligacji komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej.

C) Oddział kolejowy obejmuje udzielanie spłacalnych ratami pożyczek państwu, związkom samorządowym, miastom o własnym statucie i prywatnym przedsiębiorstwom kolejowym.

Pożyczki te udzielane będą odbiorcom w obligacjach kolejowych, wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek. Wszystkie obligacje kolejowe, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty 2 miliardów marek pol. imiennej wartości.

Zmiana wysokości gwarancji państwowej dla

obligacji kolejowych powyżej sumy dwóch miliardów mkp. wymaga osobnej ustawy.

Skarb Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje do spełnienia zobowiązań, wypływających z wydania obligacji kolejowych, aż do wysokości 2 miliardów mkp. imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału poręczają w pierwszym rzędzie wierzycielności Polskiego Banku Krajowego, pochodzące z pożyczek udzielonych w obligacjach kolejowych, jakoteż nabyte w myśl § 64 lit. b) walory kolejowe, specjalny fundusz rezerwowy utworzyć się mający dla obligacji kolejowych (§ 76), następnie cały majątek Polskiego Banku Krajowego (§ 67), a dopiero wówczas i o tyle, o ileby rzeczony aktywa na pokrycie w mowie będących zobowiązań nie wystarczały, wchodzi w zastosowanie gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej.

D) Oddział bankowy obejmuje następującą czynności:

- a) nabywanie wierzycielności i ściąganie tychże na własny i obcy rachunek, umawianie się z dłużnikami i wierzycielami o ich spłatę w ratach,
- b) nabywanie i sprzedawanie papierów własnych emisji, papierów Państwa, tudzież innych papierów wartościowych mających kurs giełdowy,
- c) eskontowanie wylosowanych papierów własnych i obcych emisji pod b) wymienionych oraz kuponów od tychże,
- d) udzielanie zaliczek na papiery własnych emisji, na papiery Państwa i na wszelkie inne papiery wartościowe mające kurs giełdowy,
- e) eskontowanie i reeskontowanie weksli, tudzież udzielanie kredytów wekslowych ewentualnie za zabezpieczeniem,
- f) udzielanie pożyczek w rachunku bieżącym oraz na skrypta notarialne ewentualnie za hipotecznym zabezpieczeniem,
- g) udzielanie zaliczek na plody rolnicze, górnicze i przemysłowe w szczególności także na podstawie listów przewozowych i listów składkowych (warranty), wystawianych przez zarządy zakładów publicznych, oraz udzielanie pożyczek na zastawy,
- h) przyjmowanie gotówki na wkładki oszczędności, asygnaty kasowe i na rachunek bieżący
- i) przyjmowanie depozytów,
- k) prowadzenie towarowego interesu komisowego,
- l) zakładanie i prowadzenie, tudzież pośredniczenie w zakładaniu i prowadzeniu przedsiębiorstw rolniczych, przemysłowych i handlowych, oraz udzielanie im pożyczek w gotówce, zaś przedsiębiorstwom przemysłowym w obligacjach przemysłowych (§ 94),
- m) nabywanie i sprzedawanie na własny i obcy rachunek wszelkiego rodzaju dewiz i walut notowanych urzędownie na giełdach,
- n) przyjmowanie poręki za zakredytowane przez Rząd podatki spożywcze, udzielanie gwarancji za zobowiązania wobec Rządu, władz i zakładów państwowych i innych instytucji, składanie kaucji i wadium.

Agendy objęte punktami b), c) i d) wykonywać będzie Polski Bank Krajowy na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

II. Interesa hipoteczne.

A) Udzielanie pożyczek.

§ 4. Polski Bank Krajowy udziela pożyczek:

- 1) na posiadłości ziemskie zapisane w księgach hipotecznych;
- 2) na zapisane w księgach hipotecznych domy murowane mieszkalne, w miejscowościach, będących siedzibą starostw, tudzież tych, które oznaczy Minister Skarbu.

§ 5. Polski Bank Krajowy udzielać może tylko pożyczek, ubezpieczonych hipotecznie w ten sposób, żeby udzielona pożyczka z doliczeniem poprzedzających ją na hipotece ciężarów mieściła się w pierwszej połowie wartości hipoteki, lub też—jeśli wierzyciele hipoteczni złożą oświadczenie, wciągnięte następnie do ksiąg hipotecznych, że odstępują Bankowi pierwszeństwo hipoteczne dla pożyczki zamierzonej i dla praw połączonych z nią podług statutów tak, ażeby pożyczka ubezpieczoną została w pierwszej połowie wartości hipoteki.

O ile chodzi o wypłatę z wezwań na obszarze b. zaboru rosyjskiego, służą Polskiemu Bankowi Krajowemu uprawnienia i przywileje Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego względnie Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy.

§ 6. Domy, na które Bank udziela pożyczki, tudzież budynki gospodarcze, których wartość uzględniono przy udzielaniu pożyczki na posiadłość ziemską, muszą być w ten sposób od ognia ubezpieczone, żeby suma ubezpieczona nie mogła być bez pozwolenia Banku wypłacona ubezpieczonemu.

§ 7. Polski Bank Krajowy ocenia wartość hipoteki, która ma służyć za podstawę pożyczki, z uwzględnieniem podatku gruntowego, oszacowań przychodu, kontraktów kupna i dzierżawy, miejscowych cen ziemi, czynszów dzierżawnych, działów fałszywych i przeprowadzonych detaksacji sądowych.

Jako podstawa oceny hipoteki, tak co do posiadłości wiejskich, jak i miejskich, służyć może także oszacowanie przedsięwzięte na żądanie i koszt proszącego o pożyczkę.

Pożyczki hipoteczne, udzielane na podstawie osobnego oszacowania, o ile przenoszą 1.000.000 (jeden milion) Mkp., wymagają pozwolenia komitetu wykonawczego Rady nadzorczej, zaś o ile przenoszą 10.000.000 Mkp. przyzwolenia Rady nadzorczej.

Prezes Rady nadzorczej, lub wskazany przez członka Rady nadzorczej (§ 108 statutu) ma prawo co do wszelkich pożyczek hipotecznych, chociażby one nie podlegały zatwierdzeniu Rady nadzorczej, zawieść uchwałę dyirekcji i odesłać sprawę pod rozstrzygnięcie komitetu wykonawczego Rady nadzorczej, względnie Rady nadzorczej.

Bliższe szczegóły co do postępowania przy ocenianiu wartości hipotek i udzielaniu pożyczek zawiera regulamin.

§ 8. Polski Bank Krajowy może odmówić pożyczki bez podania powodów.

§ 9. Przy nabyciu istniejącej już wierzytelności hipotecznej muszą być zapewnione takie same prawa, jakich zakład wymaga przy każdej pożyczce.

Wrazie, gdyby pierwotny skrypt dłużny temu postanowieniu nie odpowiadał, natenczas ma być uzupełniony w tej mierze przez dodatkowe oświadczenie właściciela, którego nieruchomość obciążona jest ową wierzytelnością, w razie potrzeby także

przez odpowiednie oświadczenie ze strony innych wierzycieli hipotecznych.

§ 10. Mimo wypełnienia wszystkich wskazanych warunków wypłata pożyczki może być odmówiona:

- a) jeżeli od czasu przyznania pożyczki wartość hipoteki tak się zmniejszyła, że nie przedstawia już dostatecznego bezpieczeństwa w myśl statutu (§ 5),
- b) jeżeli proszący o pożyczkę, w ciągu dni 30 po uwaidomieniu, że pożyczka przygotowana jest do wydania, tejeż jej podniósł,
- c) jeżeli proszący o pożyczkę umarł,
- d) jeżeli otworzono konkurs do jego majątku,
- e) jeżeli sądowa licytacja realności ofiarowanej na hipotekę jest w toku.

W myśl art. 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220) na obszarze b. zaboru rosyjskiego wpisy hipoteczne, dokonane na rzecz Polskiego Banku Krajowego z tytułu udzielonych pożyczek w listach zastawnych, stanowią wyłączne zabezpieczenie listów zastawnych.

W takich wpisach hipotecznych winna być uczyniona wzmianka: „wpis niniejszy zabezpiecza wyłącznie listy zastawne Polskiego Banku Krajowego“.

Zaciągający pożyczkę zeznaje akt wypłaty jednostronnie, wszakże pełnomocnik Banku obowiązany jest się stawić, gdy wypłata następuje z wezwań.

Wypłata rzeczywista, o ile nie następuje z wezwań dokonywana jest w lokolu Banku.

P rzeciwno takiej wypłacie, stwierdzonej uwierzytelnionym podpisem dłużnika, zarzut niewyliczenia nie jest dopuszczalny.

Należność Polskiego Banku Krajowego winna mu być spłacona w sposób, przepisany w jego statucie, o ile Bank nie zgodzi się na inny rodzaj spłaty.

B) Stosunek dłużnika hipotecznego do zakładu.

§ 11. Dłużnik ma w skrypcie dłużnym poddać się wyraźnie przepisom oddziału hipotecznego Polskiego Banku Krajowego, jako obowiązującej dlań normie.

Pod tym warunkiem wchodzi w zastosowanie postanowienia zawarte w tym rozdziale, a obowiązujące dłużnika.

Dłużnik obowiązany jest oznaczone w skrypcie dłużnym raty (obejmujące spłatę kapitału i procentów), spłacać w ustanowionych półrocznych terminach zgóry, tudzież uiszczać równocześnie dodatek na koszt zarządu. Stopę procentową pożyczek i wysokość dodatków na koszt zarządu ustanowi Minister Skarbu na przedstawienie dyirekcji i po wysłuchaniu Rady nadzorczej.

§ 12. Dłużnik może spłacić kapitał pożyczony także przed upływem ustanowionego terminu w całości lub w części, jeżeli kwota kapitału, której spłatę ofiaruje wynosi jedną lub więcej całych umówionych rat kapitałowych i jeżeli dłużnik rzeczoną kwotę sześć miesięcy pierwej wypowie. Wszelkie spłaty kapitału ponad plan umorzenia mogą być skuteczne jedynie w jednym z terminów, dla spłaty rat ustanowionych, oraz za uiszczeniem prowizji, której wysokość oznacza Minister Skarbu na podstawie propozycji dyirekcji i Rady nadzorczej.

§ 13. Procent, dodatek administracyjny i umówione raty umorzenia mają być zawsze uiszczane w gotówce, w wylosowanych i płatnych już listach zastawnych, lub zapadłych kuponach, wszelkie zaś spłaty kapitału, któreby dłużnik chciał skutecznie nad plan umorzenia, wolno mu uiścić w listach zastawnych wartości nominalnej lub w gotówce.

§ 14. Dla ulżenia dłużnikom — każdy termin spłaty rat pożyczkowych obejmować będzie dni piętnaście tak, że dopiero po upływie piętnastego dnia od nieuiszczonych rat obliczane będą procenta zwłoki od dnia zapadłości raty.

§ 15. Bank upoważnionym jest żądać od dłużnika:

a) ażeby wykazał się z uiszczenia opłaty asekuracyjnej od budynków, których wartość została wzięta w rachubę przy wymiarze pożyczki,

b) aby wykazał się z uiszczenia podatków, opłacanych z nieruchomości za hipotekę służącą,

c) aby wykazał się z uiszczenia prowizji od innych kapitałów, ciężących na tej samej hipotece, a poprzedzających pożyczkę zaciągniętą w zakładzie.

§ 16. Polski Bank Krajowy ma prawo nawet bez porozumienia się z dłużnikiem hipotecznym dopełniać na jego rachunek wypłaty należnych z nieruchomości obciążonych pożyczką hipoteczną podatków i innych ciężarów, jak niemniej renty i procentów od kapitału, poprzedzającego na hipotece wierzytelność Banku, oraz premji asekuracyjnej

Polski Bank Krajowy może umówić się z zakładami asekuracyjnymi o spłatę premji asekuracyjnej z kasy swojej i żądać od dłużnika hipotecznego zwrotu tejsze przy spłacie rat amortyzacyjnych pożyczki.

§ 17. Jeżeli dłużnik nie uiści w oznaczonym terminie raty w skrypcie dłużnym ustanowionej, będzie Polski Bank Krajowy uprawnionym ściągnąć w drodze egzekucyjnej całą należność swoją bez poprzedniego wypowiedzenia.

Ponadto Polski Bank Krajowy będzie miał prawo wypowiedzieć całą wierzytelność z przynależnościami na trzy miesiące naprzód wedle własnego uznania i bez potrzeby wykazywania przyczyny wypowiedzenia bez względu na pierwotnie umówione terminy ratalne i w drodze egzekucji ściągnąć:

a) jeżeli zaistnieje obawa dewastacji nieruchomości,

b) jeżeli zajdzie trwała zmiana sposobu użytkowania nieruchomości,

c) jeżeli nieruchomość ulegnie takiej zmianie, iż nie będzie dawała wymaganego w statucie zabezpieczenia pożyczki,

d) jeżeli inny wierzyciel rozpocznie egzekucję na nieruchomość obciążoną wierzytelnością Polskiego Banku Krajowego,

e) zaś na obszarze byłego zaboru pruskiego, jeżeli w razie zmiany własności nowonabywca nie przedłoży w czas w myśl § 415 niem. kod. cyw. oświadczenia przewidzianego w § 416 niem. kod. cyw.

§ 18. Dłużnik może żądać w każdym czasie pokwitowania na spłaconą dotąd część pożyczki z zezwoleniem na wykreślenie tej spłaconej sumy

ze stanu biernego nieruchomości, za hipotekę służącą.

§ 19. Jeżeli przynajmniej czwarta część wypożyczonego kapitału spłaconą została, może dłużnik żądać ustanowienia nowego planu amortyzacyjnego dla reszty pożyczki.

§ 20. Celem ściągnięcia zapadłych procentów i rat umarzających od pożyczek hipotecznych z przynależnościami, może Bank na obszarze b. zaboru austriackiego żądać egzekucji politycznej w myśl ustawy z dnia 21 czerwca 1882 (Dz. Ust. P. Nr. 81) lub egzekucji sądowej. Inne należności, które dłużnik hipoteczny zobowiązał się uiścić, może Bank ściągnąć w drodze egzekucji sądowej.

W myśl art. 11 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220) służą na obszarze b. zaboru rosyjskiego Polskiemu Bankowi Krajowemu uprawnienia i przywileje Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, o ile chodzi o ściąganie wierzytelności ciężących na posiadłościach ziemskich, zaś uprawnienia i przywileje Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy, o ile chodzi o ściąganie wierzytelności ciężących na hipotece posiadłości miejskich.

Na obszarze b. zaboru pruskiego Polski Bank Krajowy będzie korzystał przy ściąganiu wierzytelności hipotecznych z uprawnień i przywilejów określonych w statucie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego.

§ 21. Wszelkie opłaty stempłowe, lub w innej formie pobierane, jakieby się należały Skarbowi Rzeczypospolitej Polskiej od pożyczki hipotecznej lub połączonych z nią czynności, winien dłużnik ponosić.

C. Listy zastawne.

§ 22. Na podstawie udzielonych w myśl niniejszego statutu pożyczek hipotecznych Polski Bank Krajowy wydawać będzie listy zastawne, t. j. dokumenty, zapewniające właścicielom tychże wypłaty procentów i kapitału pod warunkami, w samych listach zastawnych wyszczególnionemi.

§ 23. Ogólna suma listów zastawnych, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać ogólnej sumy równoczesnych wierzytelności hipotecznych zakładu.

W razie spłaty pożyczek hipotecznych w gotówce przed upływem ustanowionego terminu, winien Bank wycofać z obiegu odpowiadającą spłaconemu kapitałowi ilość listów zastawnych.

§ 24. Wszelkie spłaty pożyczonych kapitałów, uiszczane czy to w przepisanych półrocznych ratach, czy też naraz wskutek wypowiedzenia pożyczki, mają wpływać do funduszu umorzenia, który przeznaczony jest wyłącznie na umorzenie listów zastawnych wylosowanych podług wartości nominalnej.

§ 25. Opłata procentów i kapitału poręczona zostaje posiadaczom listów zastawnych wierzytelnościami hipotecznymi Polskiego Banku Krajowego, innemi jego aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie gwarancją Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej.

W celu zapewnienia prawidłowej wypłaty kuponów i listów zastawnych w każdym półroczu

przypadających, Polski Bank Krajowy tworzyć będzie specjalną rezerwę:

1) z wpisowego, które każdy zaciągający pożyczkę hipoteczną z Polskiego Banku Krajowego w wysokości $\frac{1}{4}\%$ imiennej wartości pożyczki przy jej odebraniu uścić obowiązany,

2) z zysków, jakie Bank osiągać będzie przez wykup z wolnej ręki listów zastawnych do wycofania przeznaczonych,

3) z części nadwyżki dochodów Polskiego Banku Krajowego w § 101 punkt a) statutu na fundusz rezerwy pożyczek hipotecznych przewidzianej pod warunkami tamże wymienionymi. Rezerwa ta kontrolowana będzie oddzielnie i oddzielnie wykazaną w bilansach Banku.

§ 26. Każdy list zastawny ma zawierać:

a) oznaczenie kapitału, na który opiewa,
b) stopę procentową i terminy opłaty procentów,
c) walutę, w której kapitał i procenty będą płacone,

d) termin umorzenia kapitału,

e) przyrzeczenie opłaty procentów i kapitału ze strony Polskiego Banku Krajowego,

f) podpis i pieczęć Dyrekcji,

g) potwierdzenie Rady Nadzorczej i ustanowionego komisarza, że list zastawny wydano na podstawie nabytej przez Bank, odpowiadającej statutowi wierzytelności hipotecznej,

h) powołanie się na przysługującą listom zastawnym Polskiego Banku Krajowego gwarancję Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej, wreszcie

i) na odwrotnej stronie paragrafy statutu, odnoszące się do listów zastawnych.

§ 27. Stopa procentowa listów zastawnych zawsze ma być równą stopie procentowej pożyczek, na których podstawie listy zostały wydane.

§ 28. Listy zastawne opiewają na okaziciela i mają przydany arkusz z półrocznymi kuponami procentowymi i talonem na dalsze kupony.

§ 29. Listy zastawne będą opiewały na kwoty w przepisach o pożyczkach hipotecznych ustalone.

§ 30. Czas obiegu listów zastawnych może być oznaczonym z góry, lub też zależnym od wylosowania.

§ 31. Jeżeli list zastawny wycofany zostaje z obiegu, należące doń, a niepłacone jeszcze kupony muszą być zwrócone.

W braku tych kuponów potrącona będzie w gotówce ich wartość nominalna, jeżeli amortyzacja w drodze prawnej nie została przeprowadzona.

§ 32. Zapadłe kupony od listów zastawnych, kwity procentowe i wylosowane listy zastawne będą wypłacane w kasach Polskiego Banku Krajowego i w innych miejscach, które Dyrekcja z uwzględnieniem dogodności interesowanych oznaczy i poda do publicznej wiadomości. Procenta płacone, a niepobracone w przeciągu lat pięciu, równie jak wylosowane listy zastawne, niezrealizowane w przeciągu lat 30 od dnia płatności, są przedawnione i nie mogą być więcej żądane.

§ 33. Bank uważa posiadacza listu zastawnego i posiadacza kuponu za właścicieli tychże.

Jeżeli kto chce zapewnić sobie pobór procentów od listów zastawnych do niego należących, lub jeżeli list zastawny i przychód z niego płynący ma być stale poświęcony na pewien cel, natenczas na-

leży wnieść do Banku pisemną prośbę o winkulowanie.

Przy wypłacie procentów od winkulowanych listów zastawnych, co za kwitami się odbywa, Bank nie jest obowiązany rozpoznawać prawdziwości podpisu i nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w tym względzie.

Wolno jednak właścicielowi listu zastawnego żądać, aby zapłata kapitału przypadającego na winkulowany list zastawny, wypłata procentów, a w końcu dewinkulacja listu zastawnego nastąpić mogły jedynie za przedłożeniem jego podpisu, notarialnie lub sądownie legalizowanego.

§ 34. W celu dewinkulowania listów zastawnych, winkulowanych na rzecz gmin, lub innych pod opieką władz zostających korporacji i zakładów, potrzebnem jest nadto przyzwolenie władzy nadzorczej.

Jeżeli ma nastąpić dewinkulacja listu zastawnego na żądanie innej osoby, a nie tej, którą wymienia zastrzeżenie na liście zastawnym umieszczone, natenczas żądający musi się wykazać dokumentami publicznymi, albo notarialnie lub sądownie legalizowanymi, że nabył na własność list zastawny.

§ 35. Listy zastawne Polskiego Banku Krajowego mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Listy te mogą być przedmiotem lokaty kapitałów osób pozostających pod opieką i kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyjnych, jakoteż wszelkiego rodzaju kaucji i wadków licytacyjnych.

III. Pożyczki komunalne.

A) Udzielanie pożyczek.

§ 36. Bank udzielać będzie pożyczek w obligacjach komunalnych:

1) Państwu i związkom samorządowym:

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów,

b) na inwestycje i przedsiębiorstwa produkcyjne, oraz na zakładanie lub zasilanie powiatowych lub gminnych zakładów kredytowych,

c) na cele użyteczności publicznej;

2) spółdzielniom i kasom oszczędności powiatowym lub gminnym, wszystkim tym instytucjom za poręką gminy lub powiatów, przyjętą zgodnie z ustawą celem dostarczenia obrotowego funduszu, szczególnie dla udzielania pożyczek na realności włościańskie, pod warunkami odpowiadającymi potrzebom kredytu włościańskiego, jednak przy przestrzeganiu istniejących dla tych instytucji statutowych i odnoszących prawnych postanowień;

3) spółkom wodnym, utworzonym w b. zaborze austriackim na podstawie ustawy państwowej z d. 30 maja 1869 r. (aust. Dz. u. p. Nr. 93) i ustawy krajowej z d. 14 marca 1875 r. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38) na cele wskazane statutem spółki. Pożyczka nie może przekraczać wysokości kosztów robót, na których pokrycie zaciągnięta zostaje. Jeżeli pożyczkę zaciąga spółka wodna, subwencjonowana przez kraj lub państwo, pożyczka nie może przekraczać wysokości kosztów niepokrytych subwencją;

4) wszelkimi innym prawno-publicznym korporacjom, wyposażonym w prawo nakładania danin dla pokrycia swoich potrzeb.

Pożyczki komunalne do sumy 1 miliona mk. przyznaje dyrekcja, pożyczki od 1 miliona do 10 milionów mk. komitet wykonawczy Rady nadzorczej, zaś powyżej 10 milionów mk. Rada nadzorcza.

Przyznawanie pożyczki w obligacjach komunalnych nastąpić może tylko za uchwałą zatwierdzoną przez Ministra Skarbu.

Udzielanie pożyczek komunalnych gminom wiejskim, tudzież gminom miasteczek i miast, nieposiadających osobnych statutów, zależne jest od uchwały właściwej władzy nadzorczej uznającej istotną pożyteczność i potrzebę zaciągnięcia pożyczki na jeden z celów powyżej wymienionych.

Przy pożyczkach komunalnych zabezpieczonych hipotecznie na obszarze b. zaboru rosyjskiego, znajdują w myśl art. 6, ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 220) analogiczne zastosowanie przepisu § 10.

Na obszarze b. Królestwa Polskiego obligacjom komunalnym wydanym na zasadzie udzielonych przez Bank pożyczek, służy w myśl art. 7 tej ustawy przywilej i pierwszeństwo pokrycia określone w art. 7 prawa o przywilejach i hipotekach z dnia 13 czerwca 1825 r. (Dz. Pr. Król. Pol. tom IX str. 355) z przedmiotów majątkowych będących podkładem pożyczki, oraz z innego majątku dłużnika, nie naruszając pierwszeństwa przywilejów wymienionych w art. 7 powołanego prawa.

B) Stosunek dłużnika do zakładu.

§ 37. Dłużnik ma w skrypcie dłużnym poddać się wyraźnie przepisom działu komunalnego Polskiego Banku Krajowego, jako obowiązującej go normie.

W myśl powyższego warunku wchodzi w zastosowanie postanowienie zawarte w tym rozdziale, a obowiązujące dłużnika.

Dłużnik obowiązany jest oznaczone w skrypcie dłużnym raty (obejmujące spłatę prowizji i kapitału) spłacać w ustanowionych półrocznych terminach z góry, tudzież uiszczając równocześnie dodatek na koszt zarządu w wysokości, przepisanej dla pożyczek komunalnych. Przepisy dla udzielania pożyczek komunalnych wyda Minister Skarbu na przedstawienie dyrekcji i po wysłuchaniu Rady nadzorczej.

§ 38. Dłużnik może spłacić kapitał pożyczony także przed upływem ustanowionego terminu w całości lub w części, jeżeli kwota kapitału, której spłatę ofiaruje, wynosi jedną lub więcej całych umówionych rat kapitałowych i jeżeli dłużnik rzeczoną kwotę sześć miesięcy pierwszej wypowie. Wszelkie spłaty kapitału ponad plan umorzenia mogą być skutecznie jedynie z terminów dla spłaty rat ustanowionych, oraz za uiszczeniem prowizji, której wysokość oznaczy Minister Skarbu na podstawie propozycji dyrekcji i Rady nadzorczej.

§ 39. Spłaty bieżących rat na kapitał, jakoteż wszelkie spłaty ponad plan dopełniane być mogą albo gotowizną, albo w obligacjach komunalnych, o ile kwota z tego tytułu spłacać się mająca odpowiada imiennej wartości emitowanych odcinków.

Ułamki kapitałowe, zaległe raty, jakoteż inne spłaty tylko gotowizną wolno skutecznie.

§ 40. Przepisy §§ 1 i 4i 19 statutu mają zastosowanie także do pożyczek komunalnych.

§ 41. Jeżeli dłużnik nie uiszczy w oznaczonym terminie raty w skrypcie dłużnym ustanowionej, będzie Polski Bank Krajowy uprawniony ściągnąć w drodze egzekucyjnej całą należność swoją bez poprzedniego wypowiedzenia.

O ile chodzi o pożyczki komunalne w b. Królestwie Polskiem hipotecznie zabezpieczone i o pożyczki w b. zaborze pruskim hipotecznie zabezpieczone, znajdują przy egzekucji pretensji, t. j. kapitału, procentu, rat i innych przynależności przepisy § 20' odpowiednio zastosowanie.

§ 42. Wszelkie opłaty stemplowe lub w innej formie pobierane, jakiby należały się skarbowi publicznemu do pożyczki lub połączonych z nią czynności, winien dłużnik ponosić.

C) Obligacje komunalne.

§ 43. Polski Bank Krajowy wydawać może obligacje komunalne na podstawie i do wysokości pożyczek komunalnych, udzielonych Państwu, powiatom, gminom i innym związkom samorządowym, dalej spółdzielniom powiatowym lub gminnym kasom oszczędności, wszystkim tym instytucjom za poręką gmin lub powiatów, przyjętą zgodnie z ustawą, dalej spółkom wodnym, utworzonym w b. zaborze austriackim na podstawie ustawy państwowej z dnia 30 maja 1869 r. (aust. Dz. u. p. Nr. 93) i ustawy krajowej z dnia 14 marca 1875 r. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38), a to do wysokości tych pożyczek (§ 36), wreszcie wszelkim innym prawno publicznym korporacjom, wyposażonym w prawo nakładania danin dla pokrycia swych potrzeb.

§ 44. Ogólna suma wydawanych obligacji komunalnych nie może przekraczać ogólnej sumy równoczesnych wierzytelności Polskiego Banku Krajowego w kapitale z tytułu pożyczek komunalnych, udzielonych po myśli § 36. Do tej sumy wierzytelności nie mogą być wliczane wierzytelności w kapitale, powstałe z zalegania rat emortyzacyjnych.

W razie spłaty pożyczek komunalnych w gotówce przed upływem ustanowionego terminu, Bank wycofa z obiegu odpowiadającą spłaconemu kapitałowi ilość obligacji komunalnych.

§ 45. Wszelkie spłaty pożyczonych kapitałów, uiszczane czy to w przepisanych półrocznych ratach, czy też wskutek częściowej spłaty ponad plan umorzenia, czy wreszcie wskutek wypowiedzenia całej pożyczki, mają wpływać do funduszu umorzenia, który przeznaczony jest wyłącznie na umorzenie obligacji komunalnych, wylosowanych podług wartości nominalnej.

§ 46. Za wypłatę procentów i kapitału obligacji komunalnych ręczy Polski Bank Krajowy przedewszystkiem pożyczkami komunalnymi, udzielonymi po myśli § 36, dalej specjalnym funduszem rezerwowym i aktywami swojemi, a w dalszym rzędzie wchodzi w zastosowanie gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej w myśl § 3 B. niniejszego statutu.

§ 47. Każda obligacja komunalna ma zawierać:

- a) oznaczenie kapitału, na który opiewa;
- b) stopę procentową i terminy opłaty procentów;

c) walutę, w której kapitał i procenta będą płacone;

d) termin umorzenia kapitału;

e) przyrzeczenie opłaty procentów i kapitału ze strony Polskiego Banku Krajowego;

f) podpis i pieczęć dyrekcji;

g) potwierdzenie Rady nadzorczej i ustanowionego komisarza, że obligację wydano na podstawie udzielonej przez Bank, odpowiadającej statutowi pożyczki komunalnej i że do obligacji tej ma zastosowanie gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej (§ 3 B.), wreszcie

h) na odwrotnej stronie paragrafy statutu i przepisów odnoszące się do obligacji komunalnych.

§ 48. Stopa procentowa obligacji komunalnych zawsze ma być równą stopie procentowej pożyczek, na których podstawie obligacje zostały wydane.

§ 49. Obligacje komunalne opiewają na okaziciela i mają przydany arkusz z półrocznymi kuponami procentowymi i telonem na dalsze kupony.

§ 50. Obligacje komunalne będą opiewały na kwoty w przepisach o pożyczkach komunalnych ustalone.

§ 51. Czas obiegu obligacji komunalnych może być oznaczonym z góry, lub też zależnym od wylosowania.

§ 52. Jeżeli obligacja komunalna wycofana zostaje z obiegu, należące do niej, a nie płatne jeszcze kupony, muszą być zwrócone.

W braku tych kuponów potrąconą będzie w gotówce ich wartość nominalna, jeżeli amortyzacja w drodze prawnej nie została przeprowadzona.

§ 53. Płatne kupony od obligacji komunalnych, kwity procentowe i wylosowane obligacje komunalne będą wypłacane w kasach Polskiego Banku Krajowego i w innych miejscach, które dyrekcja z uwzględnieniem dogodności interesowanych oznacza i poda do publicznej wiadomości. Procenta płatne, a nie pobrane w przeciągu lat pięciu równie, jak wylosowane obligacje komunalne, niezrealizowane w przeciągu lat 30 od dnia zapadłości, są przedawnione.

§ 54. Bank uważa posiadacza obligacji komunalnej i posiadacza kuponu za właścicieli tychże. Przepisy o winkulacji i dewinkulacji listów zastawnych (§§ 33 i 34 statutu) mają zastosowanie także do obligacji komunalnych.

§ 55. Specjalna rezerwa dla obligacji komunalnych powstaje:

a) z wpisowego, które każdy zaciągający pożyczkę w Polskim Banku Krajowym w obligacjach komunalnych poszczególnych emisji w wysokości $\frac{1}{4}\%$ od imiennej wartości pożyczki przy jej odebraniu uiścić będzie obowiązany;

b) z zysków, jakie Bank osiągać będzie przez wykup z wolnej ręki obligacji komunalnych, do wycofania przeznaczonych;

c) z części nadwyżki dochodów Polskiego Banku Krajowego w § 101 punkt a) stat. na fundusz rezerwowi pożyczek komunalnych przeznaczonej.

Rezerwa ta kontrolowana będzie oddzielnie i oddzielnie wykazywaną w bilansach Banku.

Obligacje komunalne mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo popularne.

Obligacje te mogą być przedmiotem lokaty kapitałów osób pozostających pod opieką lub kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyj-

nych, jakoteż wszelkiego rodzaju kaucji i wadium licytacyjnych.

IV. Pożyczki kolejowe.

A) Udzielanie pożyczek.

§ 56. Celem popierania budowy kolei żelaznych, przeznaczonych dla publicznego ruchu, a uznanych przez Rząd ze stanowiska interesów Państwa za pożyteczne lub potrzebne, udziela Polski Bank Krajowy pożyczek w obligacjach kolejowych, a mianowicie:

a) Państwu, związkom samorządowym i miastom o własnym statucie za skryptami dłużnymi, celem uzyskania funduszków potrzebnych dla kolei przez nich wybudować i prowadzić się mających, jakoteż celem wypłaty akcji pierwszeństwa i zakładowych towarzystw akcyjnych, założonych w celu budowy i ruchu takichże kolei.

W ostatnim przypadku można zastrzedz ewentualne złożenie (zastawienie) dotyczących w zupełności wpłaconych akcji lub obligacji pierwszeństwa tych towarzystw.

Udzielanie pożyczek jest tylko o tyle dopuszczalne, o ile oprocentowanie i amortyzacja obligacji kolejowych, udzielonych tytułem pożyczki, znajdują pokrycie w annuitetach przez Państwo, związek samorządowy lub miasto o własnym statucie poręczonych;

b) prywatnym przedsiębiorstwem kolei żelaznych za skryptami dłużnymi na hipotecę dotyczących linii kolejowych, w księdze kolejowej zapisanymi lub za złożeniem (zestawieniem) obligacji pierwszeństwa przez przedsiębiorstwa te wydanych, a to w każdym razie tylko do wysokości owej sumy, której oprocentowanie i amortyzacja planem umorzenia przewidziana, są zapewnione gwarancją Państwa, lub też w inny sposób.

Przyznanie pożyczki kolejowej nastąpić może tylko za uchwałą Rady nadzorczej Polskiego Banku Krajowego, powziętą na wniosek dyrekcji, a przez Ministra Skarbu zatwierdzoną.

B. Stosunek dłużnika do Banku.

§ 57. Stosunek dłużnika do Polskiego Banku Krajowego normują następujące przepisy ogólne, tudzież wydać się mające przez Ministra Skarbu na wniosek dyrekcji i po wysłuchaniu Rady nadzorczej przepisy szczegółowe, które dłużnik w skrypcie wyraźnie jako obowiązujące uznać winien.

§ 58. Dłużnik obowiązany jest oznaczone w skrypcie dłużnym raty, obejmujące spłatę prowizji i kapitału, spłacać w ustanowionych półrocznych terminach, tudzież uszczęć równocześnie dodatek na koszt zarządu w wysokości oznaczonej przez Ministra Skarbu (§ 112, punkt 2).

§ 59. Dłużnik może spłacić kapitał pożyczony także przed upływem ustanowionego terminu w całości lub w części jeżeli kwota kapitału, której spłatę ofiaruje, wynosi jedną lub więcej całych umówionych rat kapitałowych, i jeżeli dłużnik rzeczoną kwotę sześć miesięcy pierwszej wypowie. Wszelkie spłaty kapitału ponad plan umorzenia mogą być uskutechniane jedynie w jednym z terminów, dla spłaty rat ustanowionych, oraz za uszczerpieniem prowizji, której wysokość oznaczy Minister Skarbu na podstawie propozycji dyrekcji i Rady nadzorczej.

§ 60. Spłaty należnych w terminach zapadłości rat bieżących na kapitał, jakoteż wszelkie spłaty ponad plan, dopełniane mogą być albo gotowizną, albo w obligacjach kolejowych Polskiego Banku Krajowego, o ile kwota spłacić się mająca odpowiada imiennej wartości emitowanych odcinków. Ułamki kapitałowe, raty zaległe, oraz inne spłaty tylko gotowizną wolno skuteczniać.

§ 61. Przepisy §§ 14 i 18 statutu mają zastosowanie także do pożyczek w obligacjach kolejowych.

W miarę spłaty pożyczki może żądać dłużnik wydania akcji i obligacji w myśl § 56 zastawionych.

§ 62. Jeżeli prywatne przedsiębiorstwo kolejowe nie uiszcza raty w skrypcie dłużnym ustanowionej będzie Polski Bank Krajowy uprawnionym bez poprzedniego wypowiedzenia ścignąć w drodze egzekucyjnej całą swoją wierzytelność, co jednakże nie uwłacza pierwszeństwu, przyznanemu ustawą dla wydatków ruchu i należytości obrachunkowych.

§ 63. Jeżeli wartość dochodowa prywatnego przedsiębiorstwa kolejowego (§ 56 lit. b) tak się zmieni, że przedsiębiorstwo to, względnie zdeponowane obligacje pierwszeństwa nie dają już Polskiemu Bankowi Krajowemu statutowego bezpieczeństwa, przysługuje Bankowi prawo wypowiedzenia na trzy miesiące całej wierzytelności, albo odpowiedniej jej części, bez względu na pierwotnie umówiony termin spłaty.

C. Obligacje kolejowe.

§ 64. Wydawanie obligacji kolejowych może nastąpić:

a) celem udzielenia określonych w § 56 pożyczek Państwu, miastom o własnym statucie, związkom samorządowym, lub prywatnemu przedsiębiorstwu kolejowemu, aż do wysokości tychże pożyczek,

b) nadto w celu nabycia w drodze kupna, pożyczonych przez Państwo, związek samorządowy lub miasto o własnym statucie, akcji i obligacji pierwszeństwa kolei, określonych w § 56.

Zakupno takich akcji i obligacji nastąpić może tylko za zezwoleniem Ministra Skarbu i o tyle, o ile oprocentowanie i amortyzacja obligacji kolejowych, wydanych celem nabycia rzeczonych walorów, znajduje rachunkowe pokrycie w gwarancji, udzielonej przez Państwo, związek samorządowy lub miasto o własnym statucie dla zabezpieczenia, oprocentowania i spłaty tych walorów.

§ 65. Wartość imienna wszystkich w obiegu będących obligacji kolejowych musi znajdować pokrycie w ogólnej sumie Polskiemu Bankowi Krajowemu należnych każdorazem kapitałów z tytułu udzielonych pożyczek kolejowych, z doliczeniem wartości nominalnej walorów kolejowych w myśl § 64 lit. b) przez Polski Bank Krajowy nabytych i w jego posiadaniu się znajdujących.

Do pokrycia nie mogą być wliczane należytości powstałe z zaległych rat amortyzacyjnych.

W razie spłaty pożyczek lub walorów kolejowych (§ 61 lit. b.) przed upływem ustanowionego terminu, winien Bank wycofać z obiegu odpowiadającą spłaconemu kapitałowi ilość obligacji kolejowych.

§ 66. Celem umorzenia obligacji kolejowych w pełnej ich wartości imiennej, utworzony będzie

przeznaczony wyłącznie na ten cel fundusz umorzenia, do którego wpływać będą wszelkie opłaty uiszczane w omówionych albo wyjątkowych terminach spłaty wskutek wypowiedzenia, tudzież spłaty następujące skutkiem wylosowania lub sprzedaży nabytych w myśl § 64 lit. b) walorów kolejowych.

§ 67. Za oprocentowanie i planem umorzenia przewidzianą spłatę obligacji kolejowych ręczy Polski Bank Kolejowy przede wszystkim swoimi wierzytelnościami z pożyczek kolejowych i posiadaniem walorami kolejowymi (§ 64 lit. b), specjalnym funduszem rezerwowym (§ 76), jakoteż wszelkimi innymi swoimi aktywami, w dalszym rzędzie wchodzi w zastosowanie gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej w myśl § 3 punkt C. niniejszego statutu.

§ 68. Każda obligacja kolejowa na zawierać:

a) oznaczenie kapitału, na który opiewa,
b) stopę procentową i terminy opłaty procentów.
c) walutę, w której kapitał i procenta będą płacone,

d) termin umorzenia kapitału,

e) przyrzeczenie opłaty procentów i kapitału ze strony Polskiego Banku Krajowego.

f) podpis i pieczęć dyrektora,

g) potwierdzenie Rady nadzorczej i ustanowionego komisarza (§ 112 punkt 12), że obligację wydano na podstawie udzielonej przez Bank, odpowiadającej statutowi pożyczki, względnie na podstawie nabytych w myśl statutu walorów kolejowych i że do obligacji tej ma zastosowanie gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej (§ 3 punkt C), wreszcie

h) na odwrotnej stronie paragrafy statutu i przepisów odnoszące się do obligacji kolejowych (§ 57).

§ 69. Stopa procentowa obligacji kolejowych zawsze ma być równą stopie procentowej pożyczek, na których podstawie obligacje zostały wydane a w przypadku przewidzianym w § 64 lit. b) równą stopie procentowej nabytych walorów.

§ 70. Obligacje kolejowe opiewają na okaziciela i mają przydany arkusz z półrocznym kuponami procentowymi i talonem na dalsze kupony.

§ 71. Obligacje kolejowe będą opiewały na kwoty w przepisach o pożyczkach kolejowych ustalone.

§ 72. Czas obiegu obligacji kolejowych może być oznaczony zgóry lub też zależnym od wylosowania.

§ 73. Jeżeli obligacja kolejowa wycofana zostaje z obiegu, należące do niej, a nie płacone jeszcze kupony muszą być zwrócone, w przeciwnym bowiem razie potraconą będzie ich wartość.

§ 74. Płacone kupony i obligacje kolejowe i kwity procentowe będą wypłacane w kasach Polskiego Banku Krajowego i w innych miejscach, które dykcja z uwzględnieniem dogodności interesantów oznaczy i poda do publicznej wiadomości.

Procenta płatne, a nie pobrane w przeciągu lat pięciu, również jak wylosowane obligacje kolejowe, niezrealizowane w przeciągu lat 30 od dnia płatności, przepadają jako przedawnione na rzecz specjalnego funduszu rezerwowego.

§ 75. Bank uważa posiadacza obligacji kolejowej i posiadacza kuponu za właścicieli tychże.

Przepisy o winkulacji i dewinkulacji listów zastawnych (§§ 33 i 34 stat.) mają zastosowanie także do obligacji kolejowych.

§ 76. Specjalna rezerwa dla obligacji kolejowych powstaje:

a) z wpisowego, które każdy zaciągający pożyczkę kolejową w wysokości $\frac{1}{4}\%$ od imiennej wartości pożyczki przy jej odebraniu uiszczyć będzie obowiązującym,

b) z zysków, jakie Bank osiągać będzie przez wykup z wolnej ręki obligacji kolejowych do wycofania przeznaczonych,

c) z wpływów pochodzących z przedawnienia kuponów i obligacji kolejowych.

Tak utworzony specjalny fundusz rezerwowi administrowany będzie oddzielnie od reszty majątku Polskiego Banku Krajowego i oddzielnie wykazywany w bilansach.

Obligacje kolejowe mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Obligacje te mogą być przedmiotem lokaty kapitałów osób pozostających pod opieką lub kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyjnych, jakoteż wszelkiego rodzaju kaucji i wadium licytacyjnych.

Na obszarze b. Królestwa Polskiego obligacjom kolejowym, wydanym na zasadzie udzielonych przez Bank pożyczek, służy w myśl art. 7 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220) przywilej i pierwszeństwo pokrycia określone w art. 7 prawa o przywilejach i hipotekach z dnia 13 czerwca 1825 r. (Dz. Pr. Kr. Pol. tom IX str. 355) z przedmiotów majątkowych, będących podkładem pożyczki, oraz z innego majątku dłużnika, nie naruszając pierwszeństwa przywilejów, wymienionych w art. 7 powołanego prawa.

V. Interesy bankowe.

a) Interes eskontowy, pożyczkowy i zastawniczy.

§ 77. Polski Bank Krajowy upoważniony jest eskontować weksle, przekazy, obligi i udzielać kredytów wekslowych ewentualnie za hipotecznem lub innym zabezpieczeniem.

Weksle muszą mieć z reguły trzy, a przynajmniej dwa uznane za dobre podpisy osób lub instytucji finansowych wekslowo-obowiązanych.

Bank nie potrzebuje podawać powodów nieprzyjęcia weksla do eskontu.

§ 78. Dla oceny weksli podanych do eskontu, a względnie reeskontu, złożony będzie komitet cenzorów, mianowanych po zasięgnięciu opinii Izby handlowych i towarzystw rolniczych, na wniosek dyrekcji przez Radę nadzorczą na trzy lata.

Po upływie trzylecia ci sami cenzorowie mogą być ponownie powołani. Krewni w linii zstępnej lub wstępnej, spółnicy i prokurzyści dyrektorów i cenzorów nie mogą być cenzorami.

W wypadkach nagłych może dyrekcja za jednomyślną uchwałą zeskontować weksel bez zasięgnięcia opinii komitetu cenzorów.

§ 79. Przy objęciu urzędowania cenzorowie złożą mają pisemne przyrzeczenie, że przy ocenianiu weksli postępować będą z największą bezstronnością.

Żaden z nich nie może brać udziału w ocenianiu weksli przedsiębiorstwa, w którym uczestniczy w jakikolwiek sposób.

§ 80. Polski Bank Krajowy udzielać będzie pożyczek na skrypty notarialne gminom, powiatom,

innym związkom samorządowym, spółdzielniom oraz kołom kredytowym, kasom oszczędności wogóle, gminnym i powiatowym kasom oszczędności i kasom pożyczkowym; ostatnim czterem instytucjom jednak tylko za poręczeniem właściwych gmin lub powiatów, wykazaniem uchwałą reprezentacji gminnej lub powiatowej, zatwierdzoną przez władzę wyższą, jak tego ustawy wymagają.

Polski Bank Krajowy udzielać będzie pożyczek na skrypty notarialne osobom prywatnym, ewentualnie za hipotecznem lub innym zabezpieczeniem i w myśl przepisów, które uchwali Rada nadzorcza na wniosek dyrekcji, a zatwierdzi Minister Skarbu.

§ 81. Zaliczki na zastaw papierów publicznych (§ 3 punkt D. lit. d) udzielane będą na przeciąg czasu nie krótszy, jak dni 8, a nie dłuższy, jak dni 90.

Rada nadzorcza ustanowi na wniosek dyrekcji normy, na które papiery wartościowe i do jakiej wysokości zaliczki udzielane być mają.

§ 82. Dłużnikowi wolno spłacać przed terminem zaliczkę na zastaw papierów otrzymaną. Nie uważa go to jednak do żądania zwrotu procentów zgóry uiszczonych.

§ 83. Jeżeli przyjęta przy udzielaniu zaliczki wartość giełdowa papierów w zastaw danych obniży się na $\frac{1}{4}$ przyjętej wartości kursowej, winien dłużnik złożyć odpowiedni dalszy zastaw, lub spłacić stosowną część zaliczki. W przeciwnym razie polski Bank Krajowy upoważniony jest sprzedać zastaw w całości lub w części na giełdzie przed terminem spłaty zaliczki, a nadwyżkę po zaspokojeniu własnej należności pozostałą, przechować jako depozyt bezprocentowy do dyspozycji dłużnika lub na rzecz jego złożyć do sądu.

Jeżeliby kwota ze sprzedaży zastawu uzyskana nie wystarczała na zaspokojenie pretensji Banku, dłużnik obowiązany jest pokryć pozostałą resztę pretensji.

§ 84. Jeżeli zaliczka nie została spłaconą w terminie, upoważniony jest Bank bez odnoszenia się do dłużnika i bez sądowej interwencji sprzedać zastaw w całości lub w części w celu pokrycia swoich pretensji, do których należą także koszty sprzedaży.

§ 85. Rada nadzorcza oznaczy, na jakie przedmioty mogą być udzielane pożyczki w oddziale zastawniczym.

Bank ma prawo udzielania pożyczek na towary, pozostające w posiadaniu pożyczającego, który za ich usunięcie ponosi odpowiedzialność cywilną oraz karną, jak za przywłaszczenie.

Papiery procentowe i wszelkie inne ruchomości, jakie Bank przyjmie na zastaw, winny być zapisane do ksiąg sznurowych lub rejestrów, umyślnie na ten cel zaprowadzonych.

W księgach tych i rejestrach prócz wysokości długu, należy wpisać rodzaj i jakość przedmiotów, przyjętych na zastaw.

Zapisanie takie staje się równoznacznem rejestracji, o której mowa w art. 2074 k. c. i nadaje Bankowi przywilej, zapewniony wierzycielowi w art. 2073 k. c. obowiązującego w b. Królestwie Polskiem.

Polski Bank Krajowy w razie nieotrzymania zapłaty ma prawo w charakterze wierzyciela rozporządzać przedmiotem zastawu ruchomego do wysokości przypadającej jemu od dłużnika należności, bez użycia do tego upoważnienia sądowego.

§ 86. Pożyczki na zastaw (§ 85) udzielane będą na czas nie dłuższy, jak 6 miesięcy i mogą być także częściowo spłacane.

§ 87. Jeżeli przedmioty zastawione nie zostaną w terminie wykupione lub na nowo zastawione, natenczas służy Polskiemu Bankowi Krajowemu prawo bez odnoszenia się do dłużnika i bez sądowej interwencji sprzedać zastaw w całości lub w części w celu pokrycia swoich pretensji, do których należą także koszty sprzedaży. Sprzedaż nastąpić ma w drodze publicznej licytacji. Towary, mające cenę giełdową lub targową, mogą być także sprzedane bez licytacji przez maklera właściwej giełdy.

§ 88. Polski Bank Krajowy uważa posiadacza kwitu zastawniczego za uprawnionego do wykupna zastawów i wogóle do wszelkich czynności, jakie właściciel zastawu przedsiębrać może. Zakład nie bada wiarogodności potrzebnych w interesie zastawniczym podpisów stron i nie przyjmuje żadnej za nie odpowiedzialności.

b) Przyjmowanie pieniędzy na książeczki oszczędności, asygnaty kasowe i rachunek bieżący.

§ 89. Polski Bank Krajowy przyjmować będzie gotówkę na wkładki oszczędności.

Wysokość najniższej i najwyższej wkładki oznacza Rada nadzorcza na wniosek dyrekcji.

Każdoczesny stan wkładek oszczędności ma być co miesiąc ogłaszany.

Zwrot wkładek oszczędności i spłatę odsetek od tychże posiadaczom książeczek wkładowych przedewszystkiem Polski Bank Krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsydjarnie), aż do wysokości 500.000.000.— pięciuset milionów marek polskich gwarantuje te wypłaty Skarb Rzeczypospolitej Polskiej.

Formularze książeczek oszczędności podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

Książeczki wkładowe Polskiego Banku Krajowego mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Książeczki te mogą być przedmiotem lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką lub kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyjnych, jakoteż wszelkiego rodzaju kaucji i wadium licytacyjnych.

§ 90. Polski Bank Krajowy wydawać będzie na złożoną gotówkę w najmniejszej kwocie Mkp. 10.000.— procentowane asygnaty kasowe.

Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić sumy połowy każdoczesnego kapitału zakładowego.

Bank uważa posiadacza asygnaty na okaziciela opiekującej, za uprawnionego do odbioru pieniędzy, o ile składający nie zastrzeże, iż pieniądze mogą być wydane tylko jemu lub wylegitymowanemu legalizowanym dokumentem pełnomocnikowi albo prawoabywcy.

Formularze asygnat kasowych podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

§ 91. Polski Bank Krajowy będzie przyjmował gotówkę na rachunek bieżący i skutecznie do wysokości złożonej kwoty, wypłaty zlecone przez wkładającego, bądź wypłacając w gotówce przekazy (czeki) przezeń wystawione, bądź przypisując na żądanie

nie wkładającego kwotę przezeń złożoną w całości lub w części na rachunek innej osoby.

Formularze przekazów (czeków) podlegają rządowemu zatwierdzeniu.

c) Inne interesy bankowe.

§ 92. Sposób prowadzenia interesów bankowych, wymienionych w § 3 statutu w ustępie D, pod lit. a), b), c), d), i) i m) określa regulamin.

§ 93. Rada nadzorcza oznaczy, na jakie towary rozciągać się ma interes komisowy Banku Krajowego i wyda szczegółowe instrukcje w tej mierze.

§ 94. Zakładanie i prowadzenie, względnie pośredniczenie w zakładaniu i prowadzeniu przedsiębiorstw rolniczych, przemysłowych i handlowych, oraz udzielanie im pożyczek (§ 3 ustęp D lit. l) może być przedsiębrane za poprzednią uchwałą Rady nadzorczej, względnie komitetu wykonawczego, powziętą w każdym wypadku z osobna.

Pożyczki w obligacjach przemysłowych, wydawanych do wysokości sumy udzielonych pożyczek, nie mogą być niższe, niż 1.000 marek polskich. Wszystkie obligacje przemysłowe, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać sumy pięciu miliardów marek pol. imiennej wartości. Procentowanie, terminy umorzenia obligacji przemysłowych, sposób utworzenia dla nich specjalnej rezerwy, wreszcie sposób udzielania pożyczek w obligacjach przemysłowych określają szczegółowo przepisy o udzielaniu przez Polski Bank Krajowy pożyczek w obligacjach przemysłowych.

Za wypłatę procentów i kapitału obligacji przemysłowych ręczy Polski Bank Krajowy przedewszystkiem pożyczkami przemysłowemi, dalej specjalnym funduszem rezerwowym, a wreszcie wszystkimi swojemi aktywami.

Specjalna rezerwa dla obligacji przemysłowych powstaje:

a) z wpisowego, który każdy zasięgający pożyczkę w obligacjach przemysłowych uiszczać będzie w wysokości $\frac{1}{4}$ % imiennej wartości pożyczki,

b) z zysków, jakie Bank osiągać będzie przez wykup z wolnej ręki obligacji przemysłowych do wycofania przeznaczonych,

c) z części nadwyżki dochodów Polskiego Banku Krajowego przeznaczonej na fundusz rezerwowy obligacji przemysłowych (§ 101 punkt a).

Celem ściągnięcia zapadłych procentów i rat umarzających od pożyczek w obligacjach przemysłowych, udzielonych przedsiębiorstwom na obszarze b. zaboru austriackiego, może Bank żądać egzekucji politycznej w myśl ustawy z dnia 21 czerwca 1882 r. (aust. dz. u. p. Nr. 81) lub egzekucji sądowej. Inne należytości, które dłużnik zobowiązał się uiszczać, może Bank ściągnąć w drodze egzekucji sądowej.

O ile chodzi o pożyczki w obligacjach przemysłowych w b. Królestwie Polskiem, hipotecznie zabezpieczone i o takie pożyczki w b. zaborze pruskim hipotecznie zabezpieczone znajdują przy egzekucji pretensji t. j. kapitału, procentu, rat i innych przynależności przepisy § 20 odpowiednie zastosowanie.

Przy pożyczkach w obligacjach przemysłowych zabezpieczonych hipotecznie na obszarze b. zaboru rosyjskiego, znajdują w myśl art. 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220), analogiczne zastosowanie przepisy § 10.

Na obszarze b. Królestwa Polskiego obligacjom przemysłowym, wydanym na zasadzie udzielonych przez Bank pożyczek, służy w myśl art. 7 powołanej ustawy przywilej i pierwszeństwo pokrycia określone w art. 7 prawa o przywilejach i hipotekach z dnia 13 czerwca 1825 r. (Dz. Pr. Król. Pol. tom IX, str. 355) z przedmiotów majątkowych, będących podkładem z pożyczki, oraz z innego majątku dłużnika, nie naruszając pierwszeństwa przywilejów wymienionych w art. 7 powołanego prawa.

Rada nadzorcza wydawać będzie instrukcje co do przyjmowania poręki za kredyty podatkowe i inne gwarancje (§ 3 D. lit. n)).

d) Interesy ze spółdzielniami.

§ 95. Dla spółdzielni może Polski Bank Krajowy otworzyć osobny oddział interesów bankowych, a to z jednej strony, w celu ułatwienia spółdzielniom kredytu udzielanego w myśl poprzednich postanowień tego statutu, w celu otwarcia im na podstawie odpowiednich skryptów notarialnych kredytu niepokrytego w rachunku bieżącym, w celu załatwienia ich interesów pieniężnych na placach bankowych, oraz w celu lokacji zwyżek kasowych spółdzielni -- z drugiej strony celem korzystania z ich pośrednictwa w interesach Banku.

§ 96. W razie utworzenia takiego oddziału spółdzielnie chcące być dopuszczone do korzystania z niego, winny się poddać nadzorowi Polskiego Banku Krajowego w myśl instrukcji osobnej, którą uchwali Rada nadzorcza.

Dla oddziału tego ustanowionym będzie osobny komitet cenzorów, przy którego utworzeniu przyznana będzie spółdzielniom ingerencja, określona bliżej przez Radę nadzorczą w osobnej instrukcji.

§ 97. Polski Bank Krajowy w myśl postanowienia § 3 ust. D. pod lit. l współdziałać będzie przy zachowaniu przepisu § 94 przy zakładaniu spółdzielni -- mających za przedmiot przedsiębiorstwa pod przytoczoną literą l wymienione.

e) Uposażenie działu bankowego.

§ 98. Za zobowiązania Polskiego Banku Krajowego, wypływające z interesów bankowych (§ 3 ust. D.) odpowiada przede wszystkim fundusz rezerwowy (§ 101 lit. b statutu), następnie zaś kapitał zakładowy.

§ 99. Gdyby wskutek strat kapitał zakładowy Polskiego Banku Krajowego zmniejszył się do połowy, Rada nadzorcza obowiązana jest donieść o tem bezzwłocznie Ministrowi Skarbu.

VI. Bilans i fundusz rezerwowy.

§ 100. Rok słoneczny jest rokiem administracyjnym Banku. Corocznie dnia 31 grudnia dyrekcja zamyka rachunki i układa bilans i inwentarz majątkowy Banku. Zestawienia te, po ścisłym sprawdzeniu, zaopatrzone podpisem dyrekcji i naczelnego buchaltera, Rada nadzorcza prześle wraz z sprawozdaniem swem Ministrowi Skarbu, Minister Skarbu przedłoży e Sejmowi na najbliższej sesji do wiadomości.

§ 101. Nadwyżka dochodów Polskiego Banku Krajowego obliczona corocznie z uwzględnieniem

postanowień § 102, rozdzielona będzie w następujący sposób.

a) w 35% na utworzenie specjalnych rezerw dla listów zastawnych, obligacji komunalnych i innych obligacji Polskiego Banku Krajowego, a w szczególności 20% służyć ma na utworzenie specjalnej rezerwy dla listów zastawnych (§ 25 statutu), 10% na utworzenie specjalnej rezerwy dla obligacji komunalnych (§ 55), zaś 5% na utworzenie specjalnej rezerwy dla innych obligacji Polskiego Banku Krajowego;

b) w 30% na utworzenie funduszu rezerwowego w celu pokrycia możebnych strat.

Fundusz rezerwowy wymieniony pod b) służy w równej mierze dla wszystkich oddziałów bankowych.

c) w 35% na dotację funduszu umorzenia pożyczek zaciągniętych na pomnożenie kapitału zakładowego, a skoro pożyczki te w całości umorzone zostaną, a dotację funduszu rezerwowego pod b) wymienionego.

Gdy fundusz rezerwowy pod b) wymieniony osiągnie równą z kapitałem zakładowym wysokość, będą owe 35% nadwyżki dochodów oddawane corocznie do dyspozycji Państwa.

§ 102. Z nadwyżki dochodów Polskiego Banku Krajowego obliczonej corocznie w myśl postanowień prawa handlowego przeznaczy Rada nadzorcza odpowiednią sumę do rozdziału pomiędzy członków dyrekcji i personelu Banku Krajowego, tak, iż dopiero po potrąceniu tej sumy pozostała nadwyżka dochodów rozdzielona będzie w myśl postanowień § 101.

VII. Zarząd i nadzór.

§ 103. Bezpośredni zarząd Polskiego Banku Krajowego i zastępowanie tegoż wobec osób trzecich należy do dyrekcji.

§ 104. Dyrekcja składa się z sześciu, względnie takiej ilości dyrektorów, jaką na podstawie przedstawienia Rady nadzorczej ustanowi Minister Skarbu. Nadto ustanowi Minister Skarbu ośmiu, względnie taką ilość zastępców dyrektorów, jaką w miarę potrzeby proponuje Rada nadzorcza.

§ 105. Minister Skarbu mianuje:

a) Dyrektorów i zastępców dyrektorów na podstawie przedstawienia Rady nadzorczej, która w sprawie mianowania zastępców dyrektorów wysłucha poprzednio zdania urzędującej dyrekcji;

b) naczelnego buchaltera i kasjera na podstawie przedstawienia dyrekcji Minister Skarbu może zamianować z grona dyrekcji naczelnego dyrektora i jego zastępcę.

Stosunki służbowe dyrektorów i zastępców dyrektorów określi Minister Skarbu po wysłuchaniu Rady nadzorczej osobnymi normami.

§ 106. Dyrekcji podlegają wszyscy urzędnicy i słuźy Banku. Obsadzenie posad, z wyjątkiem naczelnego buchaltera i kasjera (§ 105) należy do Dyrekcji, z zastrzeżeniem zatwierdzenia nominacji urzędników przez Radę nadzorczą.

Dyrektorowie, zastępcy dyrektorów i wszyscy stali funkcjonariusze Polskiego Banku Krajowego składają przysięgę służbową, wzorowaną na rocie przysięgi przepisanej dla urzędników państwowych.

§ 107. Do ważności uchwał dyrekcji potrzebny jest komplet trzech dyrektorów, lub zastępców i zgoda dwóch uczestników posiedzenia.

Listy zastawne i obligacje emitowane przez Polski Bank Krajowy muszą być podpisane przez dwóch dyrektorów, albo przez jednego z nich i jednego zastępcę dyrektora, albo też przez dwóch zastępców dyrektora.

Blizsze szczegóły wewnętrznego toku i rozdziału czynności, oraz przepisy o prokurzystach — zawiera regulamin.

§ 108. Rada nadzorcza wykonuje kontrolę nad Bankiem Krajowym i czuwa nad prawidłowym tokiem czynności.

Prezes lub wskazany przezeń zastępca (§ 7 al. 4) ma prawo wglądać we wszystkie czynności bankowe i brać udział w posiedzeniach dyrekcji, która o terminie tychże wcześniej prezesa Rady nadzorczej lub jego zastępcę zawiadomić winna.

§ 109. Do zakresu Rady nadzorczej należy:

A) w dziale hipotecznym:

1) potwierdzenie na listach zastawnych, że wydane zostały na podstawie nabytej przez Bank a odz powiadającej statutowi wierzytelności hipotecznej (§ 26 lit. g.);

B) w dziale komunalnym:

2) Przyznawanie na wniosek dyrekcji pożyczek komunalnych (§ 36) i potwierdzenia na obligacjach komunalnych, że zostały wydane na podstawie pożyczki udzielonej Państwu, związom samorządowym, gminom, powiatom, względnie spółdzielniom, kasom oszczędności powiatowym lub gminnym za poręką Państwa lub związków samorządowych, przyjętą zgodnie z ustawą, dalej spółkom wodnym lub też jakimkolwiek innym korporacjom prawnie publicznym w kraju, mającym prawo nakładania danin dla pokrycia swych potrzeb — albo, że wydano je na podstawie nabytych przez Bank w drodze cesji pretensji osób trzecich, przysługujących im do którejkolwiek z powyższych osób prawnych (§ 47 lit. g.);

C) w dziale pożyczek kolejowych:

3) przyznawanie pożyczek kolejowych, jakoteż nabywanie walorów kolejowych (§ 63), na wniosek dyrekcji i potwierdzenie na obligacjach kolejowych, że wydane zostały na podstawie udzielonej w myśl statutu pożyczki lub na podstawie nabytych w myśl statutu walorów kolejowych (§ 64);

D) w dziale bankowym:

4) mianowanie cenzorów (§ 78);

5) oznaczenie wysokości zaliczek przy przyjmowaniu papierów wartościowych w zastaw (§ 81);

6) oznaczanie przedmiotów, które w zastaw będą brane w oddziale zastawniczym (§ 85);

7) uchwalanie przepisów o udzielaniu kredytów wekslowych i kredytów w rachunkach bieżących (§ 3 D), e), f) i § 77);

8) oznaczanie towarów, które obejmować może interes komisowy Banku i wydanie osobnych instrukcji dla interesu komisowego (§ 93);

9) przyzwalanie od wypadku do wypadku na podejmowanie czynności określonych w 3 ustępie D pod lit. l. tego statutu (§ 94).

E) w ogólności:

10) uchwalenie przepisów o udzielaniu pożyczek hipotecznych, komunalnych, kolejowych i przemysłowych na skrypta notarialne osobom prywatnym (§ 80 ustęp 2), wydanie instrukcji co do przyjmowania poręki za kredyty podatkowe inne gwarancje (§ 94) i wydanie instrukcji osobnej co do interesów ze spółdzielni (§ 96);

11) wnioski do zmiany regulaminu dla Polskiego Banku Krajowego, ewentualnie wydanie regulaminu dla filji Banku oraz prowincjonalnych organów pomocniczych i wykonawczych (§ 113);

12) przedstawienie propozycji na posady dyrektorów, a po wysłuchaniu zdania urzędującej dyrekcji, również na posady zastępców dyrektorów (§ 105);

13) ustanowienie i zmiany etatu płac, oraz zatwierdzanie nominacji urzędników;

14) uchwalanie, czy ma być naruszony kapitał funduszu rezerwowego;

15) przekonywane się o stanie funduszy Banku i o prowadzeniu interesów, przeprowadzanie przynajmniej dwa razy w roku szkona kasy i rewizji ksiąg.

§ 110. Rada nadzorcza składa się z 15 członków i 8 zastępców, mianowanych przez Ministra Skarbu.

Minister Skarbu mianuje z grona Rady nadzorczej przewodniczącego i dwóch jego zastępców.

Członkowie Rządu, dyrektorowie i urzędnicy Polskiego Banku Krajowego nie mogą być członkami Rady nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej Polskiego Banku Krajowego i ich zastępcy mianowani będą na lat 6.

Z pomiędzy członków Rady nadzorczej występuje co dwa lata trzecia część w sposób następujący: z upływem pierwszych trzech lat urzędowania los następnie drugich dwóch lat urzędowania rozstrzyga los, którzy członkowie ustąpić mają, następnie zaś ustępować będą ci, którzy sześć lat urzędowali.

Z pomiędzy zastępców członków Rady nadzorczej ustępuje co trzy lata połowa w ten sposób, że z upływem pierwszych trzech lat urzędowania los rozstrzyga, którzy zastępcy ustępują, następnie zaś ustępować będą ci, którzy sześć lat urzędowali.

Dopóki nowomianowani członkowie i zastępcy nie wejdą w urzędowanie urzędują dotychczasowi członkowie i zastępcy, chociaż czas ich urzędowania upłynął.

Występujący członkowie Rady nadzorczej i zastępcy mogą być napowrót mianowani.

§ 111. W posiedzeniach Rady nadzorczej biorą udział z głosem doradczym dyrektorowie, lub ich zastępcy z wyjątkiem sprawy wymienionej w § 109 pod liczbą 12, która załatwiana być ma w nieobecności urzędujących członków dyrekcji.

Do ważności uchwał Rady nadzorczej potrzebna jest obecność przewodniczącego lub jednego z jego zastępców i ośmiu członków Rady nadzorczej lub ich zastępców oraz dwóch dyrektorów lub zastępców i większość głosów obecnych członków Rady nadzorczej, względnie ich zastępców.

Przy załatwieniu sprawy wymienionej w § 109 liczba 12 potrzebna jest obecność przewodniczącego lub jednego z jego zastępców, dziewięciu członków Rady nadzorczej lub ich zastępców.

Blizsze szczegóły co do toku czynności Rady nadzorczej określi regulamin.

Aby umożliwić załatwianie spraw nagłych, które wedle powyżej zamieszczonych postanowień należą do kompetencji Rady nadzorczej, w czasie gdy nastąpią zwolnienia Rady nadzorczej jest niemożliwe — Rada nadzorcza ustanawia komisję wykonawczą lokalną złożoną z prezesa względnie wiceprezesa Rady, z prezesa względnie wiceprezesa komisji rewizyjnej Rady oraz dwóch członków Rady nadzorczej przez nią wybranych. Komisja ta udzieli w sprawach niecierpiących zwłoki swej aprobaty w zastępstwie Rady nadzorczej i poda swoją uchwałę do wiadomości Rady nadzorczej na najbliższym jej posiedzeniu.

Komisja ta będzie miała również prawo zatwierdzić pożyczki należące do kompetencji Rady nadzorczej w granicach sum w statucie przewidzianych (§ 7).

§ 112. Zwierzchniczy nadzór nad Polskim Bankiem Krajowym wykonuje Minister Skarbu.

W szczególności należy do Ministra Skarbu:

1) Wydanie regulaminu dla Polskiego Banku Krajowego (§ 109 lit. E. 1, 11);

2) ustanowienie stopy procentowej dla pożyczek hipotecznych, komunalnych, kolejowych i przemysłowych i wysokości dodatku na koszt zarządu (§§ 11, 37 i 58) oraz ustanowienie wysokości procentów zwłoki (§ 14);

3) oznaczanie miejscowości, w których Bank może udzielać pożyczek hipotecznych na domy (§ 4);

4) oznaczanie zakładów ubezpieczeń, w których mogą być ubezpieczane budynki służące za hipotekę pożyczki (§ 6);

5) zatwierdzanie przepisów o udzielaniu pożyczek hipotecznych, komunalnych, kolejowych i przemysłowych;

6) zatwierdzanie przepisów o udzielaniu pożyczek na skrypta notarialne osobom prywatnym (§ 80);

7) przedkładanie Sejmowi sprawozdania o stanie Banku Krajowego (§ 100);

8) minowanie dyrektorów, zastępców dyrektorów, buchaltera i kasjera (§§ 104 i 105);

9) ustanowienie norm służbowych dla dyrekcji (§ 105);

10) ustanowienie filji oraz organów pomocniczych i wykonawczych dla Polskiego Banku Krajowego (§ 113);

11) skontrolowanie kasy Polskiego Banku Krajowego i rewidowanie ksiąg każdej chwili;

12) wykonywanie nadzoru i ustanowienie komisarzy rządowego;

13) zatwierdzanie uchwał Rady nadzorczej, powziętych na wniosek dyrekcji w sprawie udzielania pożyczek komunalnych;

14) zatwierdzenie w granicach zastrzeżeń § 56 uchwał, powziętych przez Radę nadzorczą na wnio-

sek dyrekcji w przedmiocie udzielania pożyczek kolejowych i zakupna walorów kolejowych (§ 64).

§ 113. Polski Bank Krajowy ma prawo zakładać filje w kraju oraz ustanawiać prowincjonalne organa pomocnicze i wykonawcze dla wszystkich lub niektórych tylko działów swojego zakresu. Ustanawianie filji oraz organów pomocniczych i wykonawczych z oznaczeniem zakresu działania zatwierdza Minister Skarbu na wniosek Rady nadzorczej, która następnie osobnymi regulaminami i instrukcjami określi szczegółowo stosunek filji i wspomnianych organów do centralnego zarządu.

VIII. Zmiana statutów i zwiniecie Zakładu.

§ 114. W myśl art. 12 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 220) Minister Skarbu zarządzić może w drodze rozporządzenia zmianę niniejszego statutu, względnie wydać w drodze rozporządzenia nowy statut Polskiego Banku Krajowego.

Jeżeliby okoliczności wymagały zwinienia Zakładu przedłoży Minister Skarbu po wysłuchaniu Rady nadzorczej odpowiednie wnioski Sejmowi, który uchwali zarazem sposób przeprowadzenia postanowionego zwinienia Zakładu.

§ 115. W razie rozwiązania Polskiego Banku Krajowego wskutek uchwały Sejmu cały majątek Banku przechodzi na własność Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej.

(Dz. Ust. R. P. Nr. 44 z dn. 17/VI — 1922 r., poz. 374).

Kontrola skarbowa.

343.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 13 czerwca 1922 roku.

Nagrody za przyczynianie się do wykrycia tajnych gorzeln, przyznawane na podstawie rozporządzeń z dnia 17 marca 1920 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15, poz. 208), oraz z dnia 28 listopada 1921 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 47 — 48, poz. 611) i z dnia 24 marca 1922 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 11, poz. 166) w wysokości od 3.000 do 15.000 mk. dla wszystkich osób, przyczyniających się w jednym i tym samym wypadku do wykrycia tajnych gorzeln. — podwyższa się, począwszy od dnia 1 lipca 1922 r., trzykrotnie, t. j. do sumy od 9.000 do 45.000 mk.

Analogicznie do tego ulegają trzykrotnemu podwyższeniu także inne kwoty, wymienione w drugim z rzeczonych rozporządzeń.

Minister Skarbu:

w z. (—) Dr. Mikułewski.

Przepisy o służbie państwowej.

344.

USTAWA

z dnia 28 lipca 1922 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165).

Art. 1. Ustęp drugi art. 1 ustawy z dnia 17-go lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 165) otrzymuje brzmienie następujące:

„Komisje dyscyplinarne są następujące:

1) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej,

2) wyższe komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach naczelnych,

3) Najwyższa Komisja Dyscyplinarna, czynna przy Prezydencie Ministrów“.

Art. 2. W ustępie pierwszym art. 2 tejże ustawy w wierszu czwartym po wyrazach: „Przewodniczącego, zastępców i członków“ zmienia się słowo „wyższej“ na słowo „Najwyższej“ oraz po wyrazach: „te same osoby w Komisjach dyscyplinarnych“ dodaje się wyrazy: „i wyższych Komisjach dyscyplinarnych“.

Art. 3. Art. 3 tejże ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Pierwszą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych, są:

1) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej dla wszystkich urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie oraz funkcjonariuszów niższych, pełniących służbę przy odnośnej władzy lub przy jednej z podległych jej władz, albo których sprawy dyscyplinarne przekazano w myśl art. 1 ustępu przedostatniego;

2) wyższe komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach naczelnych — dla wszystkich urzędników oraz funkcjonariuszów niższych, należących do personelu władzy naczelnej, tudzież dla urzędników władz podwładnych tego samego działu zarządu państwowego od VI stopnia służbowego wzwyż.

Drugą instancją dla spraw dyscyplinarnych są:

1) wyższe komisje dyscyplinarne, ustanowione przy właściwych władzach naczelnych dla tych orzeczeń komisji dyscyplinarnych, które stanowią albo kary porządkowe po myśli art. 73, albo kary dyscyplinarne po myśli art. 77 punkt 1) i 2) ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164);

2) Najwyższa Komisja Dyscyplinarna, ustanowiona przy Prezydencie Ministrów dla tych orzeczeń komisji dyscyplinarnych, które stanowią kary dyscyplinarne po myśli art. 77 punkt 3), 4) i 5) ustawy o państwowej służbie cywilnej, oraz dla orzeczeń, które wydane zostały przez wyższe komisje dyscyplinarne, jak I instancje.

Postanowienie ustępu 2 niniejszego artykułu nie stosuje się do spraw, które wpłynęły przed dniem 1 lipca 1922 r.“.

Art. 4. W art. 5 tejże ustawy wyraz „wyższa“ zastępuje się wyrazem „Najwyższa“.

Art. 5. Do art. 7 ustawy wprowadza się nowy ustęp, jako ustęp 3, który opiewa:

„W skład komisji dyscyplinarnej dla urzędników zarządu sprawiedliwości, podlegających niniejszej ustawie, wchodzić mogą sędziowie, zatrudnieni w okręgu służbowym tej władzy, przy której komisja dyscyplinarna jest ustanowiona“.

Art. 6. W ustępie pierwszym art. 44 tejże ustawy w wierszu czwartym po wyrazie „wyższej“ dodaje się wyrazy „względnie Najwyższej“.

Art. 7. W art. 45 tejże ustawy w wierszu ostatnim po wyrazie „wyższej“ dodaje się wyrazy: „lub Najwyższej“.

Art. 8. W ustępie pierwszym art. 69 tejże ustawy w wierszu szóstym wyraz „wyższa“ zastępuje się wyrazem „Najwyższa“.

Art. 9. W wierszu 3 ustępu 1 art. 71 po słowach: „aplikanci sądowi“ dodaje się słowa: „pracownicy państwowych kolei żelaznych“, zaś w ustępie 3 tego artykułu po wyrazach: „poczt i telegrafów“ skreśla się wyrazy: „pracowników państwowych kolei żelaznych“.

Art. 10. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów i innym Ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 11. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1922 r.

Marszałek:

(—) *Trąpczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Nowak.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 16 sierpnia 1922 r., № 65, poz. 582).

Przepisy emerytalne.

345.

NOWELA

z dnia 28 lipca 1922 r.,

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466).

Art. 1. W art. 7 powołanej ustawy w punkcie d) skreśla się wyrazy: „w ciągu roku“ i zastępuje się wyrazami: „w ciągu pół roku“.

Art. 2. Art. 8 tejże ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Przeniesienia funkcjonariuszów państwowych na emeryturę zarządza z reguły ta władza, która powołana jest do ich mianowania. Ta sama władza może upoważnić podległe sobie bezpośrednio władze do przeniesienia na emeryturę pewnych kategorii funkcjonariuszów, których mianowanie jest zastrzeżone kompetencji władzy przełożonej“.

Art. 3. W art. 20 ustęp ostatni tejże ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli emeryt obejmie jakiegokolwiek czynności w służbie państwowej za wynagrodzeniem, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do stanowiska, piastowanego ostatnio przez emeryta w służbie czynnej“.

Art. 4. W art. 24 tejże ustawy skreśla się ustęp ostatni.

Art. 5. Art. 35 tejże ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sieroczej zawieszają się w wypadkach:

a) przebywania bez zezwolenia Ministra Skarbu dłużej niż pół roku poza granicami Państwa — na czas takiego pobytu zagranicą;

b) utraty obywatelstwa polskiego — do chwili ponownego odzyskania;

c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci męża, względnie ojca, na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa i przewyższają pensję wdowią lub sierocą.

Jeżeli sierota zajmuje jakiegokolwiek stanowisko w służbie państwowej, do którego przywiązane jest stałe roczne uposażenie, wstrzymuje się pensję sierocą, o ile uposażenie to jest wyższe od przyznanego zaopatrzenia sierociego.

Prawo do pobierania pensji sieroczej zawieszają się również na czas uwzględnienia sieroty przy wymierzaniu dodatku drożyznianego do płacy zasadniczej funkcjonariusza państwowego (matki, ojczyma, macochy)“.

Art. 6. Art. 36 tejże ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Wdowa po funkcjonariuszu państwowym, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie państwowej nabyła praw emerytalnych, pobiera obok uposażenia emerytalnego także pensję wdowią“.

Art. 7. W art. 38 tejże ustawy ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wdowie po funkcjonariuszu państwowym, zmarłym w czynnej służbie, albo na emeryturze, należy się niezależnie od zaopatrzenia, przewidzianego w art. 22, 23 i 37, pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia w służbie czynnej lub na emeryturze, pobieranego ostatnio przez zmarłego, o ile w chwili jego śmierci żyła z nim w wspólności małżeńskiej“.

Art. 8. W art. 40 tejże ustawy dodaje się ustęp drugi:

„Postanowienie powyższe nie dotyczy zapowiedzeń i zajęć z tytułu alimentów i należności Skarbu Państwa, wynikłej w związku ze służbą. Wysokość zapowiedzenia, względnie zajęcia, nie może przewyższać 1/5 uposażenia emerytalnego“.

Art. 9. Do art. 41 dodaje się ustęp następujący:

„Przepis powyższy winien być stosowany również do księży emerytów“.

Wprowadza się art. 41-a w brzmieniu następującym:

„Funkcjonariusz państwowy przy przeniesieniu na emeryturę ma prawo do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną do przyszłego miejsca zamieszkania na warunkach, przysługujących funkcjonariuszom państwowym w czynnej służbie przy przesiedleniach służbowych. Z prawa tego winien on skorzystać

w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia go na emeryturę.

Prawo to przysługuje również wdowie i sierotom po funkcjonariuszu państwowym, zmarłym w czynnej służbie; z prawa tego winny one skorzystać w ciągu jednego roku od śmierci męża, względnie ojca“.

Art. 10. W art. 43 tejże ustawy skreśla się wyrazy: „o ile posiadają obywatelstwo polskie“ i na to miejsce wstawia się wyrazy: „o ile są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również o ile uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego“.

Do art. 43 dodaje się nowy ustęp 3 w brzmieniu następującym:

„Emerytowanych urzędników b. galicyjskiego wydziału krajowego należy traktować na równi z emerytowanymi urzędnikami Państwa Polskiego“.

Art. 11. Do ustępu 4 art. 44 dodaje się następujące słowa:

„z wyjątkiem urzędników b. galicyjskiego wydziału krajowego, do których ma być zastosowane postanowienie art. 42“.

Art. 12. W art. 47 tejże ustawy skreśla się wyrazy: „i zmarli przed upływem lat pięciu“.

Art. 13. Art. 48 tejże ustawy skreśla się.

Art. 14. W art. 49 tejże ustawy skreśla się w ust. 2 lit. a) wyrazy: „ustęp 1“.

Art. 15. W art. 52 tejże ustawy dodaje się po wyrazach: „art. 40“ wyrazy: „ustęp 1“.

Art. 16. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 17. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, wypływające jednak z niej zmiany w ustawie emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z dnia 28-go lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) obowiązują od dnia 1 października 1921 r.

Marszałek:

(—) *Trampezyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *Juljan Nowak.*

Minister Skarbu:

(—) *Jastrzębski.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 65 z d. 16/VIII 1922 r., poz. 583).

SPROSTOWANIE

ogłoszenia bilansu Polskiego Banku Komunalnego.

W bilansie Polskiego Banku Komunalnego za 1921 r. ogłoszonym w Nr. 17 „Dz. Urz. Min. Skarbu“ z dn. 11/VII — 1922 r. zaszły omyłki drukarskie następujące:

1) w stanie biernym pozycja I — kapitał zakładowy podano „17.482.000 mk.“, powinno być — „17.432.000 mk.“.

2) w rachunku zysków i strat — pozycja IV. Dochód z nieruchomości (brutto) podano „214.882,95 mk.“, powinno być — „214.822,95 mk.“.

BILANS BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE.

Dnia 31 stycznia 1922 r.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w kasie	Mk.	735416513.69
Polska Kraj. Kasa Poż. i Poczł. Kasa Oszczędności		2211297490.59
Waluta i dewizy obce		644188569.93
Skup weksli		4254166030.04
Papiery procentowe własne:		
państwowe polskie		65774575.65
pozostałe papiery		51907583.16
Papiery procentowe funduszu rezer- wowego		77232570.46
Wylos. papiery proc. i kupony		7073145.08
Pożyczki na zastaw pap. publicznych		446445120.40
Korespondenci—dłużnicy		9431140422.29
Pozatem poręczenia Mk. 1556297155.14		
Rachunek z Oddziałami Banku		4772172417.14
Weksle do inkasa		1677867303.07
Inkaso u Korespondentów		947917455.35
Nieruchomości		70013225.80
Wydatki bieżące za 1921 r.		827062903.90
" 1922 r.		103561513.51
Rachunki przechodnie		133567280.96
	Mk.	26456804121.02

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy	Mk.	162000000.—
Fundusz rezerwowy		81000000.—
Rezerwa specjalna		61703831.40
Wkłady: a) rachunki czekowe		3896596008.70
b) lokacje		561171322.67
Korespondenci—wierzyciele		12560470292.61
Pozatem poręczenia Mk. 1556297155.14		
Weksle redyskontowane		1040768834.42
Rachunek z Oddziałami Banku		4179380820.06
Różni za inkaso		2638236804.70
Dywidendy niepodniesione		7082461.86
Procenty i prowizje za 1921 r.		953963283.70
" 1922 r.		108549493.13
Rachunki przechodnie		205880967.77
	Mk.	26456804121.02

Sprawozdanie Potockiego udziałowego Stow. Pożyczkowego w Potoku, gm. Potok, w starostwie Stopnickim.

B I L A N S z a r o k 1 9 1 9.

STAN BIERNY (Stowarzysz. winno):	Pozosta- łość z roku poprzed- niego	Obroty w roku spra- wozdawczym		Pozosta- łość w koń- cu roku sprawoz- dawczego	STAN CZYNNY (Stowarzyszenie ma):	Pozosta- łość z roku poprzed- niego	Obroty w roku spra- wozdawczym		Pozosta- łość w koń- cu roku sprawoz- dawczego
		Przychód	Rozchód				Przychód	Rozchód	
Ruble i kopiejki					Ruble i kopiejki				
Udziały i fundusze zakładowe	2145.72	441.24	61.55	2525.41	Lokaty w instyt. pie- niężnych i Polska Pożyczka Państw. . .	—	—	6957.50	6957.50
Fundusze własne: za- sobowy i specjalne	137.—	40.—	7495.38	177.—	Pożyczki	15829.—	15107.—	42700.—	43422.—
Wkłady oszczędnoś- ciowe	15131.13	37962.08	728.58	45597.83	Ruchomości i nieru- chomości	4.80	—	—	4.80
Długi zaciągnięte przez Stowarzysz.	—	—	—	—	Zaległe % od pożycz. Wydatki i straty . . .	559.—	559.—	344.52	344.52
Inne (sumy przech.)	1779.91	1874.44	728.58	2895.77	Razem	16392.80	18583.67	52919.69	50728.82
Zyski	373.04	3568.97	3290.71	651.30	Gotówka w kasie w dniu 31 grudnia i obroty ogólne	3144.—	62470.40	64495.91	1118.49
Razem	19536.80	43886.73	11576.22	51847.31	Bilans	19536.80			51847.31

B I L A N S z a r o k 1 9 2 0.

STAN BIERNY	Pozosta- łość z roku poprzed- niego	Obroty w roku spra- wozdawczym		Pozosta- łość w koń- cu roku sprawoz- dawczego	STAN CZYNNY.	Pozosta- łość z roku poprzed- niego	Obroty w roku spra- wozdawczym		Pozosta- łość w koń- cu roku sprawoz- dawczego
		Przychód	Rozchód				Przychód	Rozchód	
Marki i fenigi					Marki i fenigi				
Udziały i fundusze zakładowe	5454.88	1143.28	21.60	6576.56	Lokaty w instyt. pie- niężnych i Polska Pożyczka Państw. . .	15028.20	—	1364.30	16392.50
Fundusze własne: za- sobowy i specjalne	382.32	142.56	—	524.88	Pożyczki	93791.52	104670.44	229579.48	218700.56
Wkłady oszczędnoś- ciowe	98491.—	133273.48	15456.—	216308.79	Ruchomości	10.36	—	933.12	943.48
Długi zaciągnięte przez Stowarzysz. . .	—	—	—	—	Zaległe % od pożycz. Wydatki i straty . . .	744.16	744.16	1477.90	1477.90
Inne (sumy przech.)	6254.86	9288.47	2119.22	13424.11	Razem	109574.24	117564.27	245504.47	237514.44
Zyski	1406.80	16436.45	13556.47	4286.78	Gotówka w kasie w d. 31/XII i obroty ogólne	2415.93	277848.51	276657.76	3606.68
Razem	111990.17	160284.24	31153.29	241121.12	Bilans	111990.17			241121.12

STAN RACHUNKÓW BANKU PRZEMYSŁOWCÓW POLSKICH

STAN CZYNNY.

na dzień 31 stycznia 1922 roku.

STAN BIERNY.

		Mk. i fen.			Mk. i fen.
Gotowizna w Kasie:			Kapitał zakładowy		100000000
gotowizna	21809729.34		Kapitał zapasowy ustawowy		135000000
3% bil. skarb.	24815000.—	46624729 34	Inne rezerwy.		—
Pozostałość w Polskiej Kraj. Kasie Pożyczkowej		42946576 01	Wkłady:		
Pozostałość w Pocztovej Kasie Oszczędności		1159085 14	a) terminowe	31090648.83	
Pieniądze zagraniczne		—	b) rachunki czekowe	435317803.32	466408452 15
Papiery procent. kapitału zapasowego		7000000 —	Redyskonto weksli		67295663 39
Papiery procentowe własne:			Rachunki korespondentów (loro):		
a) papiery państwowe	2457558.63		a) korespondenci krajowi	91429216.11	
b) papiery hypot. i komun.	685121.40		b) korespond. zagraniczni	1773500.—	93202716 11
c) akcje	7028765.—	10171445 03	R-ki nasze u korespond. (nostro):		
Weksle zdyskontowane		193432700 49	a) w bankach krajowych	25117876.70	
Rachunki otwartego kredytu:			b) w bankach zagraniczn.	776055.58	25893932 28
a) zabezpiecz. pap. publ.	9801011.80		Procenty i prowizje 1922 r.		5422714 41
b) zabezpiecz. weksłami	260750417.24		Różni za inkaso		13465837 55
c) zabezpiecz. innemi wartośc.	77038906.55	347590335 59	Procenty i prow. 1921 r.		61784593 04
Pożyczki terminowe:			Różne rachunki		31401557 34
a) zabezp. pap. publiczn.	468354.79				
b) zabezp. innemi wartościami	258446.96	726801 75			
R-ki korespondentów (loro):					
a) korespondenci krajowi	107309969.22				
b) korespond. zagraniczni	—	107309969 22			
R-ki nasze u korespond. (nostro):					
a) w bankach krajowych	11971669.63				
b) w bankach zagraniczn.	6299625.90	18271295 53			
Nieruchomości		6546000 —			
Koszty handlowe 1922 r.		5347432 43			
Nadzwyczajna danina państwowa		11350000 —			
Inkaso weksli		13429774 30			
Koszty handlowe 1921 r.		40796073 63			
Różne rachunki		25673247 81			
		878375466 27			878375466 27

Sprawozdanie Biura Technicznego inż. E. BŁĘDOWSKI, S. BIAŁOWIEJSKI i S-ka, Spółka z ogr. odp., Warszawa, Żórawia № 27
za okres operacyjny od 1 kwietnia do 31 grudnia 1920 r.

STAN CZYNNY.

Kasa	Mk.	17528.55
Bank Tow. Spółdz.	"	5.20
Materiały techniczne	"	515066.50
Motory	"	203200.—
Narzędzia	"	23813.20
Ruchomości	"	25124.—
Różni	"	1407855.60
Wartość firmy	"	150000.—
5% pożyczka długoterminowa	"	50000.—
4% pożyczka premjowa	"	1000.—
R-ki udziałowców	"	88042.92
	Mk.	2481635.97

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy	Mk.	1000000.—
Różni	"	206034.—
Banki	"	247109.50
Sumy przechodnie	"	5027.50
R-ki udziałowców	"	487111.10
Zyski i straty — czysty zysk	"	536353.87
	Mk.	2481635.97

Rachunek zysków i strat.

R-k weksle	Mk.	400.—
" różni	"	145889.03
" sumy przechodnie	"	5000.—
" prowizje	"	5117.50
" procenty	"	16407.92
" koszty handlowe	"	510168.27
Czysty zysk	"	536353.87
	Mk.	1219336.59

R-k materiały techniczne	Mk.	763314.70
" motory	"	68170.—
" montaż (robocizna)	"	384394.91
" różni	"	3241.40
" weksle własne	"	215.58
	Mk.	1219336.59

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „GÓJSZCZANKA” w Gójsku za czas od 1 stycznia do d. 31 grudnia 1921 r.

STAN CZYNNY.

Kasa	Mk.	43903.55
Towary	"	95406.65
Udział stowarzyszenia	"	10100.—
Ruchomości	"	1977.25
	Mk.	151387.43

STAN BIERNY.

Kapitał udziałowy	Mk.	61198.35
" zapasowy	"	3287.65
" specjalny	"	84.20
" wierzyciele	"	66000.—
" zysk	"	20817.25
	Mk.	151387.45

Stan Rachunków Banku Towarowego S. A. na d. 1 lutego 1922 r.

Instytucja Centralna -- Warszawa, Miodowa 8. Oddziały: we Lwowie, w Krakowie, Ekspozytura w Kołomyji.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w kasie	Mk.	6.099.549 ⁷¹
Pozostałość w P. K. K. P.	"	8.837.647 ²⁵
Pozostałość w P. K. O.	"	686.631 ⁸¹
Pozostałość w bankach	"	113.326 [—]
Pieniądze zagraniczne	"	1.700.376 ³⁰
Papiery procentowe własne	"	19.254.280 [—]
Weksle zdyskontowane	"	204.742.115 ⁸⁴
Rachunki otwartego kredytu	"	27.839.774 ¹¹
Rachunki korespondentów (Loro)	"	96.956.035 ³⁹
Rachunki nasze u korespond. (Nostro)	"	5.238.255 ²⁴
Inkaso weksli	"	482.168 ⁴³
Urządzenia i ruchomości	"	4.977.005 ⁷⁰
Koszty handlowe	"	28.088.173 ⁸¹
Koszty organizacji	"	8.030.376 ⁵⁵
Rachunki z oddziałami	"	34.273.724 ¹⁵
Różne rachunki	"	4.573.414 ⁹⁰
	Mk.	451.892.853¹⁷

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy	Mk.	50.000.000 [—]
Otwarty kredyt w P. K. K. P.	"	8.000.000 [—]
Wkłady	"	89.571.829 ⁷⁷
Redyskonto weksli	"	106.210.000 [—]
Rachunki korespondentów (Loro)	"	15.103.505 ⁸¹
Rachunki nasze u korespond. (Nostro)	"	78.767.952 ⁶⁸
Przekazy nieopłacone	"	2.369.000 [—]
Procenty i prowizje	"	43.704.037 ⁵⁸
Należności skarbowe	"	63.016 ⁶⁰
Różni za inkaso	"	482.168 ⁴³
Rachunki z oddziałami	"	33.669.493 ⁰⁵
Różne rachunki	"	23.951.849 ²⁵
	Mk.	451.892.853¹⁷

Bilans Kooperatywy Spożywczej w Krasieńcu w dniu 31 grudnia 1921 roku.

STAN CZYNNY.

Gotówka	Mk.	16732.70
Towary i utensylja	"	370387.10
Dłużnicy	"	14843.—
	Mk.	401962.80

STAN BIERNY.

Kapitał udziałowy	Mk.	75650.—
Kapitał zasobowy	"	5000.—
Rezerwa na podatki i inne	"	1905.87
Wpisowe	"	868.60
Wierzyciele	"	211616.50
Zysk za rok 1921	"	46921.83
	Mk.	401962.80

II-gie Towarzystwo Pożyczkowo - Oszczędnościowe „POMOC WZAJEMNA” w Szydłowcu.

Stan czynny.

BILANS w dniu 31 grudnia 1919 roku.

Stan bierny.

Gotowizna na lokacji	Rb.	10583.33
Pożyczki	"	94027.12
Inwentarz	"	450.28
Wydatki i straty	"	—
Gotówka w kasie d. 31/XII 1919 r.	"	14453.16
	Rb.	119513.89

Kapitał udziałowy	Rb.	9902.65
Kapitał zapasowy	"	319.64
Kapitał specjalny	"	2516.26
Wkłady	"	91720.21
Długi	"	—
Sumy przejściowe	"	7275.63
Procenty i zyski	"	7649.50
Kapitał zakładowy	"	130.—
	Rb.	119513.89

Stan czynny.

BILANS w dniu 31 grudnia 1920 roku.

Stan bierny.

Kasa	Mk.	71434.40
Pożyczki	"	850030.56
Lokaty	"	16378.—
Ruchomości	"	972.60
	Mk.	938835.56

Udziały	Mk.	34049.—
Fundusz zasob. i specjalne	"	15698.60
Wkłady	"	841143.36
Sumy przejściowe	"	31000.79
Zyski	"	16943.81
	Mk.	938835.56

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „PRZYSZŁOŚĆ” w Lubrańcu na dzień 4 stycznia 1920 roku.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w kasie	Marki i fenigi.	28502.95
Ruchomości	"	1045.28
Bibljoteczka	"	147.90
Remanent towarów po cenie kosztu	"	11297.26
Dłużnicy (za towary)	"	1737.14
Różni:		
a) udział w związku	"	1044.92
b) inne należności	"	27.50
	Marki i fenigi.	43802.95

STAN BIERNY.

Udziały	Marki i fenigi.	7746.85
Fundusze:		
a) zapasowy	"	1816.40
b) społeczny	"	16997.30
Różni:		
a) należności dostawcom tow.	"	10004.08
b) pożyczki	"	1048.—
c) kaucje	"	1451.32
d) inne zobowiązania	"	325.—
Czysta nadwyżka	"	4414.—
	Marki i fenigi.	43802.95

Bilans Brutto Banku Zjednoczonych Ziemi Polskich na dzień 31 stycznia 1922 r.

STAN CZYNNY.

	Marki i fenigi.	
Gotowizna w kasie	233.996.028	49
Pozostałość w P. K. K. P.	343.363.357	54
Pozostałość w P. K. O.	44.845.746	11
Pieniądze zagraniczne	168.486	—
Papiery procentowe własne:		
a) papiery państwowe	15.225.765	05
b) papiery hipot. i komun.	4.624.845	01
c) akcje	107.433.283	18
Weksle zdyskontowane	433.626.511	10
Rachunki otwartego kredytu:		
a) zabezpieczone papier. publiczn.	265.347.113	11
b) zabezpieczone weksl.	362.499.411	45
c) zabezpieczone innemi wartościami	53.442.425	61
Różni za poręczenia	34.520.600	—
Pożyczki terminowe:		
a) zabezpieczone papier. publiczn.	514.813	11
b) zabezpieczone innemi wartościami	—	514.813
Rachunki korespondentów (Loro):	80.957.492	83
Rachunki nasze u korespondentów (Nostro):	75.269.355	87
Nieruchomości	40.145.763	93
Ruchomości	8.453.625	60
Koszty handlowe	139.083.229	70
Inkaso weksli	45.447.639	—
Rachunki z oddziałami	103.073.623	01
Różne rachunki	66.870.994	99
Razem	2.458.910.109	69

STAN BIERNY.

	Marki i fenigi.	
Kapitał zakładowy	160.000.000	—
Kapitał zapasowy ustawowy	10.500.000	—
Kapitał zasobowy specjalny	277.872	59
Fundusz stypendjalny	300.000	—
Wkłady:		
a) terminowe	176.154.384	95
b) rachunki czekowe	1.415.275.293	71
Redyskonto weksli	43.922.418	95
Zobowiązania poręczające	34.520.600	—
Rachunki korespondentów (Loro):	233.519.933	92
Rachunki nasze u korespondentów (Nostro):	13.976.490	51
Procenty i prowizje	177.846.781	92
Różni za inkaso	47.146.945	11
Rachunki z oddziałami	104.544.391	45
Różne rachunki	40.924.996	58
Razem	2.458.910.109	69

Sprawozdanie za rok 1920 Tow. Poż.-Oszczędn. w Ciechanowie, ziemi Płockiej, w pow. Ciechanowskim.

Obroty i pozostałości rachunków (Bilans).

STAN BIERNY	Pozosta- wało z poz. roku sprawozd.	Przychód wedl. księgi główniej w ciągu roku	Rozchód wedl. księgi główniej w ciągu roku	Pozostałość w końcu roku sprawozd.	STAN CZYNNY	Pozosta- wało z pocz. roku sprawozd.	Przychód wedl. księgi główniej w ciągu roku	Rozchód wedl. księgi główniej w ciągu roku	Pozostałość w końcu roku sprawozd.
	M a r k i i f e n i g i					M a r k i i f e n i g i			
Kapitał zakładowy (udziałowy, własny i wypożyczony)	18071.17	35403.80	220.32	53254.65	Lokaty	35.36	—	—	35.36
Kapitał zapasowy	483.45	—	48.84	434.61	Własne papiery procentowe	3024.—	—	—	3024.—
Kapitał specjalny	1414.18	—	334.80	1079.38	Pożyczki	39166.23	69403.94	73600.—	43362.59
Wkłady	37727.84	23901.15	44701.23	16927.76	Towary nabyte	—	—	—	—
Długi	—	—	—	—	Majątek	215.05	21.50	—	193.55
Fundusze na pośredn. a) zadatki	—	—	—	—	Wydatki różne	48.84	48.84	—	—
b) otrzymane ze sprzedaży	—	—	—	—	Wydatki i straty	—	4374.56	8186.66	3812.10
Sumy przechodnie	—	—	—	—	Razem	42489.48	73848.54	81786.66	50427.60
Procenty i zyski	—	4374.56	4374.56	—	Gotówką	15207.16	137528.05	131466.41	21268.80
Razem	57696.64	63679.51	49679.75	71696.40	Bilans	57696.64			71696.40

KOOPERATYWA „JEDNOŚĆ” w TARCHOMINIE.

BILANS za rok 1919.

Gotówka	11017.17	Wkłady	4400.—
Towary	4533.91	Wierzyciele	5000.—
Dłużnicy	409.65	Zysk	6705.13
Ruchomości	144.40		
Razem	16105.13		16105.13

BILANS za rok 1920.

Gotówka	73091.—	Wkłady	5800.—
Towary	41313.60	Wierzyciele	109300.—
Dłużnicy	10527.70	Dywidenda niewypłacon.	350.—
		Zysk	9482,30
Razem	124932.30		124932.30

POLSKI BANK KOMUNALNY

SPÓŁKA AKCYJNA

Stan rachunków brutto na dzień 31-go stycznia 1922 r.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w Kasie	mk.	9,054,918.52
Pozostałość w P. K. K. P.	"	6,503,540.51
Pozostałość w P. K. O.	"	19,356,749.61
Papiery procentowe własne.	"	7,142,814.—
Pożyczki długoterm. w obligacjach	"	164,902,426.25
Weksle zdyskontowane	"	30,000,000.—
Pożyczki terminowe	"	209,119,000.—
R-ki korespondentów (Loro)	"	22,980,527.52
R-ki nasze u korespondentów (Nostro)	"	18,823,463.08
Nieruchomości	"	45,920,109.75
Koszty handlowe	"	2,651,785.44
Różne rachunki	"	13,144,157.48
Razem	mk.	549,599,472.16

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy	mk.	17,787,000.—
Kapitał zapasowy ustawowy	"	36,820.44
Obligacje w obiegu	"	165,569,000.—
Wkłady	"	305,322,357.02
Redyskonto weksli	"	30,000,000.—
R-ki korespon. (Loro)	"	7,286,084.36
Procenty i prowizje	"	9,337,059.51
Różne rachunki	"	14,261,150.81
Razem	mk.	549,599,472.16

BANK dla HANDLU ZAGRANICZNEGO w WARSZAWIE

Stan Rachunków na dzień 1-go stycznia 1922 r.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w Kasie	Mk.	f.	11456790.14
Pozostałość w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej	"	"	6512379.04
Pozostałość w Pocztovej Kasie Oszczędności	"	"	353515.70
Pieniądze zagraniczne	"	"	163060692.50
Przekazy i weksle zagraniczne	"	"	6200.—
Papiery procentowe własne:			
a) papiery państwowe	9163904.—	"	"
b) papiery hipoteczne i komunalne	1280999.05	"	"
c) akcje	19140993.37	29585896.42	"
Weksle zdyskontowane	"	"	23616785.—
Rachunki otwartego kredytu:			
a) zabezpiecz. pap. publiczn.	66673133.30	"	"
b) zabezpiecz. innemi wartośc.	1058430.—	67751563.30	"
Rachunki korespondentów (loro):			
a) korespondenci krajowi	127319907.03	"	"
b) korespondenci zagraniczni	56535.—	127376442.03	"
Rachunki nasze u korespondentów (nostro):			
a) w bankach krajowych	5914675.94	"	"
b) w bankach zagranicznych	132322980.65	138437656.59	"
Koszty handlowe	"	"	26234635.87
Inkaso weksli	"	"	2818945.—
Różne rachunki	"	"	20244760.—
Ogółem	617436264.59		

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy	Mk.	f.	50000000.—
Kapitał zapasowy ustawowy	"	"	2036530.—
Inne rezerwy	"	"	30000.—
Wkłady:			
a) terminowe	1000000.—	"	"
b) rachunki czekowe	45641884.85	46641884.85	"
Redyskonto weksli	"	"	2160424.—
Rachunki korespondentów (loro):			
a) korespondenci krajowi	"	"	"
b) korespondenci zagraniczni	1093194.—	1093194.—	"
Rachunki nasze u korespondentów (nostro):			
a) w bankach krajowych	26828941.45	"	"
b) w bankach zagranicznych	210926433.42	237755374.87	"
Procenty i prowizje	"	"	30089569.79
Różne rachunki	"	"	247629287.08
Ogółem	617436264.59		

Depozyty: 50834246.—

Bilans Banku Powszechnego w Piotrkowie Spółki Akcyjnej.

	Na dzień 1 lutego 1922 r.		Na dzień 1 marca 1922 r.			Na dzień 1 lutego 1922 r.		Na dzień 1 marca 1922 r.	
	Mk.	f.	Mk.	f.		Mk.	f.	Mk.	f.
STAN CZYNNY.					STAN BIERNY.				
Gotowizna w Kasie	1110595	87	1360731	77	Kapitał zakładowy	5000000	—	5000000	—
R-k przekazowy w P.K.K.P.	2500000	—	1363672	50	Kapitał amortyzacyjny	93200	—	93200	—
Pocztowa Kasa Oszczędności	31228	05	29378	05	Lokacje terminowe	2576406	—	2569406	—
Papiery procentowe:					Rachunki bieżące.	3479146	49	3766469	49
a) papiery państwowe	1048188	—	1032960	—	Redyskonto weksli			3009000	—
b) akcje	547410	—	547410	—	Relombardowane papiery %	703000	—	703000	—
Weksle zdyskontowane	3224000	—	5669000	—	Korespondenci (Loro)	902921	87	15541	75
Waluty i dewizy zagraniczne	282933	50	142793	50	Korespondenci (Nostro)				
Specjalne r-ki bieżące.	3617699	—	4526627	86	R-k strat i zysków	2354483	—	2354483	—
Nieruchomość	1763964	06	1797904	56	Procenty i prowizje	215358	32	540697	88
Skarbiec z kasetkami i ruchom.	932000	—	934500	—	Różne rachunki	612491	24	569835	04
Koszty handlowe	181320	—	370175	20					
Różne rachunki	697668	44	846479	70					
Ogółem	15937006	92	18621633	14	Ogółem	15937006	92	18621633	14

TOWARZYSTWO KREDYTOWE W PAŁĘCZNICZY.

STAN CZYNNY.		BILANS z dnia 31/XII 1919 r.		STAN BIERNY.	
Kasa	Mk. 515.06	Kapitał zakładowy	Mk. 1647.54	Kapitał specjalny	2325.65
Papiery procentowe	7250.—	Wkłady	125849.30	Zyski	2587.57
Dłużnicy	124645.—				
	<u>Mk. 132410.06</u>		<u>Mk. 132410.06</u>		
STAN CZYNNY.		BILANS z dnia 31/XII 1920 r.		STAN BIERNY.	
Kasa	Mk. 396.27	Kapitał zakładowy	Mk. 5498.13	Kapitał zapasowy	3482.89
Papiery procentowe	16140.—	Wkłady	695434.83	Zyski kasy	15117.62
Dłużnicy	702997.20				
	<u>Mk. 719533.47</u>		<u>Mk. 719533.47</u>		
STAN CZYNNY.		BILANS z dnia 31 XII 1921 r.		STAN BIERNY.	
Kasa	Mk. 2456.97	Kapitał zakładowy	Mk. 10024.70	Kapitał zapasowy	5804.87
Papiery procentowe	16940.—	Wkłady	1438975.13	Zyski	86359.07
Dłużnicy	1521766.80				
	<u>Mk. 1541163.77</u>		<u>Mk. 1541163.77</u>		

Sprawozdanie Opatowskiego T-wa Wzajemnego Kredytu z operacji za rok 1921.

NAZWA RACHUNKU	Stan czynny na 1/I 1921 r.	Stan bierny na 1/I 1921 r.	Obrót		Stan czynny na 1/I 1922 r.	Stan bierny na 1/I 1922 r.
			za 1921 r. Winien	za 1921 r. Ma		
M a r k i i f e n i g i						
1. Kasa	58904.91		37280709.50	37160833.09	178781.38	
2. Weksle własne	746850.—		7325326.60	7438071.60	634105.—	
3. Weksle u korespondentów	40866.79		2213000.—	2193000.—	60866.79	
4. R-k bieżący w b. Kasie skarb. ros.	749.67			32.40	717.27	
5. 5% długoterminowa pożyczka Państwowa	3000.—				3000.—	
6. Ruchomości	1051.10				1051.10	
7. R-k przek. PKO. Warsz.	179.25		1052875.—	1051093.25	1961.02	
8. R-k specjalny członków	26803.61		21026411.11	20306045.28	747169.44	
9. Wydatki do zwrotu		9.65	1960.50	1328.50	622.35	
10. R-k przekazowy w B-ku Handl. Warsz. Ostrow.			135723.—		135723.—	
11. Udziały 321 czł. z odpowiedzialnością na mk. 1737047.60		100097.38	11818.74	85426.12		173704.76
12. Lokacje bezterminowe osób obcych		121000.—		47270.67		168270.67
13. Lokacje terminowe osób obcych		47276.33	47276.33	400000.—		400000.—
14. Sumy przechodnie		2766.02	1942325.79	2002122.33		62562.56
15. Korespondenci „Nostro”		244209.92	5595319.01	6351242.39		133.30
16. Korespondenci „Loro”		2250.83	3754583.83	4203235.—		450902.—
17. Procent niepodniesiony		5016.15	316.10	8522.69		13222.74
18. Kapitał zapasowy		403.73		79700.—		80103.74
19. Przekazy		12000.—	706750.—	728650.—		33900.—
20. Udziały podlegające do zwrotu		127.87	586.92	6577.42		6118.37
21. Koszty handlowe roku przyszłego				1000.—		1000.—
22. Procent roku przyszłego				5123.—		5123.—
23. Weksle redyskontowane		40866.79	2193000.—	2213000.—		60866.70
24. Podatek skarbowy od poborów służbow.			2464.—	2733.—		269.—
25. Dywidenda dla członków za 1920 r.				2291.41		2291.41
26. Korespondenci inkasowi		180611.35	11368094.55	11368184.15		180700.95
27. Podatek skarbowy od %		264.74	720.27	1079.68		624.15
28. Weksle protestowane			50995.—	50995.—		
29. Procent			98105.99	98105.99		
30. Prowizja			644257.79	644257.79		
31. Koszty handlowe			1446522.07	1446522.07		
32. Długi odpisane na straty			8224.52	8224.52		
33. Specjalny r-k członków zabezpiecz.	4951.92		306.94	5258.86		
34. R-k bieżący osób obcych		10446.41	660324.57	639878.16		
35. R-k bieżący członków		110.85	100111.56	100005.71		
36. Gratyfikacja dla pracującego personelu			18000.—	18000.—		
37. Podatek od zysku za 1914—1920 r.			14901.24	14901.24		
38. Procent od lokacji			9360.04	9360.04		
39. Podatek od kapitału			68.99	68.99		
40. Danina od majątku			200.30	200.30		
41. Zyski i straty		115899.23	898733.66	967038.29		124203.86
	<u>883357.25</u>	<u>883357.25</u>	<u>98599378.92</u>	<u>98599378.92</u>	<u>1763997.29</u>	<u>1763997.29</u>

Towarzystwo Akcyjne Manufaktury Bawełnianej GAMPE i ALBRECHT w Łodzi.

Bilans na 31 grudnia 1919 roku.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Nieruchomości	Rb. 554899.27	Kapitał akcyjny i zakładowy	Rb. 1750000.—
Maszyny i urządzenia fabryczne	828726.47	Kapitał zapasowy	17778.45
Ruchomości	3830.48	Kapitał amortyzacyjny	293575.11
Kasa	134796.73	Wynagrodzenie komisji rewizyjnej	400.—
Papiery procentowe	55114.51	Wierzyciele	2252930.25
Weksle	22462.32	Akcepty	528219.63
Towary i materiały	841336.63	Sumy przechodnie na 31/XII 1918 r.	127010.11
Dłużnicy i rekwizycje	1882939.77	Zarezerwowano na rok 1919:	
Strata za lata 1914—1918	608002.65	5% odsetek na niewypłacone akcepty	5468.86
Strata za rok 1919	43273.58		
	Rb. 4975382.41		Rb. 4975382.41

Rachunek zysków i strat.

WINIEN.		M A.	
Oplacone procenty	Rb. 103887.59	Otrzymane procenty	Rb. 10550.58
Różnice kursowe	20214.29	Zysk od sprzedaży towarów, materiałów i od fabrykacji	128836.65
Pensje członkom zarządu i pracownikom	43941.69	Zysk od sprzedaży 1 garnituru cholewek	17735.52
Podatki	9306.52	Przewyżka od uregulowania długów, odpisanym w poprzednich latach	14227.62
Zapomogi b. robotnikom	15068.11	Strata za lata 1914—1918	608002.65
Koszta handlowe i prowizje	16170.16	Strata za rok 1919	43273.38
Na cele dobroczynne i wspieranie robotn.	566.73		
Sumy przechodnie	5468.86		
Strata za lata 1914—1918	608002.65		
	Rb. 822626.60		Rb. 822626.60

Fabryka Pilników E. KONRAD i S-ka, Spółka z ogran. odpow. w Warszawie.

BILANS zamknięcia dnia 31 grudnia 1920 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Rachunek warsztatu	Mk. 160793.—	Rachunek wierzycieli	Mk. 43444.40
„ narzędzi	25470.—	„ strat i zysków	149028.33
„ ołowiu	2000.—	„ kapitału	150000.—
„ opału	9400.—		
„ pilników	26247.—		
„ pożyczek	5051.50		
„ dłużników	107688.—		
„ kasy	5823.23		
	Mk. 342472.73		Mk. 342472.73

BILANS zamknięcia dnia 31 grudnia 1921 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Rachunek warsztatu	Mk. 183000.—	Rachunek strat i zysków	Mk. 848150.26
„ narzędzi	30000.—	„ kapitału	150000.—
„ pilników	14110.—		
„ opału	14250.—		
„ ołowiu	7000.—		
„ pożyczek	5051.50		
„ dłużników	679640.—		
„ kasy	65098.76		
	Mk. 998150.26		Mk. 998150.26

Bilans Centrali Zaopatrzenia Kooperatyw na 31 grudnia 1921 r.

AKTYWA.

PASYWA.

Towary	Mk. 5041841.—	Kapitał	Mk. 1050000.—
Kasa gotowizna	332551.99	Dostawy	198915.—
Urządzenia	200000.—	Wierzyciele	562150.20
Sumy przechodnie	250000.—	Czysty zysk	4013327.79
	Mk. 5824392.99		Mk. 5824392.99

Zyski i straty

Koszty handlowe	Mk. 973545.50	Z towarów zysk brutto ze sprzedaży	Mk. 7874654.25
Pensje	2640756.—		
Prowizje	3000.—		
Czysty zysk	4013327.75		
	Mk. 7874654.25		Mk. 7874654.25

BILANS Towarzystwa Akc. „FR. KARPIŃSKI w Warszawie” za rok 1921.

STAN CZYNNY.

STAN BIERNY.

Kasa	Mk.	224031.62	Kapitał zakładowy	Mk.	3240000.—
Rachunki przekazowe		679743.53	Kapitał amortyzacyjny		207433.60
Udziały		49488.—	Kapitał zapasowy		405014.70
Papiery procentowe		280002.06	Specjalny kapitał rezerwowy		20696.84
Dłużnicy		570123.94	Dostawy		3010575.07
Apteka		246321.22	Dywidenda nieodebrana za lata ubiegłe		9234.—
Syfony		399220.—	Podatki skarbowe		29550.62
Przyrządy		72162.17	Kaucje		200000.—
Ruchomości		347569.93	Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa		224000.—
Maszyny		647166.89	Zyski i straty		2401393.28
Sumy przechodnie		43486.—			
Kaucje		200000.—			
Towary		5988582.75			
	Mk.	9747898.11		Mk.	9747898.11

Zarząd: Prezes Franciszek Karpiński. Członkowie: Karol Łobodowski, Dr. Ignacy Majewski i Karol Wołowski.
Prowadzący rachunkowość: K. Wołowski.

Sprawozdanie Towarzystwa Przemysłowego „KABEL”, Sp. Akc.

STAN CZYNNY.

Bilans za czas od 15-go maja do 31 grudnia 1921 r.

STAN BIERNY.

Nieruchomość fabr. 2511	Mk.	1266158.—	Kapitał Akcyjny	Mk.	90000000.—
Rach. Licencji		380000.—	Kapitał Zapasowy		6405000.—
Surowce i 1/2 fabryk.		24620510.90	Długi hipoteczne		166551.50
Towary gotowe		3400000.—	P. K. K. P. Lombard		7649483.—
Pożyczka Odrodzenia		9750000.—	Wierzyciele		25290066.30
Papiery procentowe i udziały		20000.—			
Inwentarz przewozowy		309700.—			
Maszyny i urządzenia		13816861.50			
Ruchomości biurowe		397989.—			
Rachunek budowy		29563967.40			
Dłużnicy		42565914.—			
	Mk.	129511100.80		Mk.	129511100.80

DEBET.

Konto zysków i strat za czas od 15 maja do 31 grudnia 1921 r.

KREDYT.

Surowce	Mk.	18954986.30	Towary sprzedane	Mk.	7343373.60
Fabrykacja		4581523.—	Remanent 31/XII 1921 r.		
Koszta handlowe		2652154.25	a) surowce		24620510.90
Koszta organizacyjne		2124593.—	b) towary		3400000.—
Koszta inwent. przew.		398662.50			
Pensje prow. i proc.		6651965.45			
	Mk.	35363884.50		Mk.	35363884.50

Zakłady Elektryczne „LUKREC”, Spółka z ogr. odpow. w Warszawie, Sienkiewicza № 1.

Stan Czynny.

Bilans za czas od 1/I do 31/XII 1921 r.

Stan Bierny.

Kasa gotówka	Mk.	44492.50	Kapitał zakładowy	Mk.	5000000.—
Towary pod ram.		18441223.—	Bank zachodni		2466031.—
Surowce i 1/2 fabrykaty		1500000.—	Rachunek zysków i strat		900000.—
Maszyny i urządzenia		4765000.—	Rachunek pod. skarb. rezerw.		252036.45
Ruchomości biurowe		1113500.—	Wierzyciele		25480826.30
Weksle		100000.—			
Papiery procentowe i akcje		686884.25			
P. K. O. 2239		1323751.—			
Dłużnicy		6124043.—			
	Mk.	34098893.75		Mk.	34098893.75

Debet.

Konto zysków i strat.

Kredyt.

Na koncie róż. odp amort.	Mk.	273354.50	Na koncie różnych prowizji	Mk.	231034.05
Ruchom. biur. odpisano		24776.15	Remanenty:		
Towary		6291801.05	a) towary		18441223.—
Podatek skarb. rezerw.		248139.90	b) surowce		1500000.—
Tantjeme, Lukrec, Linde i Eppelbaum		341223.—			
Fabrykacja		1453442.25			
Koszta handlowe, pensje i różne %		10639520.20			
Zysk do podziału		900000.—			
	Mk.	20172257.05		Mk.	20172257.05

Restauracja „ASTORJA” Spółka z ogranicz. odpowiedzialn.

Bilans w dn. 30-ym czerwca 1920 roku.

STAN CZYNNY		Mkp. f.	STAN BIERNY		Mkp. f.
Kasa		92756.85	Kapitał zakładowy		700000.—
Towary		591027.50	„ z pasowy		25957.95
Inwentarz		992277.10	Wpływy różne		40000.—
Kaucje nasze		4170.—	Sumy przechodnie		367773.50
Papiery wartościowe		5000.—	Kaucje osób trzecich		10000.—
Dłużnicy		111500.—	Wierzyciele		198000.—
			Zysk		455000.—
		<u>1796731.45</u>			<u>1796731.45</u>

WINIEN.

Rachunek Strat i Zysków:

M. A.

Koszty handlowe	615008.60	Towary — zysk b tto za czas od 29 IV do 30 VI 1920 roku	1232451.80
Remont	20910.25	Wpływy różne	5278.—
Wydatki różne	1290.—		
Wydatki związane z nabyciem interesu	112340.—		
Podatki	1062.—		
Opłaty stemplowe	6061.—		
Kapitał zapas. 5% zysku	25957.95		
Zysk	455000.—		
	<u>1237729.80</u>		<u>1237729.80</u>

Bilans w dn. 30-ym czerwca 1921 roku.

STAN CZYNNY			STAN BIERNY		
Kasa	1529866.90	Kapitał zakładowy		3500000.—	
Towary	2455485.—	„ zapasowy		25957.95	
Inwentarz	1092285.10	Dywidenda nieodebr. za r. 1920		26000.—	
Papiery wartościowe	54000.—	Sumy przechodnie		113995.—	
Kaucje nasze	9170.—	Kaucje osób trzecich		75000.—	
Dłużnicy różni	705000.—	Wierzyciele: Kasa Chorych	364459.—	867146.90	
		Dostawcy	502687.—		
		Zysk		1237707.15	
	<u>5845807.—</u>			<u>5845807.—</u>	

WINIEN.

Rachunek Strat i Zysków:

M. A.

Koszty handlowe	11971584.70	Towary — zysk b-tto za czas od 1/VII 1920 do 30/VI 1921 r.	14903638.55
Remanent	604139.—	Wpływy różne	111894.20
Wydatki różne	434087.10		
Kasa Chorych	372926.—		
Podatki	273723.80		
Amortyzacja 10% z inwentarza	121365.—		
Zysk	1237707.15		
	<u>15015532.75</u>		<u>15015532.75</u>

Stan Rachunków BANKU ZIEM KRESOWYCH (Kresbank) na dz. 28 lutego 1922 r.

Instytucja Centralna w Równem, Szosowa 66.

Zarząd w Warszawie, Marszałkowska 15a.

Oddział w Łodzi, Moniuszki 1.

STAN CZYNNY			STAN BIERNY		
Gotowizna w kasie	8,596,982.—	Kapitał zakładowy		50,000,000.—	
Polska Kraj. Kasa Pożyczkowa	4,720,000.—	Rach. czekowe		66,884,288.—	
Pieniądze zagraniczne	21,699,372.—	Redyskonto weksli		5,000,000.—	
Papiery 3% własne	10,000,000.—	Korespondenci „Nostro”		17,857,265.—	
Weksle zdyskontowane	32,933,841.—	Rachunki z Oddz.		7,735,250.—	
Otwarty kredyt	5,031,683.—	Rachunki z Zarządem		22,280,940.—	
Korespondenci „Loro”	5,776,545.—	Różni za inkaso		13,220,534.—	
„Nostro”	11,101,000.—	Procenty i prowizje		3,528,309.50	
Inkaso weksli	13,220,534.—				
Rachunki z Oddz.	31,557,045.—				
Ruchomości	4,695,800.—				
Koszty handlowe	11,550,249.50				
Sumy przechodnie	6,136,160.—				
Różne	19,487,375.—				
	<u>186,506,586.50</u>			<u>186,506,586.50</u>	

Bilans Polsko-Gdańskiego Towarzystwa Handlowego w Warszawie Spółki z ograniczoną poręką na dzień 1 stycznia 1922 r.

Sprawozdanie za okres operacyjny od dnia 1-go czerwca 1921 do dnia 31-go grudnia 1921 r.

AKTYWA.			PASywa.		
Kasa gotówką	10,000.—	Kapitał zakładowy		2,000,000.—	
Dłużnicy	8,927,461.50	Wierzyciele		10,278,347.50	
Ruchomości	3,561,675.—	Sumy przechodnie		213,826.—	
Sumy przechodnie	79,000.—	Zysk okresu sprawozdawczego		85,903	
	<u>12,578,136.50</u>			<u>12,578,136.50</u>	

Centralny Zarząd Domu Handlowo-Transportowego „WARSZAWA” w Ostrogu.

Rachunek Zysków i Strat

Wyciąg z ksiąg firmy „Warszawa” za rok 1921.

DEBET.				KREDYT.	
Listopad 28	128 Do R-ku Morawskiego spisuje się na stratę	60,000.—	Paździer. 6	34 U R-ku Kasy zysk od skład. kuraż. za sprzed. towar od 21 9—6 10	20,647.—
Grudzień 31	202 Do R-ku D. Gurszteina spisuje się na stratę wobec niezaplacenia długów	150,000.—	" 7	37 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 1 za sprzed. towar od 20 9—30 9	46,294.—
" 31	203 Do R-ku Kasy strat za nie-doręczone przez gońca do Równego we wrześniu	100,000.—	" 20	61 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 1 za sprzed. towar od 1 10—9 10	27,979.—
" "	206 Do R-ku Koszt. handlowych spisuje się (załącza się wy-szczególnienie)	1,043,684.—	" 29	79 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 1 za sprzed. towa-ry od 10/10—19/10	25,558.—
" "	207 Do R-ku Pensje spisuje się	481,503.—	Listopad 5	93 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 1 za sprzed. towa-ry od 19/10—31/10	44,140.—
" "	209 " " Cywińskiego	180,000.—	" 10	101 U R-ku Kasy zysk od składnicy Bańdówka za sprzedony towar	8,000.—
" "	210 " " Baranowicze	124,084.—	" 13	105 U R-ku Kasy zysk od składnicy w Bołotkowcach za sprzedany towar	69,000.—
" "	211 " " Ruchomości spisu-je się 20% od sumy 26910 (amortyzacja)	5,382.—	" 19	103 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 6 za sprzed. towa-ry od 1 11—10 11	18,300.—
" "	" Do R-ku M. Farbarza spisu-je się	180,000.—	" "	110 U R-ku Kasy Hurtowni Komendant i Zusman zysk za sprzed. towar	103,880.—
			" 21	113 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 1 za sprzed. towar	37,600.—
			Grudzień 15	154 U R-ku Kasy zysk od Med-wiedzińskiego zakupiono dla niego towary	3,000.—
			" 30	175 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 1 za sprzed. towary od 20/11—30/11	15,251.—
			" "	179 " 1/12—29/12	22,427.—
			" "	182 U R-ku Kasy zysk od składnicy Nr. 6 za sprzed. towary od 10/11—30/11	106,463.—
			" 31	204 U R-ku Towarów brutto zysk.	1,586,192.—
			" "	205 " Maszyn	141,400.—
			" "	212 U R-ku Kasy kapitału zakład. (W. Cywiński) (spisuje się strata)	6,855.50
			" "	" U R-ku Kasy M. Farbarza (spisuje się strata)	6,855.50
		<u>2,324,653.—</u>			<u>2,324,653.—</u>

Bilans zamknięcia na 31 grudnia 1921 roku.

DEBET.				KREDYT.	
Grudzień 31	214 Do r-ku Kasy saldo	333,591.—	Grudzień 31	220 U r-ku Cywińskiego kap. zakł.	535,644.50
" "	215 " " Ruchom. pozostałość	21,528.—	" "	221 " " Różn. osób należy się Szejnberg	6,400.—
" "	216 " " Maszyn pozostałość	156,000.—	" "	222 U r-ku Składn. Nr. 1	2,593.—
" "	217 " " Składnicy Nr. 6 na-leży się	64,163.—	" "	223 " Stółowa należy się pensja	3,000.—
" "	218 " " Jankowskiego	120,000.—	" "	224 " Bramnika " " "	34,335.—
" "	219 " " M. Farbarza	176,855.50	" "	225 " Piwnika " " "	15,000.—
			" "	226 " Beri " " "	7,500.—
			" "	227 " Rajcesa " " "	15,000.—
			" "	228 " Ch. Lizaka " komorne	22,665.—
			" "	230 " Segala A. należy się	130,000.—
			" "	231 " Pow. Kom. Pol. Państw. saldo za zwrot maszyn	100,000.—
		<u>872,137.50</u>			<u>872,137.50</u>

Bilans Stowarzyszenia Spółdzielczego Zw. P. N. Sz. P. „Dom Nauczycielski” w Augustowie, w dniu 31 grudnia 1921 r. (Stow. z ogr. poręką).

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Kasa	Mk. 308,730	Kapitał udziałowy	Mk. 173,310
Towar	891,444	" społeczny	36,961
Inwentarz	168,651	Wierzytacie	773,093
Dłużnicy	423,887	Zysk	814,348
Ogółem	<u>Mk. 1,797,712</u>	Ogółem	<u>Mk. 1,797,712</u>

BILANS Spółki Akcyjnej „WARSZAWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE” za 1921 r.

AKTYWA.	
Kasa	Mk. 744002.98
R-ł czek. w Banku Malop.	1760400.—
Papiery procentowe	2376.—
Ruchomości	2143.43
Nieruchomości	283549.68
Dłużnicy	2534966.91
Zaliczki na roboty.	2359702.50
Depozyt członków zarządu	54000.—
Koszta organizacyjne	43395.14
Dopłata do akcji	37800.—
Mk. 7822336.64	

PASywa.	
Kapitał zakładowy.	Mk. 648000.—
Kapitał zapasowy	1605.70
Kapitał amortyzacyjny	11329.09
Weksle	5014.76
Wierzyciele	2224719.71
Zaliczki na roboty.	4200000.—
Kaucja członków zarządu	54000.—
Zysk 1921 r.	677667.38
Mk. 7822336.64	

Rachunek zysków i strat za okres sprawozdawczy 1921.

Straty 1920 r.	Mk. 7991.20
Wydatki	2410946.48
Podział zysku:	
Na kapitał zapasowy	214394.30
Na daninę i podatki	207522.81
Na cele społeczne.	50000.—
Na dywidencję za 1921 r.	120000.—
Dla pracowników biura.	50000.—
Dla komisji rewizyjnej	30000.—
Przenosi się na 1922 r.	5750.27
Mk. 3096605.06	

Zysk brutto:	
Działu technicznego	Mk. 1490937.87
Działu przedsiębiorstwa budowlanego	1605667.19
Mk. 3096605.06	

Dywidencję po mk. 100.— od akcji Zarząd (Marszałkowska Nr. 81 m. 15) wypłaci za kupon Nr. 11, a jednocześnie zamieni ten na nowy arkusz kuponowy, począwszy z dnia 1 maja 1922 r., w godz. 11—1.

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „SPÓJNIA” w Pajęcznie za rok sprawozdawczy 1921.

STAN CZYNNY.	
Kasa	Mk. 166000.—
Towary	555968.—
Na kredytach	34330.—
Ruchomości	60130.—
Udział w stow. właśc. w Radomsku	4000.—
Mk. 820428.—	

STAN BIERNY.	
Wierzyciele	Mk. 240000.—
Kapitał rezerwowý	89523.50
Kapitał udziałowy	136000.—
% od wypożyczonych pieniędzy	20375.—
Lokal.	10000.—
Pensja personelu	201750.—
Zysk netto	122779.50
Mk. 820428.—	

Podział Zysków.

Kapitał rezerwowý 20%	Mk. 24555.90
Dywidenda od udziałów 10%	13600.—
Na budowę domu Ludowego w Pajęcznie	24000.—
Na nieprzewidziane wydatki i straty	60623.60
Mk. 122779.50	

Bilans Stow. Spożyw. „NADZIEJA” w Jelczy, gm. Tezyca za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1921 r

STAN CZYNNY.	
Gotówka w kasie	Mk. 9861.—
Towarów po cenie kupna	41648.—
Na kredytach u członków	21045.—
Wartość inwentarza	1482.—
Mk. 74036.—	

STAN BIERNY.	
Udziały	Mk. 5934.50
Wpisowe	634.—
Kapitał zapasowy	2910.—
Czysty zysk	64557.50
Mk. 74036.—	

Rachunek strat i zysków za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1921 r.

STRATY.	
Koszta handlowe	Mk. 9320.—
Pensja sklepowego	13696.—
Lokal	4000.—
Materiały piśmienne	285.—
% od pożyczek	2420.—
Prenumerata gazety	440.—
Czysty zysk	64557.—
Mk. 94718.—	

ZYSKI.	
Zysk brutto ze sprzedaży towarów	Mk. 94718.—
Mk. 94718.—	

Bilans Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Łowiczu na dzień 31 grudnia 1921 r.

STAN CZYNNY.	Mk. f.	STAN BIERNY.	Mk. f.
R-k Kasy	2,000,872.99	R-k kapitału obrotowego	576,422.10
„ Pocztowej Kasy Oszczędności	47,825.81	„ „ zasobowego	63,674.99
„ Pożyczki Skarbu Polskiego	3,576.—	„ „ rezerwowego	66,695.40
„ papierów proc. funduszu osobowego	29,383.88	„ przekazowy (na żądanie)	22,233,745.86
„ „ „ obrotowego	1,924,123.89	„ kapitałów na lokacji	5,315,213.90
„ „ „ rezerwowego	21,805.20	„ redyskonta w ros. Banku Państwa	31,516.—
„ sola weksli	93,096.—	„ „ w instytucjach prywatnych	164,829.60
„ skupu weksli w portfelu T-wa	8,870,284.34	„ sum przechodnich	1,734,623.23
„ „ „ w redyskontie	216,345.60	„ nieodebranej dywidendy	71,854.56
„ „ „ u korespondentów	1,803.59	„ kasy przezorności lit. „A”	186,959.78
„ pożyczek pod papiery procentowe	1,780,762.42	„ „ „ „B”	188,524.86
„ otwarty pod weksle	2,562,449.43	„ komitentów	355.108.—
„ „ „ hipotekę	4,504,988.—	„ procentów zarezerw. na 1922 r.	1,850,000.—
„ „ „ towary	689,199.—	„ podatku skarbowego	38,570.43
„ korespondentów (Nostro)	6,643,460.56	„ wpływów 1922 roku	395,207.50
„ zaliczeń do zwrotu	1,536,663.32	„ przekazów nieopłaconych	270,763.—
„ blankietów wekslowych i marek stempl.	29,018.40	„ korespondentów „Loro”	1,961,611.87
„ kaucji	975.—	„ Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej	3,840,000.—
„ nieruchomości T-wa	5,810,289.84	„ strat i zysków	791,396.39
„ ruchomości T-wa	98,580.—		
„ budowy kolei	3,303,343.—		
„ wydatków 1922 r.	187,871.—		
	<u>40,156,717.27</u>		<u>40,156,717.27</u>

WINIEN.

Rachunek Strat i Zysków za 1921 rok.

Koszty Handlowe	2,768,836.90	Procenty pobrane od skupu	2,469,464.92
Zapłacone % od wkładów term. i rach. bież.	485,871.61	„ „ „ pożyczek terminowych	776,103.30
Amortyzacja:		„ „ „ korespondentów	35,932.21
a) ruchomości 10% od 109530 = 10,953.—	10,953.—	Prowizja	3,049,233.82
b) nieruchomości 3% od 5989989 = 179,699.68	179,699.68	Wpływ sum spisanych na straty	29,610.44
Odpisano na straty: weksle oddane do sądu	316,702.—	Przeniesiono saldo zysków 1920 r.	9,240.22
Rezerwa % na 1922 rok	1,850,000.—	Dochód z nieruchomości	33,869.58
Czysty zysk	791,396.39		
	<u>6,403,459.58</u>		<u>6,403,459.58</u>

Bilans Spółki Akcyjnej Sprzedaży Obowia „DOBROCHÓD”

A K T Y W A.	na 1 stycznia 1922 roku (za 1921 rok).	P A S Y W A.	Mk. f.
1. Kasa — gotówka	29,945.—	1. Kapitał akcyjny	300,000.—
2. Towary	7,194,690.—	2. „ zapasowy	150,000.—
3. Ruchomości	47,736.—	3. Fundusz amortyzacyjny ruchomościowy	4,773.—
4. Pożyczka Państwowa	51,133.25	4. Wierzyciele	4,412,445.—
		5. Akcepty	307,368.—
		6. Dywidenda niepodniesiona	1,250.—
		7. Sumy przechodnie	120,029.60
		8. Czysty zysk	2,027,636.75
	<u>7,323,502.35</u>		<u>7,323,502.35</u>

Rachunek Strat i zysków.

Koszty handlowe i różne wydatki administr.	3,886,802.—	Zysk brutto na sprzedaży	5,914,438.75
Czysty zysk za 1921 rok	2,027,636.75		
	<u>5,914,438.75</u>		<u>5,914,438.75</u>

Ogólne Zebranie Akcjonariuszów Spółki „DOBROCHÓD” w dniu 15-ym lutego 1922 roku, zgodnie z §§ 46 i 50 Statutu uchwaliło następujący podział zysków:

a) 10% dla Zarządu	202,760.—
b) dywidendę po 375 mk. na akcję	225,000.—
c) gratyfikacja personelowi	143,000.—
d) na podatki i daninę	675,790.—
e) Komisji rewizyjnej i zastępcom	120,000.—
f) na przytułek dla rzemieślników chrześcijan	100,000.—
g) dla repatriantów	50,000.—
h) koszty emisji nowych akcji	500,000.—
i) przenieść na rok następny	211,086.75

2,027,636.75

Bilans Stowarzyszenia Spożywców w Mykanowie za rok 1921. Stan czynny: kasa mk 43701.50, towary mk. 124641.30, ruchomości mk. 1310.15, różni mk. 18300. Stan bierny: udziały mk. 128692.25, fund. społ. mk. 20117.05, różni mk. 10715, nadwyżka mk. 28428.65. Suma bilansu mk. 187952.95.

Bilans Stowarzyszenia Spożywców „Jedność” w Przysławiu za rok 1921. Stan Czynny: kasa mk. 37,535.01, towary mk. 514,105.93, ruchomości mk. 5015.93, różni mk. 103,775.09. Stan bierny: udziały mk. 182295.97, fund. społ. mk. 47936.58, różni mk. 190093.02, nadwyżka mk. 240106.26. Suma bilansu mk. 650431.83.

BILANS

Spółki Zjednoczonych Gorzeln „Kośminek i Ostrowiec” w Lublinie
na 31 grudnia 1921 roku.

	S a l d o	
	Winien	Ma
	Mk.	Mk.
STAN CZYNNY.		
Kasa	335295.55	
R-k Inwentarza (Ruchomości)	4000000.---	
Monet w Kruszczu	4350.---	
Sum Przechodnich	19900.---	
H. J. Zylber i J. Berger	5760000.---	
Dłużnicy	28326845.69	
STAN BIERNY.		
R-k Kapitału Zakładowego	2000000.---	
H. J. Zylbera	1130839.46	w m.
A. Daumana	13522971.50	
M. Cheina	1296819.50	
J. Bergera w Warszawie	1328619.50	
Sum Przechodnich	18898.75	
Wierzyciele	278218.65	
Razem	38446391.24	19576367.36

ZESTAWIENIE.

Stan czynny	Mk. 38446391.24
bierny	" 19576367.36
pozostaje	Mk. 18570023.88
Schodzi rezerwa na podat. i kosztów r. 1922	" 5760000.---
Czysty zysk	Mk. 13110023.88

Rachunek Strat i Zysków.

	Winien	Ma
	Mk.	Mk.
Saldo z roku 1920		426.50
bonifikacja z r-ku Pacanowski.		27150.---
Saldo r-ków Wódki „Kośminek”	12413939.61	
„Ostrowiec”	27393001.29	
nieużyta rezerwa podatku w 1921 r.	588340.---	
za stratę z rekviz. 2 beczek żel.	40000.---	
na ruchomości z powodu		
rekviz. i inni	1835846.10	
za brak beczek drewn. na sumę	92002.15	
podatki b. Spółki Gorz. Pejs.	320681.---	
koszta ekspl. gorz. „Kośminek”	3042439.---	
„Ostrowiec”	7385365.30	
handlowe	8692410.47	
sumy wątpliwe	144089.50	
rezerwę na podatki i koszta	5760000.---	
Czysty zysk	13110023.88	
Ogółem Mk.	40422857.40	40422857.40

TOW. WZAJEM. UBEZPIECZEŃ OD GRADOBICIA
„CERES”.

Bilans na dn. 31 grudnia 1921 r.

STAN CZYNNY.	
1. Kasa	Mk. 634881.71
2. Instytucje kredytowe	20343761.51
3. Papiery procentowe	1600000.---
4. Dłużnicy	759263.33
5. Kaucje agentów	39988.---
6. Papiery procent. pracown. T-wa	57225.49
7. Sumy przechodnie	486661.---
8. Organizacja Oddziału Poznańskiego	95052.---
9. Inwentarz	18200.---
Razem	Mk. 24035031.04

STAN BIERNY.

1. Kapitał zapasowy	Mk. 2249282.11
2. Wierzyciele	848033.26
3. Depozyty	39988.---
4. Rezerwy	543795.38
5. Procenty od kapitału zapożyczzonego	30053.86
6. Zwroty do wypłaty za 1912 r.	2971.56
7. Fundusz Przechodności pracowników	317970.82
8. Pozostałość do podziału	20002936.05
Razem	Mk. 24035031.04

Rachunek ubezpieczeń po d. 31 grudnia 1921 r.

W I N I E N.

I. Szkody za 1921 r.	Mk. 24745553.60
potrąca się koszty	
taksy	1869183.85
	Mk. 22876369.75
potrąca się udział	
reasek.	13610054.48
	Mk. 9266315.27
II. Prowizja wypłacona agentom	8503486.15
III. Koszty administracji:	
1) diety Rady	Mk. 133810.---
2) pensja Zarządu	628818.---
3) „ Dyrek. Zarządu i urzędników	4696821.---
4) komorne, światło, opał i t. p.	187986.90
5) podatki	3348846.24
6) podatek za nadzór państw.	7205.48
7) koszty sądowe	5407.50
8) wydatki ogólne	4262328.10
	13271223.30
IV. Pozostałość do podziału	20002936.05
Razem	Mk. 51043960.77

M A.

I. Składka za 1921 r.	Mk. 82533640.10
z opłat na administr.	5076690.79
	Mk. 87610330.89
potrąca się składk.	
przekaz. reas.	45393502.05
	42216828.84
II. Prowizja od Towarz. Reasekur.	4539350.19
III. Procenty i eskonty	1425286.26
IV. Opłaty stemplowe	2862495.48
Razem	Mk. 51043960.77

Podział pozostałości.

1. Na umorzenie wartości inwentar.	Mk. 7350.---
2. „ procent od kapitału zapożycz.	2624.---
3. „ kapitał zapasowy	13390271.05
4. „ zwroty członkom	6602691.---
Razem	Mk. 20002936.05

Stow. Spoż. „Jedność” w Urzędowie. Wyciąg ze sprawozdania za r. 1919.

R-k strat i zysków: nadwyżka b-tto na towarach kor. 72,552.89, koszty handlowe kor. 23,637.72, amortyzacja kor. 286.82, inne straty kor. 431.19, czysta nadwyżka kor. 48,197.16. Bilans. Aktywa: kasa kor. 22,498.10, ruchomości kor. 2,581.45, towary kor. 120,257.02, różni kor. 15,059.46. Pasywa: udziały kor. 29,299.92, rezerwy kor. 7,001.03, różni kor. 76,897.92, czysta nadwyżka kor. 48,197.16. Suma bilansu kor. 161,396.03.

Stow. Spoż. „Jedność” w Urzędowie. Wyciąg ze sprawozdania za r. 1920.

R-k strat i zysków: nadwyżka b-tto na towarach mk. 207,135.71, inne dochody mk. 7,138.45, koszty handlowe mk. 73,793.45, amortyzacja mk. 260.---, inne wydatki mk. 12,405.82, czysta nadwyżka mk. 127,814.89. Bilans. Aktywa: kasa mk. 35,790.62, ruchomości mk. 2342.02, towary mk. 222,844.24, różni mk. 20,202.76. Pasywa: udziały mk. 28,931.87, rezerwy mk. 26,750.03, różni mk. 97,682.85, czysta nadwyżka mk. 127,814.89. Suma bilansu mk. 281,179.64.

Bilans zamknięcia Stowarzyszenia Spożywczego przy T-wie „Budowy domów własnych mieszkań” w Warszawie, Waliców 12 na 31-go grudnia 1920 r.

Stan czynny: Kasa 204.45, Pow. T-wa dla Handlu Wyrab. Tytu. 350.---, Ruchomości 90.---, Razem 644.45
Stan bierny: Kapitał obrotowy 417.---, Kapitał zapasowy 55.---, Czysty zysk 172.45, Razem 644.45. Rachunek zysków i strat: Winien. Utrzymanie lokalu 1200.---, Koszta handlowe 8677.70, Ofiary 100.---, Pensji i płac 2000.---, Odwózka towarów 20.---, Czysty zysk 172.45, Razem 12170.15. Ma. Bilans otwarcia 530.65, zysk brutto na towarach 11639.50, Razem 12170.15.

Żyrardowskie Tow. Wzajemnego Kredytu w Żyrardowie w likwidacji.

Bilans po dz. 31 grudnia 1921 r.

STAN CZYNNY.

Kasa	Mk.	3.356.171
Papiery procentowe	"	459.284
Weksle dyskontowane	"	13.968.500
Korespondenci	"	21.234.640
Różne pożyczki	"	248.004
Nieruchomości i ruchomości	"	157.806
Przechodnie sumy	"	1.598.363
	Mk.	41.022.768

STAN BIERNY.

Fundusz zapas. i amortyzacyjny	Mk.	235.398
Wkłady	"	22.049.069
Korespondenci	"	2.719.420
Procenty na 1922 r.	"	708.500
Wpłaty na rach. Banku Żyrard.	"	14.457.300
Przechodnie sumy	"	656.007
Zysk za 1921 r.	"	197.074
	Mk.	41.022.768

Rachunek Zysków i Strat za 1921 r.

Dochody:	Procenty i prowizje	2.793.674	
	Różne wpływy	119.255	Mk. 2.912.929
Wydatki:	Koszty handlowe	2.390.797	
	Procenty wypłacone	325.055	" 2.715.855
	Zysk		Mk. 197.074

Podzielony:

na opłatę podatków	40.000
" dodatkowo wynagrodzenie	124.000
" przytułek miejski	30.000
" Fund. likwidacyjny	3.074
Razem	Mk. 197.074

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „STODOLY” za rok 1920.

STAN CZYNNY.

Remanent towarów	61207.65	Kapitał zapasowy	578.29
Urządzenie sklepowe	1211.49	" udziałowy	10069.71
Udział Spółdz. Rol.	237.60	Za wynajem sklepu	6000.—
		Dług Łukasza Guyat	3699.80
		10% amort. sklep.	121.20
		Kaucja Kulczyckie-go	2240.—
		% od kaucji	134.40
		Pensja zarządu	1000.—
		Czysty zysk	38813.34
	62666.74		62656.74

Podział zysku.

10% na kapitał rezerwowy	3881.31
10% wynagr. zarządu	3881.31
Dodatek za sklep	3000.—
Kapitał udziałowy	28813.34
	38813.34

Zarząd Stanisław Wójcik } wynagrodz. 1000 mk. pensji
 Łukasz Guyat } i 3881 f. 33 tantjemy
 Sklepowy Kulczycki Marjan 9000 mk.

TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁOWE
JAKÓBA WOJDYSŁAWSKIEGO w Łodzi

Bilans na dzień 31 marca 1921 r.

STAN CZYNNY.

Nieruchomości i budowle	Mk.	1197529.97
Maszyny i urządzenia fabryczne	"	5924037.90
Wyroby i surowce (koszto własne)		
a) surowce	Mk.	38698524.30
b) wyroby i półwyrob.	"	62395339.75
		101093864.05
Kasa	"	1112117.29
Weksle	"	1.—
Papiery publiczne	"	705002.—
Dłużnicy	"	15453085.27
Ruchomości	"	26205.—
R-k Strat i Zysków	"	710877.60
	Mk.	126222720.08

STAN BIERNY.

Kapitał akcyjny	Mk.	3240000.—
Fundusz zapasowy	"	36861.90
Fundusz amortyzacyjny	"	847069.94
Wierzyciele	Mk.	59168542.48
% do 31/3 1921 r.	"	417203.08
		59585745.56
Akcepty	Mk.	61866945.38
% do 31/3 1921	"	612419.09
		63479364.47
Dług hipoteczny	"	13678.21
	Mk.	126222720.06

Rachunek Zysków i Strat na dzień 31 marca 1921 r.

WINIEN.

Koszty handlowe	Mk.	2055591.73
Procenty	"	777196.38
Straty na dłużnikach	"	82110.38
Pensje dyrektorów	"	180000.—
Straty kursowe	"	12569276.46
Pozostałość z r. 1919/1920	"	1271802.10
	Mk.	16935977.05

M a.

Zysk brutto na fabrykacji	Mk.	16209685.71
Dochód z papierów publicznych	"	15013.74
Wpływy na dawniej odpisane straty	"	400.—
Pozostałość w d. 31/3 1920 r.	Mk.	1271802.10
Zysk z r. 1920/1921	"	560924.50
	Mk.	16935977.05

Kooperatywa Stowarzyszeń Warszawskich Nowogrodzka 48.

Wyciąg ze sprawozdania za r. 1919.

Rachunek Strat i Zysków: Nadwyżka brutto na towarach mk. 279404.63, inne dochody mk. 1397.09, koszty handlowe mk. 206239.34, manka na towarach mk. 47115.98, rabaty mk. 733.40, czysta nadwyżka mk. 26713. Bilans. Aktywa: gotówka mk. 13901.58, towary mk. 244095.83, ruchomości mk. 21551.30, różne r-ki mk. 7099.39. Pasywa: udziały mk. 88471.—, rezerwy mk. 14677.76, wierzyciele i inne r-ki mk. 156786.34, czysta nadwyżka mk. 26713.—. Suma bilansu mk. 286648.10.

Wyciąg ze sprawozdania za r. 1920.

Rachunek Strat i Zysków: Nadwyżka brutto na towarach mk. 1046849.21, inne dochody mk. 68.08, koszty handlowe mk. 794413.07, manka na towarach mk. 102437.92, inne rozchody mk. 112580.53, czysta nadwyżka mk. 37485.77. Bilans. Aktywa: gotówka mk. 87504.19, towary mk. 1380874.76, ruchomości mk. 21904.80, różne r-ki mk. 24377.10. Pasywa: udziały mk. 436228.12, rezerwy mk. 19504.21, wierzyciele i inne r-ki mk. 1021042.83, czysta nadwyżka mk. 37485.77. Suma bilansu mk. 1514860.93.

Wyciąg ze sprawozdania za rok 1921.

Rachunek Strat i Zysków: Nadwyżka brutto na towarach mk. 3529268.11, inne dochody mk. 3250.—, koszty handlowe mk. 2638029.50, manka na towarach mk. 120481.54, inne rozchody mk. 282200.90, czysta nadwyżka mk. 491804.17. Bilans. Aktywa: gotówka mk. 787615.26, towary mk. 2976989.29, ruchomości mk. 28204.80, różne r-ki mk. 1010569.39. Pasywa: udziały mk. 615079.92, rezerwy mk. 25443.26, wierzyciele i inne r-ki mk. 3671051.37, czysta nadwyżka mk. 491804.17. Suma bilansu mk. 4803378.72.

Bilans Stowarzyszenia Rolniczo-Handlowego w Sokółce za 1921 r.

Aktywa: gotówka 2772712.33, towary 32258413.10, dłużnicy 2518281.41, ruchomości 1214820.80, sumy do obliczenia 1584574.23, kaucja 130000.—, papiery procent. 37557.43, udziały własne 72500.—, weksle 12000000.—, nieruchomości 2040300.—, pensja 5000.—. Pasywa: kapitał udziałowy 2134378.—, kapitał rezerwowy 121780.—, fundusz budowlany 350000.—, wierzyciele 32571389.76, pensja 60755.—, sumy przechod. 626536.—, przekazy inkasowe 53361.—, wkłady 2346123.59, kaucja 61000.—, zyski 1920 roku 363073.81, weksle własne 13000000.—. Bilans 51688397.16. R-k strat i zysków: Dochód 43830189.05. Rozchód 40834426.92, czysty zysk 2945762.13. Podział zysków: Podatki 883728.66, fundusz zapasowy 589152.—, fundusz nieruchom. 1410848.—, gratyfikacje 62033.53.

Bilans Stowarzyszenia Spółdzielczego „GOSPODARZ” w Potrzebie
za rok operacyjny 1920 od 15 maja do 31 grudnia.

STAN CZYNNY.

Gotówka w kasie	Mk.	4018.50
„ Zawierckiej Centr.	„	77.40
„ w Urzędzie Zbożowem	„	100.60
Towarów podług spisu na 1/I-1921 r.	„	178270.45
Ruchomości sklepowe	„	1217.—
	Mk.	183683.95

STAN BIERNY.

Udziałów Członkom	Mk.	5523.50
Pożyczki u różnych	„	72815.65
Z przydziału dla Kółka Rolniczego według umowy 5% surówki 20240 metra X 75 =	„	15180.—
Pszonicy 25 kor. X 2000 =	„	50000.—
	65180. X 5%	3259.—
Zysk za 7½ miesiąca	„	102085.80
	Mk.	183683.95

Bilans Towarzystwa Handlowego „PROSNA” w Częstochowie
na 31.XII 1920 r.

Kasa	616807.92	Kapitał udziałowy	369000.—
Towary	93713.75	Kapitał zapasowy	9200.—
Różni	329167.45	Różni	400.—
Banki	6509.10	Zyski i straty	735554.12
Ruchomości	16806.—		
Udziały, papiery procentowe i pożyczka państwowa	51150.—		
	1114154.12		1114154.12

Zyski i straty.

Osiągnięto zysków b-tto	Mk.	1033225.37
Koszty handlowe, procenty i inne	„	297671.25
Zysk bilansowy	Mk.	735554.12

Bilans Spółki Akcyjnej Browaru w Częstochowie (dawniej K. SZWED)
za 1920 21 r. (od 1 X 1920 do 30 IX 1921).

A K T Y W A.

R-k Gruntów	Mk. i f.	929230.92
„ Budowli	„	1226016.—
„ Maszyn i urządzeń	„	3295570.—
„ Lodowni zamiejscowych	„	119570.80
„ Kasy	„	100674.13
„ Papierów Procentowych	„	96400.—
„ w banku Zach.	„	120000.—
„ Banku Handl. w Warsz. Oddz. w Częst.	„	347682.—
„ Depozytów Członków Zarządu	„	75000.—
„ Różnych — dłużnicy	„	2453739.64
„ Pożyczek i kaucji — odbiorców	„	26424.02
„ Węgla — remanent	„	249587.—
„ Magazynu — remanent	„	4818880.10
„ Inwentarza żywego	„	599760.99
„ martwego	„	3539201.12
„ Wiadrówek	„	1620420.—
„ Skrzyń i butelek	„	2336651.09
„ Piwa — remanent	„	1424500.—
„ Wód owocowych — remanent	„	11827.50
		24471135.31

P A S Y W A.

R-k Kapitału Akcyjnego	„	6000000.—
„ Zapasowego	„	57968.75
„ Amortyzacyjnego	„	381373.35
„ Banku Zachodniego w Warszawie	„	7954770.—
„ Tow. Kredyt. Miejskiego	„	96850.14
„ Depozytów Członków Zarządu	„	75000.—
„ Dywidendy	„	162400.—
„ Różnych wierzycieli	„	4730628.72
„ Pożyczek i kaucji — odbiorców	„	8170.53
„ Sum przejściowych	„	510000.—
„ Utensylii (u odbiorców)	„	160000.—
„ Zysku	„	4333973.82
		24471135.31

Bilans Stowarzyszenia „Rolnik” w Łośnicach
na 1-go stycznia 1921 roku.

STAN CZYNNY.

Zakup towarów ogólnych	173803.78
Towar pozostały w sklepie na 1921 r.	6594.02
Pozostaje	167209.76

STAN BIERNY.

Sprzedaż ogólna	200330.35
Towar pozostały w sklepie na 1921 r.	8439.65
Pozostaje	191890.70

Zysk brutto	24680.94
Kosztów handlow.	22786.78
Zysk netto	1894.16

Towar w sklepie	6594.02
Kasa główna	1612.41
Na długach	4473.18

Kaucje	1300.—
Udziałów	3002.—
Wpisowe	117.—
Pożyczka	1911.70
Wierzyciele	4454.75
Zysk netto	1894.16

Razem mk. 12679.61

Razem mk. 12679.61

procent wypłacono za cały rok 6% od pożyczki od gromady wsi Łośnice od sumy mk. 1911.70, zapłacono mk. 114.66, podatek za świadectwo handlowe zapłacono mk. 165.75, dopłata do patentu 176.40, dopłata druga 1814 71.

Stowarzyszenie Spożywcze „PŁUG” w Jaksicach

za czas od 1/I 1921 r. do 31 XII 1921 roku.

Rachunek Strat i Zysków

	Marki.		Marki.
Koszta handlowe	133,036	Nadwyżka brutto na towarach	216,157
Amortyzacja ruchomości	775		
Konfiskata zapalek i kara	2,200		
Czysta nadwyżka	80,146		
Ogółem	216,157	Ogółem	216,157

Bilans na dn. 1 stycznia 1922 r.

Stan Czynny.		Stan Bierny.	
Gotówka w kasie	178	Udziały	88,750
Ruchomości	12,140	Fundusze: zapasowy	20,259
Towary w sklepie po cenie kosztu	209,647	„ rezerwowy	9,062
		Pożyczki	18,748
		Kaucje	5,000
		Czysta nadwyżka	80,146
Ogółem	221,965	Ogółem	221,965

Bilans Kooperatywy „Praca” w Leocinie gm. Głusk p. Sochaczewsk.
Rok 1919 zatwierdzony 4 stycznia 1920 r.

STAN CZYNNY.

Towary	17,435
Inwentarz	1,118
Kasa	4,295
	Mk. 22,848

STAN BIERNY.

Pożyczka	16,600
Udziały	2,435
Zysk	3,813
	Mk. 22,848

Rok 1920 zatwierdzony 1 stycznia 1921 r.

STAN CZYNNY.

Towar	35,656
Inwentarz	2,258
Kasa	1,905
	Mk. 39,819

STAN BIERNY.

Udziały	27,347
Należności do wypłac.	8,927
Zysk	3,545
	Mk. 39,819

Rok 1921 zatwierdzony 8 stycznia 1922 r.

STAN CZYNNY.

Towar	57,230
Inwentarz	4,300
Kasa	1,145
	Mk. 62,675

STAN BIERNY.

Udziały	24,581
Należności do zwrotu	34,241
Zysk	3,853
	Mk. 62,675

Bilans Tow. Rol. Oszczędn. w Kossowie za 1920 r. Pasywa: udziały 18442.81, fundusze własne 3164.34, wkłady 327523.47. Inne 3752.81. Aktywa: gotówka 4.30 lokaty i pap. % 7760.01, pożyczki 346351.65, ruchom. 200. Bilans 354315.96. R-k zysków i strat: dochody 23042.47 wydatki 21609.94, zysk 1432.53 podzielono: na fund. zasob. 145.90, rachmistrzowi 1000, do zysków roku następnego 286.63

O g ł o s z e n i e.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, że na Ogólnem Zebraniu członków Widzewskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Łodzi, Rokicińska 93, w dn. 11 czerwca 1922 r. zapadła uchwała, nakazująca likwidację tegoż Towarzystwa.

Z mocy powyższego oraz z mocy ustawy Komisja Likwidacyjna Widzewskiego T-wa Poż.-Oszcz. Rokicińska 93 wzywa pod skutkiem prawa wszystkich wierzycieli i wkladców do zgłoszenia swych pretensji i po odbiór tychże, oraz dłużników do pokrycia swych względem Towarzystwa należności do dnia 30 listopada 1922 r.

Komisja Likwidacyjna:

A. Goss, J. Gepert, B. Podgórski, M. Walczak, I. Klusak, S. Maj

Wyciąg ze sprawozdania za r. 1920 Stow. Spoz. „Błaszkwianka” w Błaszczach. R-k strat i zysków: nadwyżka b-tto na towarach mk. 467204.23, koszty handlowe mk. 348856.26, amortyzacja mk. 3095.52, inne straty mk. 1428.60, czysta nadwyżka mk. 113823.85. Bilans. Aktywa: kasa mk. 240718.99, ruchomości i nieruchomości mk. 58281.—, towary mk. 780644.35, różni mk. 13500.—. Pasywa: udziały mk. 183892.—, rezerwy mk. 27084.73, różni mk. 768343.76, czysta nadwyżka mk. 113823.85. Suma bilansu mk. 1093144.34.

Wyciąg ze sprawozdania za r. 1919 Stow. Spoz. „Błaszkwianka” w Błaszczach. R-k Strat i zysków: nadwyżka b-tto na towarach mk. 83422.41, inne dochody mk. 8531.90, koszty handlowe mk. 25786.98, amortyzacja 1380.—, inne straty mk. 55490.06, czysta nadwyżka mk. 9297.27. Bilans. Aktywa: kasa mk. 87213.49, ruchomości i nieruchomości mk. 307761.66, towary mk. 85927.92. Pasywa: udziały mk. 56890.20, rezerwy mk. 270172.10, różni mk. 144543.50, czysta nadwyżka mk. 9297.27. Suma bilansu mk. 480903.07.

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Książu Wielkim za 1920 r. Pasywa: udziały mk. 14102.64, fund. własne 8492.43, wkłady 339643.89, inne 4844.70. Aktywa: lokaty i pap. % 21752.53, pożyczki 331143.12, ruchom. 11951.82, gotówka 3050.89, bilans 367898.36. R-k zysków i strat: dochody 47474.65, wydatki 46659.95, zysk 814.70 podzielono: na fund. zasob. 81.40, na specjalny 73.26, na umorzenie pożyczliwych 660.04.

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „Poparcie Tmicho” w Warszawie S-to Jerska Nr. 24 na 31 grudnia 1920 r. Stan czynny: kasa 2067.37, towarów 5201.—, ruchomości 499.33, Związek Handlowców Branży Tabaczej 383.—, T-wo Handlu Wyrobami Tytoniowymi 35.—, kaucji 570.—. Stan bierny: udziały 1858.50, Związek Stow. Spoz. „Centrala” 3694.08, zysk 3203.12. Razem 8755.70.

Rachunek Zysków i Strat. Winien: do r-ku bilansu otwarcia 568.42, utrzymanie lokalu 1440.—, ofiary 152.50, koszty handlowe 7737.05, przewóz towarów 1526.50, czysty zysk 3203.12. Razem 14627.59. Ma: u r-ku towarów 14627.59.

Bilans Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Elektro-technicznych, Inżynier Kazimierz Patzer w Warszawie w dniu 30 czerwca 1921 r.

Stan czynny: kasa mk. 103672.46, Bank Handlowy w Warszawie mk. 34082.16, kaucja mk. 2310, depozyty mk. 237600, papiery wartościowe mk. 102125, maszyny i urządzenia fabryczne mk. 1759835.43, urządzenia biura i składu mk. 1701520, materiały surowe mk. 95277.45, towary gotowe i pół gotowe mk. 239843.29, magazyn biura mk. 21787590.50, Awanse mk. 6173.31, rekwizycja lokalu mk. 7430.40, dłużnicy mk. 1043048.63, Ces. Niem. Dyr. Więzienne mk. 130683.76, ogółem Stan czynny mk. 27251192.39.

Stan bierny: kapitał akcyjny I-iej Emisji mk. 2000000, kapitał zapasowy mk. 12156.92, kapitał amortyzacyjny mk. 393578.84, wpłaty na akcje II-iej emisji mk. 2872358.28, depozytarjusze mk. 237600, wierzyciele mk. 21239552.65, rezerwy mk. 149033.76, sumy przejściowe mk. 13069.12, czysty zysk mk. 333842.82, ogółem Stan bierny mk. 27251192.39.

Bilans za rok 1920 Biura Techniczno-Handlowego A. Szwede i S-ka, sp. z ogr. odp. Stan czynny: ruchomości 16,183, magazyn 123,575, dłużnicy 1,648,589, razem 1,788,347 mk. Stan bierny: kapitał zakładowy 90,000, wierzyciele 1,663,741.50, sumy przechodnie 18,900, nadwyżka 15,705.50, razem 1,788,347 mk. Rachunek strat i zysków: koszty handlowe 89,565, rachunek podatków 33,237.50, czysty zysk 15,705.50, razem 138,508, brutto zysk na sprzedaży 138,508, razem 138,508 mk.

Bilans za rok 1921 Biura Techniczno-Handlowego A. Szwede i S-ka, sp. z ogr. odp. Stan czynny: kasa 370674.25, ruchomości biurowe 25,283, rachunek magazynu 46340.62, należność w banku 53743.25, dłużnicy 2662001.50, rachunki prywatne spółników 1607483.38, razem 4765526. Stan bierny: kapitał zakładowy 90000, rezerwa na pokrycie daniny i podatków 244125, wierzyciele 353917.62, sumy przechodnie 2496000, nadwyżka z pozostałości zysków za 1920 rok 15705.50, i zysk za okres sprawozdawczy 159177.88, razem 1607483.38, razem 4765526. Rachunek strat i zysków: koszty handlowe 648165.36, czysty zysk 1607483.38, razem 2255648.74, pozostałość z zysków za 1920 rok 15705.50, brutto zysk na sprzedaży 2239943.24, razem 2255648.74.

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Szańcu za 1920 r. Pasywa: Udziały Mk. 7989.84, fund. własne 10950.96, wkłady 259957.97, długi 21600.—, inne 6134.93. Aktywa: Gotówka 20583.27, pap. % 3888.—, pożyczki 285354.80, ruchom. 254.—, inne 29.16. Bilans 310209.23. R-k zysków i strat: dochody 21719.90, wydatki 18144.37, zysk 3575.53 podzielono na: fund. zasob. 357.50, zakład. 300.—, specjalny 534.34, Czł. Rady za posiedz. 81.—, wynagr. ewent. Zarządu 2302.69,

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Wiślicy za 1920 r. Pasywa: Udziały Mk. 9518.71, fund. zasob. 1168.24, wkłady 154472.31, inne 1533.55. Aktywa: Gotówka 59.03, pap. % 1066.50, pożyczki 165938.37, ruchom. 336.94. Bilans. 167400.84. R-k zysków i strat: dochody 14954.91, wydatki, 14246.38, zysk 708.03 podzielono na fund. zasob. 48.29, na dywidendę 659.74.

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Witowie za 1920 r. Pasywa: Udziały Mk. 2084.83, fund. wł. 794.38, wkłady 15191.63, długi 648.—. Aktywa: gotówka 2221.15, pożyczki 16864.—. Bilans 19085.15. R-k zysków i strat: dochody 3097.30, wydatki 2730.99, zysk 366.31 podzielono na fund. zasob. 200.—, do zysków roku przyszłego 166.31.

Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożyców „JÓZEFÓW”

Bilans za rok 1921.

A K T Y W A.		P A S Y W A.	
Kasa	648.85	Udziałowcy	129064.20
Ruchomości	13987.—	Kap. Spół.	4206.22
Towary	370541.75	Pożyczki	230000.—
Dłużnicy	8525.—	Dług i inne	23841.50
Zgóry opłacone		Różni	175.—
koszta handlowe	15000.—	Czysta nadwyżka	21415.68
	408702.60		408702.60

Biuro Reklamowe „ERA” sp. z ogr. odp. w Warszawie Marszałkowska 66

Rachunek Zysków i Strat za rok 1920.

Kapitał Zakładowy	Mk.	25,000.—
Dochody brutto za 1920 r.	„	1,449,721.20
	Łącznie	Mk. 1,474,721.20
Wydatki i koszta handlowe	„	1,311,959.80
	Czysty zysk	Mk. 162,761.40
Z czego odpisano na kapitał rezerwowy	„	40,311.40
	Sumę	Mk. 122,450.—

rozdzielono między współników.